

No. 54811*

—
**Germany
and
Armenia**

Agreement between the Federal Republic of Germany and the Republic of Armenia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital (with protocol). Yerevan, 29 June 2016

Entry into force: 23 November 2017 by the exchange of the instruments of ratification, in accordance with article 31

Authentic texts: Armenian, English and German

Registration with the Secretariat of the United Nations: Germany, 12 December 2017

*No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.

—
**Allemagne
et
Arménie**

Accord entre la République fédérale d'Allemagne et la République d'Arménie tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune (avec protocole). Erevan, 29 juin 2016

Entrée en vigueur : 23 novembre 2017 par l'échange des instruments de ratification, conformément à l'article 31

Textes authentiques : arménien, anglais et allemand

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : Allemagne, 12 décembre 2017

*Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.

[ARMENIAN TEXT – TEXTE ARMÉNIEN]

Համաձայնագիր

Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության

և

Հայաստանի Հանրապետության

միջև

եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու

և հարկումից խուսափելը կանխելու մասին .

Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունը

և

Հայաստանի Հանրապետությունը,

ցանկանալով էլ ավելի զարգացնել իրենց տնտեսական հարաբերությունները,
բարելավել հարկային հարցերով իրենց համագործակցությունը և ապահովել
հարկերի արդյունավետ ու պատշաճ հավաքումը,

մտադրվելով տեղաբաշխել իրենց համապատասխան հարկման իրավունքները,
որպեսզի հնարավոր լինի բացառել կրկնակի հարկումը, ինչպես նաև հնարավոր
լինի խուսափել չհարկելուց,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

Հոդված 1

Ընդգրկված անձինք

Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է Պայմանավորվող պետություններից
մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ անձանց նկատմամբ:

Հոդված 2

Ընդգրկված հարկեր

1. Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է Պայմանավորվող պետության, դրա երկրամասերից որևէ մեկի կամ դրա քաղաքական ստորաբաժանումների կամ տեղական իշխանությունների անունից գանձվող եկամտի և գույքի հարկերի նկատմամբ անկախ դրանց գանձման եղանակից:

2. Եկամտից և գույքից գանձվող հարկեր են համարվում համախառն եկամտի, համախառն գույքի, եկամտի կամ գույքի տարրերի նկատմամբ կիրառվող բոլոր հարկերը, այդ թվում՝ շարժական կամ անշարժ գույքի օտարումից ստացվող եկամուտների հարկերը, ձեռնարկությունների կողմից վճարվող աշխատավարձերի և այլ վճարումների ամբողջ գումարների հարկերը, ինչպես նաև գույքի հավելաճի գումարների հարկերը:

3. Գոյություն ունեցող հարկերը, որոնց նկատմամբ կիրառվում է սույն Համաձայնագիրը, մասնավորապես հետևյալն են.

ա) Հայաստանում՝

- i) շահութահարկ,
  - ii) եկամտահարկ,
  - iii) գույքահարկ,
- (այսուհետ Հայկական հարկ).

բ) Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում՝

- i) եկամտահարկ (Einkommensteuer),
- ii) շահութահարկ (Körperschaftsteuer),
- iii) առևտրի հարկ (Gewerbesteuer) և
- iv) կապիտալի հարկ (Vermögensteuer)

այդ թվում դրանցից գանձվող հավելավճարները

(այսուհետ Գերմանական հարկ):

4. Մույն Համաձայնագիրը կկիրառվի նաև բոլոր նույնատեսակ կամ էապես համանման այն հարկերի նկատմամբ, որոնք կսահմանվեն սույն Համաձայնագրի ստորագրումից հետո ի լրումն գործող հարկերի, կամ՝ դրանց փոխարեն: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները միմյանց կձանուցեն իրենց համապատասխան հարկային օրենքներում կատարված յուրաքանչյուր էական փոփոխության մասին:

Հոդված 3

Ընդհանուր սահմանումներ

1. Մույն Համաձայնագրի նպատակներով, եթե համատեքստն այլ բան չի պահանջում.

ա) «Պայմանավորվող պետություն» և «մյուս Պայմանավորվող պետություն» տերմինները, համատեքստից կախված, նշանակում են Հայաստանի Հանրապետություն կամ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն,

բ) «Հայաստան» տերմինը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետություն և, երբ օգտագործվում է աշխարհագրական իմաստով, նշանակում է տարածք ներառյալ ցամաքը, ջրերը, ընդերքը և օդային տարածքը, որի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունն իրացնում է իր ինքնիշխան իրավունքները և իրավագործությունը՝ համաձայն ազգային օրենսդրության և միջազգային իրավունքի,

զ) «Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն» տերմինը նշանակում է Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն և, երբ օգտագործվում է աշխարհագրական իմաստով, նշանակում է Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության տարածք ներառյալ ծովի հատակը, դրա ընդերքը և տարածքային ջրերի արտաքին սահմանին հարակից ջրերը, որի նկատմամբ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունն իրացնում է իր ինքնիշխան իրավունքները և իրավագործությունը միջազգային իրավունքին և ազգային օրենսդրությանը համապատասխան, կենդանի և ոչ կենդանի բնական ռեսուրսների հետազոտման, շահագործման, պահպանման ու կառավարման, ինչպես նաև վերականգնվող աղբյուրներից էներգիայի արտադրության նպատակներով,

դ) «անձ» տերմինը ներառում է՝ ֆիզիկական անձ, ընկերություն և անձանցից բաղկացած որևէ այլ մարմին,

ե) «ընկերություն» տերմինը նշանակում է իրավաբանական անձ կամ որևէ այլ միավոր, որը հարկման նպատակներով դիտարկվում է որպես իրավաբանական անձ,

զ) «ձեռնարկություն» տերմինը կիրառվում է որևէ ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման նկատմամբ,

է) «Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» և «մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» տերմինները, համապատասխանաբար, նշանակում են Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն և մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն,

ը) «միջազգային փոխադրում» տերմինը նշանակում է որևէ փոխադրում նավով կամ օդանավով, որը շահագործվում է մի ձեռնարկության կողմից, որի

փաստացի կառավարման վայրը գտնվում է Պայմանավորվող պետությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նավը կամ օդանավը շահագործվում են բացառապես մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող վայրերի միջև,
թ) «իրավասու մարմին» տերմինը նշանակում է.

i) Հայաստանում՝ Ֆինանսների նախարարությունը, Պետական եկամուտների կոմիտեն կամ իրենց լիազորած ներկայացուցիչները,

ii) Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում՝ Ֆինանսների դաշնային նախարարությունը կամ մարմին, որին նախարարությունը տրամադրել է իր լիազորությունները,

ժ) «քաղաքացի» տերմինը նշանակում է.

i) Հայաստանի պարագայում՝ ֆիզիկական անձ, ով ունի Հայաստանի քաղաքացիություն, և իրավաբանական անձ, գործընկերություն կամ ընկերակցություն, որը, որպես այդպիսին, իր կարգավիճակն ստացել է Հայաստանի գործող օրենքների հիման վրա,

ii) Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության պարագայում՝ գերմանացի Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության Հիմնական օրենքի իմաստով, և իրավաբանական անձ, գործընկերություն կամ ընկերակցություն, որը, որպես այդպիսին, իր կարգավիճակն ստացել է Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության գործող օրենքների հիման վրա,

ժա) «ձեռնարկատիրական գործունեություն» տերմինը ներառում է մասնագիտական ծառայությունների և անկախ բնույթի այլ գործունեության իրականացումը,

2. Եթե համատեքստն այլ բան չի պահանջում, ապա սույն Համաձայնագրով չսահմանված որևէ տերմին Պայմանավորվող պետության կողմից Համաձայնագիրը կիրառելու ընթացքում ունի այն նշանակությունը, որը

սահմանված է կիրառման ժամանակահատվածում այդ պետությունում գործող այն հարկերի մասին օրենսդրությամբ, որոնց վերաբերում է սույն Համաձայնագիրը, ընդ որում տերմինի տվյալ պետությունում կիրառվող հարկային օրենսդրությամբ սահմանված նշանակությունը գերակայում է նրա տվյալ պետության այլ օրենքներով սահմանված այլ նշանակությունների նկատմամբ:

Հոդված 4

Ռեզիդենտ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակներով «Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ» տերմինը նշանակում է անձ, ով, այդ Պետության օրենքների համաձայն, այդտեղ հարկատու է իր մշտական բնակության, ռեզիդենտության, հիմնադրման, կառավարման վայրի կամ այլ համանման չափանիշի հիման վրա, և ներառում է նաև այդ Պետությունը, դրա երկրամասերը, քաղաքական ստորաբաժանումները կամ տեղական իշխանությունները: Սակայն այդ տերմինը չի ներառում որևէ անձի, ով հարկատու է միայն այդ Պետությունում միայն այդտեղ Պետությունում գտնվող աղբյուրներից ստացած եկամտի կամ այնտեղ գտնվող գույքի մասով:

2. Այն դեպքում, երբ, 1-ին կետի դրույթների հիման վրա, ֆիզիկական անձը երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ է, նրա կարգավիճակը որոշվում է հետևյալ կերպով.

ա) նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ իր տրամադրության տակ ունի մշտական կացարան. իսկ եթե նա երկու

Պետություններում էլ իր տրամադրության տակ ունի մշտական կացարան, ապա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի հետ իր անձնական և տնտեսական կապերը (կենսական շահերի կենտրոն) առավել սերտ են,

բ) եթե հնարավոր չէ որոշել այն Պետությունը, որտեղ գտնվում է նրա կենսական շահերի կենտրոնը, կամ եթե նա Պետություններից ոչ մեկում իր տրամադրության տակ չունի մշտական կացարան, ապա նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ սովորաբար բնակվում է,

գ) եթե նա սովորաբար երկու Պետություններում էլ բնակվում է կամ չի բնակվում դրանցից և ոչ մեկում, ապա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի քաղաքացին է,

դ) եթե նա երկու Պետությունների քաղաքացի է կամ դրանցից և ոչ մեկի քաղաքացին չէ, Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները հարցը լուծում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. Այն դեպքում, երբ, 1-ին կետի դրույթների հիման վրա, ֆիզիկական անձից տարբերվող անձը երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ է, ապա Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կձգտեն փոխադարձ համաձայնությամբ որոշել, թե սույն Համաձայնագրի նպատակների համար այդ անձը ո՞ր Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ պետք է համարվի: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների փոխադարձ համաձայնության բացակայության դեպքում անձը չի համարվում Պայմանավորվող պետություններից որևէ մեկի ռեզիդենտ Համաձայնագրով նախատեսված որևէ արտոնություն պահանջելու նպատակով:

Հոդված 5

Մշտական հաստատություն

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար «մշտական հաստատություն» տերմինը նշանակում է գործունեության կայուն վայր, որի միջոցով ամբողջությամբ կամ մասամբ իրականացվում է ձեռնարկության ձեռնարկատիրական գործունեությունը:

2. «Մշտական հաստատություն» տերմինը մասնավորապես ներառում է.

ա) կառավարման վայրը,

բ) մասնաճյուղը,

գ) գրասենյակը,

դ) գործարանը,

ե) արհեստանոցը և

զ) հանքահորը, նավթի կամ գազի հորատանցքը, քարհանքը կամ բնական պաշարների արդյունահանման որևէ այլ վայր:

3. Շինարարական հրապարակը կամ կառուցման, հավաքման կամ տեղակայման ծրագիրը կամ դրանց հետ կապված վերահսկողական գործունեության իրականացումը համարվում են մշտական հաստատություն միայն այն դեպքում, երբ այդ վայրը, ծրագիրը կամ գործունեությունը շարունակվում են ավելի քան 9 ամիս:

4. Անկախ սույն հոդվածի նախորդ դրույթներից՝ «մշտական հաստատություն» տերմինը չի ներառում.

ա) հարմարությունների օգտագործումը ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի բացառապես պահեստավորման, ցուցադրման կամ առաքման նպատակով,

բ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը բացառապես պահեստավորման, ցուցադրման կամ առաքման նպատակով,

գ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը բացառապես այլ ձեռնարկության կողմից մշակման համար,

դ) գործունեության կայուն վայրի պահպանումը ձեռնարկության համար բացառապես ապրանքների կամ արտադրանքի գնման կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով,

ե) գործունեության կայուն վայրի պահպանումը ձեռնարկության համար բացառապես նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի ցանկացած այլ գործունեություն իրականացնելու նպատակով,

զ) գործունեության կայուն վայրի պահպանումը բացառապես «ա» - «ե» ենթակետերում նշված գործունեության տեսակների որևէ համակցության համար պայմանով, որ գործունեության կայուն վայրի պահպանման համընդհանուր գործունեությունն այդ համակցության արդյունքում շարունակի կրել նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթ:

5. Անկախ 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթներից եթե անձը, ով անկախ կարգավիճակով գործակալը չէ, ում նկատմամբ կիրառվում է 6-րդ կետը, գործում է ձեռնարկության անունից և ունի ու սովորաբար օգտագործում է Պայմանավորվող պետությունում ձեռնարկության անունից պայմանագրեր կնքելու իրավասություն, ապա այդ ձեռնարկությունը համարվում է մշտական

հաստատություն ունեցող այդ Պետությունում՝ այդ անձի կողմից տվյալ ձեռնարկության համար իրականացվող որևէ գործունեության մասով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդպիսի անձի գործունեությունը սահմանափակվում է 4-րդ կետում նշվածով, որը, եթե անգամ իրականացվում է գործունեության կայուն վայրի միջոցով, այդ գործունեության կայուն վայրը չի վերածում մշտական հաստատության այդ կետի դրույթների համաձայն:

6. Ձեռնարկությունը չի համարվում Պայմանավորվող պետությունում մշտական հաստատություն ունեցող միայն այն պատճառով, որ այդ Պետությունում ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում բրոքերի, ընդհանուր առևտրային գործակալի կամ անկախ կարգավիճակ ունեցող որևէ այլ գործակալի միջոցով պայմանով, որ այդպիսի անձինք գործեն իրենց սովորական ձեռնարկատիրական գործունեության շրջանակներում:

7. Այն փաստը, որ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը վերահսկում է մյուս Պայմանավորվող պետության որևէ ռեզիդենտ ընկերության, կամ վերահսկվում է մյուս Պայմանավորվող պետության որևէ ռեզիդենտ ընկերության կողմից, կամ որը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պետությունում (մշտական հաստատության միջոցով կամ այլ կերպով), ինքնին այդ ընկերություններից որևէ մեկին չի դարձնում մյուսի մշտական հաստատությունը:

Հոդված 6
Եկամուտ անշարժ գույքից

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից ստացված եկամուտը (ներառյալ գյուղատնտեսությունից կամ անտառային տնտեսությունից ստացած եկամուտը) կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. «Անշարժ գույք» տերմինն ունի այն նշանակությունը, որը նրան տրված է այն Պայմանավորվող պետության օրենքով, որտեղ գտնվում է դիտարկվող գույքը: Տերմինը, ամեն դեպքում, ներառում է անշարժ գույքին օժանդակ գույքը, գյուղատնտեսությունում և անտառային տնտեսությունում օգտագործվող անասունն ու սարքավորումները, այն իրավունքները, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հողային սեփականությանը վերաբերող ընդհանուր օրենսդրության դրույթները, անշարժ գույքի օգտագործման իրավունքը (ուզուֆրուկտը) և օգտակար հանածոների հանքատեղերի, հանքավայրերի և այլ բնական պաշարների շահագործման կամ շահագործման իրավունքի դիմաց փոխհատուցման կարգով վճարվող փոփոխական կամ հաստատուն վճարումների իրավունքները: Նավերը և օդանավերը չեն դիտարկվում որպես անշարժ գույք:

3. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են անշարժ գույքի ուղղակի օգտագործումից, վարձակալության տալու դիմաց կամ որևէ այլ ձևով օգտագործելուց ստացված եկամուտների նկատմամբ:

4. 1-ին և 3-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաև ձեռնարկության անշարժ գույքից ստացվող եկամուտների նկատմամբ:

Հոդված 7

Շահույթ ձեռնարկատիրական գործունեությունից

1. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե ձեռնարկությունն իր ձեռնարկատիրական գործունեությունը չի իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով: Եթե ձեռնարկությունն իր ձեռնարկատիրական գործունեությունն իրականացնում է վերը նշված ձևով, ապա շահույթը, որը, սույն հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն, վերագրելի է այդ մշտական հաստատությանը, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետությունում սույն հոդվածի և 22-րդ հոդվածի նպատակներով 1-ին կետում նշված մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթն այն շահույթն է, որը մշտական հաստատությունը ենթադրաբար կստանար մասնավորապես ձեռնարկության այլ ստորաբաժանումների հետ իր տնտեսական կապերի արդյունքում, եթե այն լիներ ինքնուրույն և անկախ ձեռնարկություն, որն իրականացներ նույն կամ նույնանման գործունեություն նույն կամ նույնանման պայմաններով՝ հաշվի առնելով ձեռնարկության մշտական հաստատության և ձեռնարկության այլ ստորաբաժանումների միջոցով իրականացրած գործառույթները, օգտագործած ակտիվները և ստանձնած ռիսկերը:

3. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետությունը ճշգրտում է Պայմանավորվող պետություններից մեկում գտնվող մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթը և համապատասխանաբար հարկում է ձեռնարկության շահույթը, որը հարկվել էր մյուս Պայմանավորվող

պետությունում, մյուս Պայմանավորվող պետությունը անհրաժեշտ չափով կրկնակի հարկումը վերացնելու նպատակով պետք է կատարի համապատասխան ճշգրտումներ, եթե համաձայն է առաջինը նշված Պայմանավորվող պետության կողմից կատարված ճշգրտմանը: Եթե մյուս Պայմանավորվող պետությունը համաձայն չէ ճշգրտմանը, ապա Պայմանավորվող պետությունները պետք է ձգտեն վերացնել այդպես առաջացած կրկնակի հարկումը փոխադարձ համաձայնության միջոցով:

4. Այն դեպքում, երբ շահույթը ներառում է եկամտի այնպիսի տեսակներ, որոնք առանձին ղիտարկվում են սույն Համաձայնագրի այլ հոդվածներում, ապա սույն հոդվածի դրույթները չեն ազդում այդ հոդվածների դրույթների վրա:

Հոդված 8

Ծովային և օդային փոխադրումներ

1. Միջազգային փոխադրումներում նավերի կամ օդանավերի շահագործումից ստացված շահույթը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է ձեռնարկության փաստացի կառավարման վայրը:

2. Սույն հոդվածի նպատակների համար նավերի կամ օդանավերի շահագործումից ստացված շահույթը ներառում է նաև այն եկամուտները, որոնք ստացվում են

ա) նավերի կամ օդանավերի առանց անձնակազմի վարձակալությունից և
բ) կոնտեյներների (այդ թվում տրեյլերների և տրեյլերների փոխադրման համար օգտագործվող լրակազմերի) օգտագործումից կամ վարձակալությունից ,

Եթե այդ եկամուտները վերագրելի են նավերի կամ օդանավերի շահագործումից ստացվող շահույթին:

3. Եթե ծովային փոխադրումներ իրականացնող ձեռնարկության փաստացի կառավարման վայրը նավի վրա է, ապա համարվում է, որ ձեռնարկությունը գտնվում է այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ նավի գլխավոր նավահանգիստը, կամ, երբ չկա նման նավահանգիստ, ապա այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է նավը շահագործող ընկերությունը:

4. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են նաև որևէ միավորումում, համատեղ ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ կամ միջազգային գործակալությունում ունեցած մասնակցությունից ստացած շահույթի նկատմամբ:

Հոդված 9

Փոխկապակցված ձեռնարկություններ

1. Այն դեպքում, երբ

ա) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակից է մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալին, կամ

բ) նույն անձինք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակից են Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության և մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալին,

և այս դեպքերում երկու ձեռնարկությունների միջև առևտրային կամ ֆինանսական փոխհարաբերություններում ստեղծվում կամ սահմանվում են պայմաններ, որոնք տարբերվում են այն պայմաններից, որոնք կարող էին լինել երկու անկախ ձեռնարկությունների միջև, ապա որևէ շահույթ, որը հաշվեգրված կլիներ այդ ձեռնարկություններից մեկին, բայց այդ պայմանների պատճառով նման ձևով չի հաշվեգրվել, կարող է ներառվել այդ ձեռնարկության շահույթի մեջ և համապատասխանաբար հարկվել:

2. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետությունը այդ Պետության ձեռնարկության շահույթի կազմում ընդգրկում և համապատասխանաբար հարկում է այն շահույթը, որի նկատմամբ մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ենթարկվել է հարկման այդ մյուս Պետությունում, և այդ ձևով ներառված շահույթը շահույթ է, որը պետք է հաշվեգրված լիներ առաջինը նշված Պետության ձեռնարկությանը, եթե երկու ձեռնարկությունների միջև փոխհարաբերությունները լինեին այնպիսին, ինչպիսին անկախ ձեռնարկությունների միջև է, ապա այդ մյուս Պետությունը կատարում է այդպիսի շահույթից իր կողմից գանձված հարկի գումարի համապատասխան ճշգրտում, եթե այդ մյուս Պետությունը ճշգրտումը համարում է արդարացի: Այդպիսի ճշգրտումը որոշելիս հաշվի կառնվեն սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթները, և Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններն անհրաժեշտության դեպքում կխորհրդակցեն միմյանց հետ:

Հոդված 10
Շահաբաժիններ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այնուամենայնիվ, այդպիսի շահաբաժինները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը այդ Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն. սակայն էթե այդ շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ դեպքում գանձված հարկը չպետք է գերազանցի.

ա) շահաբաժինների համախառն գումարի 7 տոկոսը, էթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերն ընկերություն է (ոչ գործընկերություն), որն ուղղակիորեն տնօրինում է շահաբաժինները վճարող ընկերության բաժնետիրական կապիտալի առնվազն 25 տոկոսը,

բ) շահաբաժինների համախառն գումարի 10 տոկոսը մյուս բոլոր դեպքերում:

Սույն կետի դրույթները չեն ազդում ընկերության այն շահույթի հարկման վրա, որից վճարվում են շահաբաժինները:

3. «Շահաբաժիններ» տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է եկամուտ բաժնեմասերից, «jouissance»-ի բաժնեմասերից կամ «jouissance»-ի իրավունքներից, հիմնադիրների բաժնեմասերից կամ՝ այլ եկամուտ, որի նկատմամբ կիրառվում են հարկման նույն մոտեցումները, որոնք կիրառելի են բաժնեմասերի հարկման նկատմամբ այն Պայմանավորվող պետության

օրենքների համաձայն, որի ռեզիդենտն է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը:

4. 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունն իր այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, և մասնակցությունը, որի համար վճարվում են շահաբաժինները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

5. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը շահույթ կամ եկամուտ է ստանում մյուս Պայմանավորվող պետությունից, ապա այդ մյուս Պետությունը չի կարող ոչ հարկել ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդպիսի շահաբաժինները վճարվում են այդ մյուս Պետության ռեզիդենտին, կամ երբ մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, փաստացի կապված է այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության հետ, ոչ էլ ընկերության չբաշխված շահույթը ենթարկել հարկման ընկերության չբաշխված շահույթից գանձվող հարկով, եթե անգամ վճարված շահաբաժինները կամ չբաշխված շահույթն ամբողջությամբ կամ մասամբ կազմված են այդ մյուս Պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

Հոդված 11

Տոկոսներ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարվող տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այնուամենայնիվ, այդպիսի տոկոսները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ դրանք առաջանում են այդ Պետության օրենքների համաձայն. բայց եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ դեպքում գանձված հարկը չի կարող գերազանցել տոկոսների համախառն գումարի 5 տոկոսը:

3. Անկախ 2-րդ կետի դրույթներից

ա) Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում առաջացող և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանն ու Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին վճարվող տոկոսներն ազատվում են Գերմանական հարկից,

բ) Հայաստանի Հանրապետությունում առաջացող և արտահանման կամ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների համար Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության կողմից երաշխավորված վարկերի դիմաց կամ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության կառավարությանը, Deutsche Bundesbank-ին, Kreditanstalt für Wiederaufbau-ին կամ DEG–Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH-ին վճարվող տոկոսներն ազատվում են Հայկական հարկից:

4. «Տոկոսներ» տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է եկամուտ չընել տեսակի պարտապահանջից՝ անկախ գրավադրային ապահովումից և պարտապանի շահույթում մասնակցության իրավունքի առկայությունից, և մասնավորապես եկամուտ պետական արժեթղթերից և եկամուտ պարտատոմսերից կամ փոխառության տոմսերից, այդ թվում՝ նման արժեթղթերի, պարտատոմսերի կամ փոխառության տոմսերի հետ կապված պարգևավճարներից և մրցանակներից: Ժամկետանց վճարման համար գանձվող տույժերը սույն հոդվածի նպատակներով տոկոս չեն համարվում:

5. 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ տոկոսներն առաջանում են իր այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, և պարտապահանջը, որի կապակցությամբ վճարվում են տոկոսները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

6. Տոկոսներն այն դեպքում են համարվում Պայմանավորվող պետությունում առաջացած, եթե վճարողն այդ Պետության ռեզիդենտ է: Սակայն այն դեպքում, երբ տոկոսներ վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն, որի հետ կապված պարտքի կապակցությամբ կատարվել է տոկոսների վճարումը, և այդպիսի տոկոսներն առաջացել են այդպիսի մշտական հաստատության կողմից, ապա այդպիսի տոկոսները համարվում են առաջացած այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ մշտական հաստատությունը:

7. Այն դեպքում, երբ վճարողի և փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի և որևէ այլ անձի միջև հատուկ հարաբերությունների պատճառով պարտապահանջի կապակցությամբ վճարվող տոկոսների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի և փաստացի սեփականատիրոջ միջև նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը նշված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն և սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթների կիրառման պայմանով:

Հոդված 12

Ռոյալթիներ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարվող ռոյալթիները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այնուամենայնիվ, այդպիսի ռոյալթիները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող պետությունում, որի հետ կապված դրանք առաջանում են, այդ Պետության օրենքների համաձայն. բայց եթե ռոյալթիների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ դեպքում գանձված հարկը չպետք է գերազանցի ռոյալթիների համախառն գումարի 6 տոկոսը:

3. «Ռոյալթիներ» տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է ամեն տեսակի վճարում՝ որևէ գրական, գեղարվեստական կամ գիտական

աշխատանքի, այդ թվում հեռուստատեսային և
ռադիոհաղորդակցությունների համար օգտագործվող կինոնկարների, ֆիլմերի,
սկավառակների, որևէ պատենտի, ապրանքային նշանի, նախագծի կամ մոդելի,
գծագրի, գաղտնի բանաձևի կամ գործընթացի հեղինակային իրավունքի կամ
արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական փորձին վերաբերող
տեղեկության օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի համար:

4. 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե ռոյալթիների
փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ,
ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող
պետությունում, որտեղ առաջանում են ռոյալթիները, իր այնտեղ գտնվող
մշտական հաստատության միջոցով, և իրավունքը կամ գույքը, որոնց
կապակցությամբ վճարվում են ռոյալթիները, փաստացի կապված են այդպիսի
մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքերում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի
դրույթները:

5. Ռոյալթիները համարվում են առաջացած Պայմանավորվող
պետությունում, եթե վճարողն այդ Պետության ռեզիդենտ է: Սակայն երբ
ռոյալթիներ վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ
լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի
մշտական հաստատություն, որի կապակցությամբ առաջացել է ռոյալթիներ
վճարելու պարտավորությունը, և այդպիսի ռոյալթիների վճարման ծախսերը
կրում է այդպիսի մշտական հաստատությունը, ապա այդպիսի ռոյալթիները
համարվում են առաջացած այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ
գտնվում է մշտական հաստատությունը:

6. Այն դեպքում, երբ վճարողի և փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց
երկուսի և որևէ այլ անձի միջև հատուկ հարաբերությունների պատճառով

օգտագործման, իրավունքի կամ տեղեկությունների համար վճարվող ռոյալթիների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի և փաստացի սեփականատիրոջ միջև նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը նշված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն և սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթների կիրառման պայմանով:

Հոդված 13

Գույքի արժեքի հավելված

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող 6-րդ հոդվածում սահմանված անշարժ գույքի օտարումից ստացած արժեքի հավելվածը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությանը պատկանող մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մաս կազմող շարժական գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելվածը, ներառյալ այդպիսի մշտական հաստատության (առանձին կամ ամբողջ ձեռնարկության հետ միասին) օտարումից առաջացած այդպիսի արժեքի հավելվածը, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
3. Միջազգային փոխադրումներում շահագործվող նավերի կամ օդանավերի կամ այդպիսի նավերի կամ օդանավերի շահագործմանը վերաբերող

շարժական գույքի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է է ձեռնարկության փաստացի կառավարման վայրը:

4. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից բաժնետոմսերի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը, որի արժեքի 50 տոկոսից ավելին ուղղակիորեն կան անուղղակիորեն ստացվում է մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից, կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

5. 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կետերում նշված գույքից տարբեր որևէ այլ գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելաճը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է գույքն օտարողը:

6. Այն դեպքում, երբ անձը, ով 5 կամ ավել տարի եղել է մի Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ և դարձել է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ապա 5-րդ կետը չի կարող առաջինը նշված Պետությանը խոչընդոտել ազգային օրենքների համաձայն հարկելու առաջինը նշված Պետության ռեզիդենտ ընկերության կապիտալի բաժնետոմսերի արժեքի հավելաճը այդ անձի առաջինը նշված Պետության ռեզիդենտը լինելու ժամանակահատվածի կտրվածքով: Այդ դեպքում առաջինը նշված Պետությունում հարկված կապիտալի հավելաճը չպետք է ներառվի մյուս Պետության կողմից կապիտալի հավելաճի հետագա գնահատման ժամանակ:

Հոդված 14

Եկամուտ վարձու աշխատանքից

1. 15-րդ, 17-րդ և 18-րդ հոդվածներում նշված դեպքերում վարձու աշխատանքի դիմաց Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած աշխատավարձը, ռոճիկը և համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե այդպիսի վարձու աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքն իրականացվում է այդտեղ, ապա դրա հետ կապված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Անկախ 1-ին կետի դրույթներից Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում կատարվող վարձու աշխատանքի դիմաց ստացվող վարձատրությունը ենթակա է հարկման միայն առաջինը նշված Պետությունում, եթե

ա) ստացողը դիտարկվող ֆիսկալ տարվա ընթացքում սկսվող կամ ավարտվող որևէ տասներկուամսյա ժամանակահատվածում գտնվում է մյուս Պետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամանակահատվածում կամ ժամանակահատվածներում, և

բ) վարձատրությունը վճարվում է մյուս Պետության ռեզիդենտ չհանդիսացող գործատուի կողմից կամ նրա անունից, և

գ) վարձատրության ծախսերը չի կրում գործատուի մյուս Պետությունում ունեցած մշտական հաստատությունը:

3. Անկախ սույն հոդվածի նախորդ դրույթներից միջազգային փոխադրումներում շահագործվող նավի վրա կամ օդանավում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց ստացվող վարձատրությունը կարող է հարկվել

այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է նավը կամ օդանավը շահագործող ձեռնարկության փաստացի կառավարման վայրը:

Հոդված 15

Տնօրենների հոնորարներ

Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի որպես մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերության տնօրենների խորհրդի անդամ ստացած հոնորարները և այլ համանման վճարումները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

Հոդված 16

Արվեստի գործիչներ և մարզիկներ

1. Անկախ 7-րդ և 14-րդ հոդվածների դրույթներից Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի մյուս Պայմանավորվող պետությունում որպես արվեստի գործիչ, օրինակ թատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստ կամ երաժիշտ, կամ որպես մարզիկ իրականացրած անհատական գործունեությունից ստացված եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այն դեպքում, երբ, 1-ին կետի իմաստով արվեստի գործչի կամ մարզիկի որպես այդպիսին իրականացրած անհատական գործունեության հետ կապված եկամուտը հաշվեգրվում է ոչ թե անձամբ արվեստի գործչին կամ մարզիկին, այլ

մեկ ուրիշ անձի, ապա այդ եկամուտը, անկախ 7-րդ և 14-րդ հոդվածների դրույթներից, կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ իրականացվում է արվեստի գործչի կամ մարզիկի գործունեությունը:

3. 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում Պայմանավորվող պետություններից մեկում արվեստի գործչի կամ մարզիկի իրականացրած գործունեության նկատմամբ, եթե այցը այդ Պետություն ամբողջությամբ կամ հիմնականում ֆինանսավորվում է մյուս Պայմանավորվող պետության հասարակական հիմնադրամների, կամ երկրամասերից մեկի կամ քաղաքական ստորաբաժանումների կամ տեղական իշխանությունների կողմից կամ այնպիսի կազմակերպության կողմից, որն այդ մյուս Պետությունում ճանաչված է որպես բարեգործական կազմակերպություն: Այս դեպքում ստացված եկամուտը կարող է հարկվել միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է անձը:

Հոդված 17

Կենսաթոշակներ, անուիտետներ և համանման վճարումներ

1. 18-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նշված դեպքերում Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված կենսաթոշակները, անուիտետները և համանման այլ վճարումները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

2. Անկախ 1-ին կետի դրույթներից Պայմանավորվող պետության սոցիալական ապահովագրության օրենսդրության համաձայն վճարված միանվագ վճարումները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

3. Անկախ 1-ին կետի դրույթներից՝ պարբերական և ոչ պարբերական այն վճարումները, որոնք կատարվում են Պայմանավորվող պետություններից մեկի,

նրա երկրամասերից կամ քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանություններից մեկի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին ր փոխհատուցումն քաղաքական հետապնդման (ներառյալ վնասի փոխհատուցման վճարները) կամ անարդարության, կամ պատերազմի, զինվորական կամ քաղաքացիական այլընտրանքային ծառայությունների ընթացքում պատճառված վնասի, կամ հանցագործության, պատվաստման կամ նմանատիպ այլ պատճառներով հասցված վնասի, ենթակա են հարկման միայն առաջինը նշված Պայմանավորվող պետությունում:

4. «Անուիտետ» տերմինը նշանակում է որոշակի գումար, որը որոշակի պարտավորության շրջանակում որպես դրամով կամ դրամական արտահայտությամբ համարժեք կամ ամբողջական փոխհատուցում ենթակա է սահմանված ժամկետներով պարբերական վճարման ցմահ կամ սահմանված կամ սահմանվելիք ժամանակահատվածում:

Հոդված 18

Պետական ծառայություն

1. ա) Պայմանավորվող պետության կամ նրա երկրամասերից, քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից որևէ մեկի կողմից այդ Պետությանը, երկրամասին կամ քաղաքական ստորաբաժանմանը կամ տեղական իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված աշխատավարձը, ռոճիկը և նմանատիպ այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի աշխատավարձը, ռոճիկը և նմանատիպ այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պետությունում, և այդ Պետության ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը

i) այդ Պետության քաղաքացի է, կամ

ii) չի դարձել այդ Պետության ռեզիդենտ բացառապես ծառայությունները մատուցելու նպատակով:

2. ա) Անկախ 1-ին կետի դրույթներից Պայմանավորվող պետության կամ նրա երկրամասերից, քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից մեկի կողմից կամ վերջիններիս կողմից ստեղծված հիմնադրամներից այդ Պետությանը, նրա երկրամասին կամ քաղաքական ստորաբաժանմանը կամ տեղական իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված կենսաթոշակները և նմանատիպ այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի կենսաթոշակները և համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ֆիզիկական անձը այդ Պետության ռեզիդենտն ու քաղաքացին է:

3. 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները նմանապես պետք է կիրառվեն աշխատավարձերի, ռոճիկների, կենսաթոշակների և այլ նմանատիպ վարձատրությունների նկատմամբ, որոնք վճարվում են հանրային իրավունքի համաձայն ստեղծված իրավաբանական անձի կողմից, որն իրականացնում է կառավարական բնույթի գործառույթներ, եթե դա փոխադարձաբար

համաձայնեցված է իրավասու մարմինների միջև այդ հանրային օրենքի համաձայն ստեղծված իրավաբանական անձի համար:

4. 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ և 17-րդ հոդվածների դրույթները կիրառվում են Պայմանավորվող պետության, նրա երկրամասերից, քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից մեկի կամ այդ Պետության հանրային իրավունքի համաձայն ստեղծված այլ իրավաբանական անձի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված ծառայությունների մատուցման դիմաց ստացված աշխատավարձերի, ռոճիկների, կենսաթոշակների և նմանատիպ այլ վարձատրությունների նկատմամբ:

5. 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաև այն աշխատավարձերի, ռոճիկների, կենսաթոշակների և նմանատիպ վարձատրությունների նկատմամբ, որոնք վճարվում են անհատին Գյոթեի անվան ինստիտուտին (Goethe Institut) և Գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծառայությանը (Deutscher Akademischer Austauschdienst) կամ համապատասխան իրավասու մարմինների կողմից փոխհամաձայնաբար ընտրված այլ նմանատիպ հաստատություններին մատուցվող ծառայությունների դիմաց: Այն դեպքում, երբ նշված վարձատրությունը չի հարկվում այն Պետությունում, որտեղ հիմնադրվել է այդ հաստատությունը, կիրառվում է 14-րդ հոդվածը:

6. 1-ին կետը կիրառվում է նաև այն վարձատրությունների նկատմամբ, որոնք Պայմանավորվող պետության, նրա երկրամասերից կամ քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից որևէ մեկի կողմից իրականացվող տնտեսական աջակցային ծրագրի շրջանակում հատկացվում են բացառապես այդ Պետության կամ նրա երկրամասերից կամ քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության

մարմիններից որևէ մեկի միջոցներից և վճարվում այն մասնագետներին կամ կամավորականներին, ովքեր մյուս Պետություն են գործուղվում վերջինիս համաձայնությամբ:

Հոդված 19

Հրավիրված պրոֆեսորներ, ուսուցիչներ և ուսանողներ

1. Ֆիզիկական անձը, ով Պայմանավորվող պետության կամ այդ Պայմանավորվող պետության համալսարանի, քոլեջի, դպրոցի, թանգարանի կամ այլ մշակութային կամ ուսումնական հաստատության հրավերով կամ մշակութային փոխանակումների պաշտոնական ծրագրի շրջանակում ժամանել է այդ Պայմանավորվող պետություն երկու տարին չզերազանցող ժամկետով ուսուցանելու, դասախոսելու կամ հաստատությունում հետազոտություն իրականացնելու նպատակով, և ով հանդիսանում կամ անմիջապես մինչև ժամանելը հանդիսացել է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ազատվում է այդպիսի գործունեության համար վարձատրության հարկումից առաջինը նշված Պայմանավորվող պետությունում՝ պայմանով, որ այդպիսի վարձատրությունը նա ստանում է այդ Պետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից:

2. Այն վճարումները, որոնք ուսանողը կամ աշխատանքային ստաժ անցնողը, ով հանդիսանում է կամ անմիջապես մինչև Պայմանավորվող պետություն ժամանելը հանդիսացել է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ և առաջինը նշված Պետությունում է գտնվում բացառապես իր ուսման կամ մասնագիտացման նպատակով, ստանում է իր կեցության, ուսման կամ

մասնագիտացման կապակցությամբ, ենթակա չեն հարկման այդ Պետությունում՝ պայմանով, որ այդ վճարումներն առաջանում են այդ Պետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից:

Հոդված 20

Այլ եկամուտ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի եկամուտների տեսակները, որոնք նշված չեն սույն Համաձայնագրի հոդվածներում, անկախ դրանց առաջացման վայրից, ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

2. 1-ին կետի դրույթները չեն կիրառվում 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետում սահմանված անշարժ գույքից ստացված եկամտից տարբերվող եկամտի նկատմամբ, եթե այդպիսի եկամուտ ստացողը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում իր այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, և իրավունքը կամ գույքը, որոնց կապակցությամբ վճարվում է եկամուտը, իրապես պատկանում են այդ մշտական հաստատությանը: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

Հոդված 21

Գույք

1. Այն գույքը, որը ներկայացված է 6-րդ հոդվածում նշված անշարժ գույքի տեսքով, և որը պատկանում է Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին և գտնվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այն գույքը, որը ներկայացված է շարժական գույքի տեսքով և կազմում է այն մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մաս, որը Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունն ունի մյուս Պայմանավորվող պետությունում, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

3. Այն գույքը, որը ներկայացված է միջազգային փոխադրումներում շահագործվող նավերով կամ օդանավերով և նավերի ու օդանավերի շահագործման համար անհրաժեշտ շարժական գույքով, ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է ձեռնարկության փաստացի կառավարման վայրը:

4. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի գույքի բոլոր մյուս տեսակները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

Հոդված 22

Կրկնակի հարկման բացառում

1. Հայաստանում կրկնակի հարկումը բացառվում է հետևյալ կերպով.

ա) Եթե Հայաստանի ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում կամ գույք է տնօրինում, որը, սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն, կարող է հարկվել Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում, ապա Հայաստանը թույլ է տալիս.

i) այդ ռեզիդենտի եկամտահարկից հանել Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում վճարված եկամտահարկին հավասար գումար,

ii) այդ ռեզիդենտի գույքահարկից հանել Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում վճարված գույքահարկին հավասար գումար:

Սակայն այդպիսի հանումները երկու դեպքում էլ չպետք է գերազանցեն մինչև ըստ հանգամանքների վերագրելի նվազեցում տրամադրելը հաշվարկված եկամտի կամ գույքի նկատմամբ Հայկական հարկի այն մասը, որը կարող էր հարկվել Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում:

բ) Եթե սույն Համաձայնագրի որևէ դրույթի համաձայն Հայաստանի ռեզիդենտի ստացած եկամուտը կամ տնօրինած գույքը Հայաստանում ազատվում է հարկումից, ապա Հայաստանը, համենայն դեպս, կարող է այդպիսի ռեզիդենտի եկամտի կամ գույքի մնացած մասի հարկի գումարը հաշվարկելիս հաշվի առնել հարկումից ազատված եկամուտը կամ գույքը:

2. Այն դեպքում, երբ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ռեզիդենտն ստանում է եկամուտ կամ տնօրինում է գույք, որոնք, սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն, կարող են հարկվել Հայաստանում, ապա կիրառվում է հետևյալը.

ա) բացառությամբ «գ» կետում նշված դեպքերի եկամուտը չի ներառվում հարկման բազայի մեջ, որի նկատմամբ կիրառվում է Գերմանական հարկը: Շահաբաժինների դեպքում սույնը կիրառվում է միայն այն շահաբաժինների նկատմամբ, որոնք Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ռեզիդենտ

ընկերությանը (բացառությամբ գործընկերությունների) վճարում է Հայաստանի ռեզիդենտ ընկերությունը, որի կապիտալի առնվազն 10 տոկոսի ուղղակի սեփականատեր է հանդիսանում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ռեզիդենտ ընկերությունը: Սույն կետի առաջին նախադասությամբ սահմանված արտոնությունը չի կիրառվում հարկերի վճարումից ազատված ընկերությունների կողմից վճարվող շահաբաժինների նկատմամբ կամ այն շահաբաժինների նկատմամբ, որոնք վճարող կազմակերպությունը կարող է նվազեցնել Հայկական հարկ վճարելու նպատակներով, կամ այն շահաբաժինների նկատմամբ, որոնք Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության օրենքի համաձայն վճարվել են այն անձին, ով Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ռեզիդենտ ընկերություն չէ: Գերմանական գույքի հարկի հաշվարկման բազայից պետք է բացառվի այնպիսի գույքը, որը 21-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն հարկման ենթակա է Հայաստանում, ինչպես նաև այն մասը շահաբաժինների, որոնք եթե վճարվում են, ապա, վերը նշված նախադասությունների համաձայն, չեն ներառվի հարկման բազայի մեջ:

բ) Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունն իրավունք ունի հարկի դրույքաչափի որոշման ժամանակ հաշվի առնել եկամտի և գույքի այն տեսակները, որոնք, սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն, ազատված են գերմանական հարկից:

գ) Եկամտի հետևյալ տեսակների մասով թույլատրվում է, գերմանական հարկի մասին օրենքի դրույթների համաձայն, եկամտից գանձվող գերմանական հարկերից կատարել արտասահմանյան հարկի հաշվանցում Հայաստանի օրենքի և սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն վճարված եկամտի այդ տեսակների հարկերի մասով.

- i) 10-րդ հոդվածի իմաստով շահաբաժիններ, որոնց նկատմամբ «ա» կետը չի կիրառվում,
  - ii) տոկոսներ,
  - iii) ոռյալթիներ,
  - iv) կապիտալի հավելած, որի նկատմամբ կիրառվում է 13-րդ հոդվածի 4-րդ կետը,
  - v) եկամուտ, որի նկատմամբ կիրառվում է 15-րդ հոդվածը,
  - vi) եկամուտ, որի նկատմամբ կիրառվում է 16-րդ հոդվածը,
  - vii) եկամուտ, որի նկատմամբ կիրառվում է 17-րդ հոդվածը:
- դ) «ա» կետի դրույթները 7-րդ և 10-րդ հոդվածների իմաստով կիրառելի են եկամտի տեսակների, իսկ 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի իմաստով, օտարված գույքից ստացված շահույթի նկատմամբ այնքանով, որքանով այդ եկամտի կամ շահույթի տեսակներն ստացվել են ապրանքների և արտադրանքի արտադրությունից, մշակումից, վերամշակումից կամ տեղակայումից, բնական ռեսուրսների շահագործումից և արդյունահանումից, բանկային և ապահովագրական գործունեությունից, առևտրից կամ ծառայությունների մատուցումից, կամ եթե եկամտի կամ շահույթի տեսակները տնտեսապես վերագրելի են այս գործունեության տեսակներին: Սա կիրառելի է միայն այն դեպքում, երբ ձեռնարկությունում առկա է ձեռնարկատիրական նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ հագեցվածությունը: Սա համապատասխանաբար կիրառվում է եկամտի աղբյուր հանդիսացած գույքի նկատմամբ 7-րդ և 10-րդ հոդվածների իմաստով: Եթե «ա» կետը կիրառելի չէ, ապա կրկնակի հարկումը բացառվում է հարկերի հաշվանցման մեթոդով՝ «գ» կետով սահմանված կարգով:

ե) Չնայած «ա» կետին՝ կրկնակի հարկումը բացառվում է հարկերի հաշվանցման մեթոդով՝ «գ» կետով սահմանված կարգով, եթե

i) Պայմանավորվող պետությունում եկամտի կամ գույքի տեսակը կամ դրանց տարրերը սահմանված են սույն Համաձայնագրի տարրեր դրույթներում, և եթե, որպես այդ տարրեր տեղակայման հետևանք, նման եկամուտը կամ գույքը ենթարկվեն կրկնակի հարկման, չհարկվեն կամ քիչ հարկվեն, և նաև կրկնակի հարկման դեպքում այս խնդիրը չի կարող լուծվել 24-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 3-րդ կետերի համաձայն սահմանված ընթացակարգով,

ii) Հայաստանը կարող է սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն հարկել եկամտի կամ գույքի տեսակները կամ դրանց տարրերը, բայց գործնականում չի հարկում,

iii) խորհրդակցելուց հետո Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունը դիվանագիտական ուղիներով ծանուցում է Հայաստանի Հանրապետությանը եկամտի կամ գույքի տեսակների կամ դրանց տարրերի վերաբերյալ, որոնց նկատմամբ մտադիր է կիրառել «գ» կետով սահմանված հարկերի հաշվանցման վերաբերյալ դրույթները: Ծանուցված եկամտի, գույքի կամ դրանց տարրերի կրկնակի հարկումը բացառվում է ծանուցում տալու ամսաթվին հաջորդող օրացուցային տարվա առաջին օրվանից՝ հարկերը հաշվանցելու իրավունք տալու միջոցով:

Հոդված 23

Անխտրականություն

1. Պայմանավորվող պետության քաղաքացիները մյուս Պայմանավորվող պետությունում չպետք է ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր որևէ հարկման կամ դրա հետ կապված որևէ պարտավորության, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պարտավորություններն են, որոնց նույն հանգամանքներում, մասնավորապես կապված ռեզիդենտության հետ, ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետության քաղաքացիները: Սույն դրույթը, չնայած 1-ին հոդվածի դրույթներին, կիրառվում է նաև Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ չհանդիսացող անձանց նկատմամբ:

2. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ քաղաքացիություն չունեցող անձինք Պայմանավորվող պետություններից և ոչ մեկում չպետք է ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարման, քան այն հարկումը և դրա հետ կապված պարտավորության կատարումն է, որոնց նույն հանգամանքներում, մասնավորապես կապված ռեզիդենտության հետ, ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել համապատասխան Պետության քաղաքացիները:

3. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության մյուս Պայմանավորվող պետությունում ունեցած մշտական հաստատության հարկումը չպետք է պակաս բարենպաստ լինի այդ մյուս Պետությունում այդ մյուս Պետության համանման գործունեություն իրականացնող ձեռնարկության հարկումից: Սույն դրույթը չպետք է մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտներին,

քաղաքացիական կարգավիճակի կամ ընտանեկան հանգամանքների հիման վրա, հարկման նպատակներով այնպիսի անձնական արտոնություններ, նվազեցումներ և զեղչեր տրամադրել, ինչպիսիք նա շնորհում է իր ռեզիդենտներին:

4. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9-րդ հոդվածի 1-ին, 11-րդ հոդվածի 7-րդ կամ 12-րդ հոդվածի 6-րդ կետերի դրույթները, տոկոսները, ռոյալթիև և Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կատարած այլ վճարումները մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին, այդպիսի ձեռնարկության հարկվող շահույթի որոշման նպատակով, ենթակա են հանման նույն պայմաններով, ինչ պայմաններով հանվում են առաջինը նշված Պետության ռեզիդենտին վճարելիս: Նմանապես, Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության որևէ պարտք մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին, այդ ձեռնարկության հարկվող գույքի որոշման նպատակով, պետք է ենթակա լինի հանման նույն պայմաններով, ինչ պայմաններով հանվում է պարտքը առաջինը նշված Պետության ռեզիդենտին:

5. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունները, որոնց գույքն ամբողջությամբ կամ մասամբ պատկանում է մյուս Պայմանավորվող պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կամ ուղղակիորեն կամ անուղղակի կերպով վերահսկվում է այդ մյուս Պայմանավորվող պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կողմից, չպետք է առաջինը նշված Պետությունում ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորությունների կատարման, քան առաջինը նշված Պետության այլ նման ձեռնարկությունները ենթակա են կամ կարող են ենթարկվել:

6. Չնայած 2-րդ հոդվածի դրույթներին սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են ցանկացած տեսակի և ձևի հարկերի նկատմամբ:

Հոդված 24

Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգ

1. Այն դեպքում, երբ անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցնում են կամ կհանգեցնեն իր սույն Համաձայնագրի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման, նա կարող է, այդ Պայմանավորվող պետությունների ներքին օրենքներով նախատեսված պաշտպանության միջոցներից անկախ, ներկայացնել իր գործն այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի ռեզիդենտն է, կամ, եթե իր գործը վերաբերում է սույն Համաձայնագրի 23-րդ հոդվածի 1-ին կետին այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի քաղաքացին է: Գործը պետք է ներկայացվի սույն Համաձայնագրի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման հանգեցնող գործողության մասին առաջին ծանուցման պահից երեք տարվա ընթացքում:

2. Իրավասու մարմինը, եթե դիմումը համարի հիմնավորված, և եթե ինքը չկարողանա հանգել գոհացուցիչ որոշման, կձգտի հարցը լուծել մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ փոխադարձ համաձայնությամբ՝ նպատակ ունենալով բացառելու սույն Համաձայնագրին ոչ համապատասխան հարկումը: Ձեռք բերված համաձայնությունները ենթակա են կատարման անկախ Պայմանավորվող պետությունների ներքին օրենքներում առկա որևէ ժամանակային սահմանափակումից:

3. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կձգտեն փոխադարձ համաձայնությամբ լուծել բոլոր այն դժվարությունները կամ հակասությունները, որոնք կարող են առաջանալ Համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման ժամանակ: Նրանք կարող են նաև խորհրդակցել Համաձայնագրով չնախատեսված դեպքերում կրկնակի հարկումը բացառելու նպատակով:

4. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են անմիջական կապ հաստատել միմյանց հետ նախորդ կետերի իմաստով համաձայնության հասնելու նպատակով, կամ դա անել իրենցից կամ իրենց ներկայացուցիչներից կազմված համատեղ հանձնաժողովի միջոցով:

5. Այն դեպքում, երբ, սույն հոդվածի 1-ին կետի համաձայն, անձը Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմին է ներկայացրել գործը այն հիմքով, որ մեկ կամ երկու Պայմանավորվող պետությունների գործողություններն այդ անձի համար հանգեցրել են Համաձայնագրի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման, և իրավասու մարմիններն այդ հարցի շուրջ չեն կարողանում համաձայնության հասնել 2-րդ կետով սահմանված կարգով մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմին գործը ներկայացնելուց հետո երեք տարվա ընթացքում, ապա գործից բխող չլուծված խնդիրները պետք է ներկայացվեն արբիտրաժ, եթե իրավասու մարմիններից որևէ մեկը դա պահանջի: Դիմում ներկայացրած անձը պետք է տեղեկացվի այդ պահանջի մասին: Այնուամենայնիվ, այս չլուծված խնդիրները չեն կարող ներկայացվել արբիտրաժ, եթե Պայմանավորվող պետություններից որևէ մեկի դատարանի կամ վարչական ատյանի կողմից արդեն իսկ կայացվել է որոշում: Արբիտրաժային որոշումը պարտադիր է երկու Պայմանավորվող պետությունների համար և պետք է իրականացվի անկախ այդ Պետությունների

ներքին օրենքներով սահմանված ժամանակային սահմանափակումներից, եթե արբիտրաժային որոշման մասին իրենց հայտնելուց հետո 6 ամսվա ընթացքում, իրավասու մարմինները չգտնեն այլ լուծումներ, կամ գործը ներկայացրած անձը չընդունի արբիտրաժային որոշումը կատարելու փոխադարձ համաձայնությունը: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները փոխադարձ համաձայնությամբ կորոշեն սույն կետի կիրառման կարգը:

Հոդված 25

Տեղեկությունների փոխանակում

1. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կփոխանակեն տեղեկություններ, որոնք պատշաճ կհամարվեն սույն Համաձայնագրի դրույթների իրականացման կամ ներքին օրենքների կիրառման կամ կատարման համար Պայմանավորվող պետությունների, նրանց երկրամասերից կամ քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից մեկի անունից կիրառվող որևէ տեսակի և բնույթի հարկի վերաբերյալ այն չափով, որքանով դրա հիման վրա հարկումը չի հակասում Համաձայնագրին: Տեղեկությունների փոխանակումը չի սահմանափակվում Համաձայնագրի 1-ին և 2-րդ հոդվածներով:

2. Պայմանավորվող պետության կողմից սույն հոդվածի 1-ին կետի համաձայն ստացված որևէ տեղեկություն համարվում է զաղտնի այնպես, ինչպես այդ Պետության ներքին օրենքների համաձայն ստացված տեղեկությունը, և հաղորդվում է միայն այն անձանց կամ մարմիններին (այդ

թվում դատարաններին և վարչական մարմիններին), որոնք առնչվում են 1-ին կետում նշված հարկերի գնահատմանը կամ գանձմանը, հարկադիր բռնագանձմանը կամ դատական հետապնդմանը, բողոքարկումների քննմանը: Այդ անձինք կամ մարմինները տեղեկությունն օգտագործում են միայն այդպիսի նպատակների համար: Այդ նպատակների համար տեղեկությունը կարող է հրապարակվել վարչական կամ քրեական քննության ընթացքում, բաց դատական նիստերի ընթացքում կամ դատական որոշումների ժամանակ, եթե դա նախատեսված է Պայմանավորվող պետությունների համապատասխան օրենքներով: Չնայած վերոգրյալին՝ մի Պայմանավորվող պետությունից ստացված տեղեկությունը կարող է օգտագործվել այլ նպատակներով, եթե այլ նպատակներով այդպիսի տեղեկության օգտագործումը նախատեսված է երկու Պետությունների օրենքներով, և տրամադրող Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը թույլատրում է նման օգտագործումը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն կարող մեկնաբանվել որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող

ա) իրականացնելու այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին և վարչական պրակտիկային հակասող վարչական միջոցառումներ, բ) ներկայացնելու տեղեկություններ, որոնք հասանելի չեն այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներով կամ սովորական վարչական գործավարության ընթացքում,

գ) ներկայացնելու տեղեկություններ, որոնք բացահայտում են որևէ արտադրական, ձեռնարկատիրական, արդյունաբերական, առևտրային կամ մասնագիտական գաղտնիք կամ առևտրական գործընթաց, կամ տեղեկություններ, որոնց բացահայտումը հակասում է պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին):

4. Եթե Պայմանավորվող պետության կողմից տեղեկությունները պահանջվել են սույն հոդվածի համաձայն, մյուս Պայմանավորվող պետությունը պահանջված տեղեկություններն ստանալու համար պետք է օգտագործի տեղեկությունների ձեռք բերման իր միջոցները նույնիսկ այն դեպքում, եթե այդ մյուս Պետությունն իր հարկային նպատակների համար կարող է չունենալ այդպիսի տեղեկությունների կարիքը: Նախորդ նախադասության մեջ պարունակվող պարտավորությունը ենթակա է սահմանափակման 3-րդ կետով, բայց այդպիսի սահմանափակումները ոչ մի դեպքում չպետք է մեկնաբանվեն որպես Պայմանավորվող պետությանը տրվող թույլտվություն՝ մերժելու տեղեկությունների տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ ինքը չունի այդպիսի տեղեկությունների նկատմամբ ներքին հետաքրքրություն:

5. 3-րդ կետի դրույթները ոչ մի դեպքում չպետք է մեկնաբանվեն որպես Պայմանավորվող պետությանը տրվող թույլտվություն՝ մերժելու տեղեկությունների տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ տեղեկություններին տիրապետում է բանկը, այլ ֆինանսական հաստատություն, նշանակված անձը կամ գործակալությունում աշխատող անձը կամ խնամակալը, կամ՝ որ այն վերաբերում է անձի անձնական շահերին:

Հոդված 26

Աջակցություն հարկերի գանձման գործում

1. Պայմանավորվող պետությունները միմյանց աջակցություն կցուցաբերեն եկամտային հայցերի հավաքագրման գործում: Այդ աջակցությունը չի սահմանափակվում 1-ին և 2-րդ հոդվածներով: Պայմանավորվող

պետությունների իրավասու մարմինները կարող են փոխադարձ համաձայնությամբ սահմանել սույն հոդվածի կիրառման եղանակը:

2. «Եկամտային հայց» տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է՝ Պայմանավորվող պետության, նրա երկրամասերից կամ քաղաքական ստորաբաժանումներից կամ տեղական իշխանության մարմիններից մեկի անունից գանձվող ռոնե տեսակի և բնույթի հարկի գծով առաջացած ապառքի գումար այնքանով, որանով այդ հարկումը չի հակասում սույն Համաձայնագրին կամ որևէ այլ միջազգային փաստաթղթի, որի Կողմեր են Պայմանավորվող պետությունները, ինչպես նաև այդպիսի գումարի հետ կապված տոկոսներ, վարչական տույժեր և հավաքագրման կամ պահման ծախսեր:

3. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության եկամտային հայցը պետք է ապահովվի այդ Պետության օրենքներով և վերաբերում է այն անձի ապառքին, որն այդ պահին այդ Պետության օրենքներով չի կարող կանխել դրա հավաքագրումը, այդ եկամտային հայցը, այդ Պետության իրավասու մարմինների պահանջով, գանձման նպատակով կընդունվի մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինների կողմից: Այդ եկամտային հայցը կհավաքագրվի այդ մյուս Պետության կողմից՝ նրա սեփական հարկերի հարկադրման և հավաքագրման համար կիրառելի օրենքների դրույթների համաձայն՝ այնպես, ինչպես եթե այդ եկամտային հայցը այդ մյուս Պետության եկամտային հայցը լիներ:

4. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության եկամտային հայցն այնպիսի հայց է, որի վերաբերյալ այդ Պետությունը կարող է իր օրենքի համաձայն գանձումն ապահովելու համար պահպանման միջոցներ ձեռնարկել, ապա այդ եկամտային հայցն այդ Պետության իրավասու մարմնի պահանջով

պետք է պահպանման միջոցներ ձեռնարկելու նպատակով ընդունվի մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից: Այդ մյուս Պետությունը պետք է իր օրենքների դրույթների համաձայն պահպանման միջոցներ ձեռնարկի այդ եկամտային հայցի առնչությամբ այնպես, ինչպես եթե այդ եկամտային հայցն այդ մյուս Պետության եկամտային հայցը լիներ, եթե նույնիսկ այդ միջոցների կիրառման պահին եկամտային հայցը հարկադրված չէ կատարման առաջինը նշված Պետությունում, կամ ապառքը վերաբերում է այն անձին, ով իրավունք ունի կանխելու դրա հավաքագրումը:

5. Անկախ 3-րդ և 4-րդ կետերի դրույթներից Պայմանավորվող պետության կողմից 3-րդ և 4-րդ կետերի նպատակներով ընդունված եկամտային հայցը որպես այդպիսին ենթակա չէ այդ Պետությունում այդ Պետության օրենքներով եկամտային հայցի նկատմամբ կիրառելի ժամանակային սահմանափակման կամ վերապահված որևէ գերակայության: Բացի այդ Պայմանավորվող պետության կողմից 3-րդ կամ 4-րդ կետերի նպատակներով ընդունված եկամտային հայցը չի կարող այդ Պետությունում ունենալ որևէ գերակայություն, որը կիրառելի է այդ եկամտային հայցի նկատմամբ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներով:

6. Պայմանավորվող պետության եկամտային հայցի առկայության, վավերականության կամ գումարի վերաբերյալ դատական գործերը չեն կարող ներկայացվել մյուս Պայմանավորվող պետության դատարան կամ վարչական մարմիններ:

7. Եթե Պայմանավորվող պետության կողմից 3-րդ կամ 4-րդ կետերով սահմանված պահանջների ներկայացումից հետո որևէ պահի նախքան մյուս Պայմանավորվող պետության կողմից համապատասխան եկամտային հայցի

հավաքագրումն ու առաջինը նշված Պետությանը փոխանցումը,

համապատասխան եկամտային հայցը դադարում է գոյություն ունենալ

ա) 3-րդ կետին համապատասխանող պահանջի դեպքում առաջինը նշված Պետության եկամտային հայցը, որը ենթակա է կատարման այդ Պետության օրենքների համաձայն, և ապառքը վերաբերում է այն անձին, որն այդ պահին չի կարող այդ Պետության օրենքների համաձայն կանխել դրա հավաքագրումը, կամ

բ) 4-րդ կետին համապատասխանող պահանջի դեպքում՝ առաջինը նշված Պետության եկամտային հայցը, որի առնչությամբ այդ Պետությունը կարող է, իր օրենքների համաձայն, պահպանման միջոցներ ձեռնարկել դրա հավաքագրումն ապահովելու համար,

ապա առաջինը նշված Պետության իրավասու մարմինն անմիջապես պետք է ծանուցի մյուս Պետության իրավասու մարմնին այդ փաստի մասին, և առաջինը նշված Պետությունը այդ մյուս Պետության ընտրությամբ պետք է դադարեցնի կամ հետ վերցնի իր հայցը:

8. Սույն հոդվածի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն կարող մեկնաբանվել որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող

ա) իրականացնելու իր կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին կամ վարչական պրակտիկային հակասող վարչական միջոցառումներ,

բ) իրականացնելու պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին) հակասող միջոցառումներ,

գ) ցուցաբերելու աջակցություն, եթե մյուս Պայմանավորվող պետությունը չի իրականացրել հավաքագրման կամ պահպանման համար իր օրենքներով կամ վարչական պրակտիկայով ընդունված հնարավոր բոլոր ողջամիտ միջոցները,

դ) ցուցաբերելու աջակցություն այն դեպքերում, երբ վարչական բեռն այդ Պետության համար բացահայտորեն համամասնական չէ մյուս Պայմանավորվող պետության ստացած օգուտին:

Հոդված 27

Աղբյուրի մոտ հարկման ընթացակարգային կանոններ

1. Եթե Պայմանավորվող պետություններից մեկում մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած շահաբաժինները, տոկոսները, ռոյալթիները կամ եկամտի այլ տեսակները հարկվում են աղբյուրի մոտ, ապա առաջինը նշված Պետության ներքին օրենքներով սահմանված չափով աղբյուրի մոտ հարկ գանձելու իրավունքի վրա Համաձայնագրի դրույթները չեն տարածվում:

2. Աղբյուրի մոտ գանձված հարկերը պետք է վերադարձվեն հարկ վճարողի դիմումի հիման վրա այն չափով, որքանով դրանց գանձումը սահմանափակվում կամ բացառվում է սույն Համաձայնագրով: Գանձված հարկերի վերադարձման դիմումի ներկայացման ժամկետը չորս տարի է սկսած այն օրացուցային տարվա ավարտից, երբ ստացվել են շահաբաժինները, տոկոսները, ռոյալթիները կամ եկամտի այլ տեսակները:

3. Չնայած 1-ին կետի դրույթներին յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետություն պետք է ապահովի համապատասխան ընթացակարգեր, որպեսզի շահաբաժինների, տոկոսների, ռոյալթիների կամ եկամտի այլ տեսակների վճարումները, որոնք ստացման աղբյուր Պետությունում, սույն Համաձայնագրի համաձայն, ենթակա չեն հարկման կամ ենթակա են նվազեցված հարկման,

հնարավոր լինի կատարել առանց նվազեցման կամ միայն համապատասխան հողվածով սահմանված դրույքաչափով նվազեցումով:

4. Պայմանավորվող պետությունը, որտեղ առաջանում է եկամուտը, կարող է հարկ վճարողից պահանջել մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտության հավաստագիր տրված այդ պետության իրավասու մարմինների կողմից:

5. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են փոխադարձ համաձայնությամբ որոշել սույն հողվածի կիրարկման կարգը և անհրաժեշտության դեպքում սահմանել սույն Համաձայնագրով սահմանված հարկային նվազեցումների կամ արտոնությունների կիրարկման այլ ընթացակարգեր:

Հոդված 28

Համաձայնագրի կիրառումը հատուկ դեպքերում

Սույն Համաձայնագիրը չպետք է մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող պետությանը սահմանափակող, երբ վերջինս հարկերից խուսափումը կամ չհարկելը կանխելու նպատակով կիրառում է իր ներքին իրավական դրույթները: Եթե վերոնշյալ դրույթները հանգեցնում են կրկնակի հարկման, իրավասու մարմինները 24-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն պետք է խորհրդակցեն միմյանց հետ՝ խուսափելու կրկնակի հարկումից:

Հոդված 29

Դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անդամներ

Սույն Համաձայնագրում ոչինչ չի սահմանափակում դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անդամներին միջազգային իրավունքի ընդհանուր կանոնների կամ հատուկ համաձայնագրերի դրույթների շրջանակներում տրամադրված հարկային արտոնությունները:

Հոդված 30

Արձանագրություն

Կից Արձանագրությունը սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասն է:

Հոդված 31

Ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Համաձայնագիրը պետք է վավերացվի, և վավերագրերը պետք է փոխանակվեն հնարավորինս շուտ:
2. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում վավերագրերի փոխանակման օրը և երկու Պայմանավորվող պետություններում գործում է.

ա) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի առնչությամբ Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի առաջին օրը կամ դրանից հետո վճարված գումարների համար,

բ) այլ հարկերի առնչությամբ Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի առաջին օրն սկսված կամ դրանից հետո ժամանակահատվածի համար գանձված հարկերի համար,

գ) 26-րդ հոդվածի շրջանակներում հարկերի հավաքման հարցում աջակցության առնչությամբ 24-րդ հոդվածի համաձայն իրավասու մարմինների միջև փոխադարձ համաձայնությունից անմիջապես հետո:

3. Սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու պահից Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության և Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության միջև 1981թ. նոյեմբերի 24-ին կնքված «Եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը կանխելու մասին» համաձայնագիրը Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետության միջև հարաբերություններում այլևս կիրառելի չէ այն հարկերի նկատմամբ, որոնց համար կիրառելի է սույն Համաձայնագիրը սույն Հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն:

Հոդված 32

Գործողության դադարեցումը

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մնում մինչև Պայմանավորվող պետությունների կողմից դրա գործողության դադարեցումը:

2. Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել Համաձայնագրի գործողությունը՝ դիվանագիտական ուղիներով դադարեցման մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից 5 տարվա ժամանակահատվածի ավարտից հետո սկսվող օրացուցային որևէ տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ: Այդ դեպքում Համաձայնագրի գործողությունը երկու Պայմանավորվող պետություններում դադարում է.

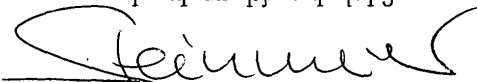
ա) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ դադարեցման վերաբերյալ ծանուցում ստանալու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի առաջին օրը կամ դրանից հետո վճարված եկամուտների նկատմամբ,

բ) այլ հարկերի առնչությամբ՝ դադարեցման վերաբերյալ ծանուցում ստանալու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի առաջին օրը կամ դրանից հետո վճարված հարկերի նկատմամբ:

Կատարված է *Նքեանե* քաղաքում 2016թվականի *հունիսի 29*-ին, երկու հավասարազոր բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ գերմաներեն, հայերեն, և անգլերեն: Գերմաներեն և հայերեն տեքստերի մեկնաբանման ժամանակ ի հայտ եկած տարաձայնությունների դեպքում նախապատվությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

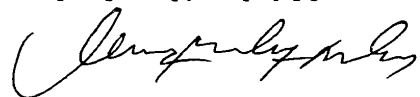
Գերմանիայի Դաշնային

Հանրապետության կողմից

Հայաստանի

Հանրապետության կողմից

Արձանագրություն
Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության
և Հայաստանի Հանրապետության
միջև
Եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից
խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրի

Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունը և Հայաստանի Հանրապետությունը (Պայմանավորվող պետություններ), ի լրումն Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետության միջև «Եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելը կանխելու մասին» համաձայնագրի, համաձայնեցին հետևյալ դրույթների շուրջ, որոնք կազմում են Համաձայնագրի անբաժանելի մասը.

1. Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» և «գ» ենթակետերի առնչությամբ.

Պայմանավորվող պետությունները համաձայնում են, որ միջազգային իրավունքը գերակայում է ամեն անգամ, երբ սահմանվում է սույն Համաձայնագրի տարածքային կիրառման շրջանակը:

2. Համաձայնագրի 3-րդ, 8-րդ, 13-րդ, 14-րդ, 21-րդ հոդվածների առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ «փաստացի կառավարման վայր» տերմինը նշանակում է այն վայրը, որտեղ կայացվում են կազմակերպության կողմից ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ առանցքային կառավարչական և առևտրային որոշումները: Փաստացի կառավարման վայրը սովորաբար պետք է լինի ամենաբարձրաստիճան անձի կամ անձանց խմբի որոշումների ընդունման վայրը, այն վայրը, որտեղ

ամբողջությամբ որոշվում են կազմակերպության կողմից իրականացվող գործողությունները:

3. Համաձայնագրի 7-րդ հոդվածի առնչությամբ.

ա) Երբ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ապրանքներ կամ արտադրանք է վաճառում կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ այնտեղ գտնվող իր մշտական հաստատության միջոցով, ապա մշտական հաստատության շահույթը որոշվում է ոչ թե ձեռնարկության կողմից ստացված ընդհանուր գումարի հիման վրա, այլ միայն այն գումարի հիման վրա, որը վերագրելի է այդ մշտական հաստատության փաստացի գործունեությանը այդ վաճառքի կամ ձեռնարկատիրական գործունեության համար:

բ) Պայմանագրերի, մասնավորապես արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական սարքավորումների կամ հաստատությունների նախագծման, մատակարարման, մոնտաժման կամ կառուցման և կամ հասարակական աշխատանքների դեպքում, երբ ձեռնարկությունն ունի մշտական հաստատություն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, այդպիսի մշտական հաստատությանը վերագրվելիք շահույթը կորոշվի ոչ թե պայմանագրի ընդհանուր գումարի հիման վրա, այլ պայմանագրի այն մասի հիման վրա, որը գործնականում իրականացվում է այն Պայմանավորվող պետության մշտական հաստատության կողմից, որտեղ այն գտնվում է: Այդ մշտական հաստատության ապրանքների մատակարարումից ստացված շահույթները կամ պայմանագրի մաս կազմող շահույթները, որոնք առաջացել են այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը, ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

գ) Այն վճարները, որոնք ստացվել են տեխնիկական ծառայությունների, այդ թվում գիտական ուսումնասիրությունների կամ հետազոտությունների,

երկրաբանական կամ տեխնիկական բնույթի ուսումնասիրությունների կամ ինժեներական պայմանագրերի, այդ թվում՝ դրանց հետ կապված լուսապատճենահանման կամ խորհրդատվության կամ վերահսկողական ծառայությունների մատուցումից, պետք է համարվեն վճարումներ, որոնց նկատմամբ կիրառվում է Համաձայնագրի 7-րդ հոդվածը:

4. Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության պարագայում կիրառվում են հետևյալ դրույթները.

ա) Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածում օգտագործվող «շահաբաժիններ» տերմինը ներառում է նաև ներդրումային հիմնադրամի հավաստագրերի հիման վրա իրականացված բաշխումը: Սույն Համաձայնագրի նպատակներով «ներդրումային հիմնադրամ» տերմինը նշանակում է Հարկային ակտով (Investmentsteuergesetz) սահմանված ներդրումային հիմնադրամ:

բ) Չնայած Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետը «ա» և «բ» ենթակետերի դրույթներին՝ հարկը չպետք է գերազանցի շահաբաժինների համախառն գումարի 15 տոկոսը,

(i) քանի դեռ ներդրումային հիմնադրամի հավաստագրերի հիման վրա իրականացված բաշխումն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն առնչվում է Համաձայնագրի 6-րդ հոդվածում սահմանված անշարժ գույքից ստացված եկամուտներին,

(ii) եթե բաշխող ընկերությունն անշարժ գույքի ներդրումային ընկերություն է, որի շահույթներն ամբողջովին կամ մասամբ ազատված են հարկումից, կամ որը կարող է շահույթի որոշման ժամանակ նվազեցնել բաշխված շահաբաժինները: Անշարժ գույքի ներդրումային ընկերությունը «Գերմանական անշարժ գույքի ֆոնդային կորպորացիաների մասին» գերմանական

օրենքի (REIT Act; *Gesetz über deutsche Immobilien-Aktiengesellschaften mit börsennotierten Anteilen*) 1-ին գլխի 1-ին ենթագլխի համաձայն ցուցակագրված բաժնետոմսերով ընկերություն է:

զ) Չնայած Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթներին՝ Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «բ(i)» ենթակետում նշված եկամտից տարբերվող որևէ այլ եկամտի առնչությամբ ներդրումային հիմնադրամի հավաստագրերի հիման վրա իրականացված բաշխման նկատմամբ կիրառվում են միայն «բ» ենթակետի դրույթները:

5. Համաձայնագրի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ եթե Հայաստանի և ներկայումս (սույն Համաձայնագրի ստորագրման օրվա դրությամբ) Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության անդամ պետություններից որևէ մեկի հետ սույն Համաձայնագրի ստորագրումից հետո ստորագրված որևէ այլ համաձայնագրով նախատեսվում է, որ Հայաստանում առաջացող տոկոսները Հայաստանում չեն հարկվի կամ կհարկվեն ավելի ցածր դրույքաչափով, քան կիրառվում են սույն Համաձայնագրով, ապա այդպես չհարկելը կամ ցածր դրույքաչափով հարկելը ինքնաբերաբար կկիրառվեն սույն Համաձայնագրի դրույթներով կարգավորվող տոկոսների նկատմամբ: Համաձայնեցված է նաև, որ այդ դեպքում Հայաստանի իրավասու մարմինը անհապաղ կտեղեկացնի Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության իրավասու մարմին, որ սույն կետի կիրառման պայմաններ են առաջացել:

6. Համաձայնագրի 11-րդ հոդվածի 3-րդ կետի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ Համաձայնագրի 11-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթները կկիրառվեն նաև Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանն

ամբողջությամբ պատկանող այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ, որոնք կորոշվեն Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների փոխադարձ համաձայնությամբ:

7. Համաձայնագրի 11-րդ հոդվածի 4-րդ կետի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ «տոկոս» տերմինը չի ներառում Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածով սահմանված այնպիսի եկամուտները, ինչպիսիք, օրինակ, գերմանական ներդրումային հիմնադրամի հավաստագրերի հիման վրա իրականացված բաշխումներն են:

8. Համաձայնագրի 10-րդ և 11-րդ հոդվածների առնչությամբ.

Անկախ Համաձայնագրի 10-րդ և 11-րդ հոդվածների դրույթներից՝ շահաբաժինները և տոկոսը կարող են հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ դրանք առաջանում են, այդ Պետության օրենքների համաձայն, եթե դրանք

ա) ստացվում են այն իրավունքներից կամ պարտքի պահանջից, որոնք իրավունք են տալիս մասնակցություն ունենալու շահույթում, այդ թվում՝ պասսիվ գործընկերոջ (stiller Gesellschafter) մասնակցությունից ստացված եկամուտում կամ այնպիսի տոկոսային դրույքաչափ ունեցող վարկերից ստացված եկամուտում, որոնք կապված են վարկառուի շահույթի (partiarische Darlehen) կամ պարտատոմսերի բաշխումից ստացված շահույթի (Gewinnobligationen) հետ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության հարկային օրենքի իմաստով, և

բ) նվազեցման ենթակա են այդպիսի շահաբաժինների կամ տոկոսի գծով պարտապանի շահույթի որոշման ժամանակ:

9. Համաձայնագրի 22-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ե(ii) ենթակետի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ եկամտի կամ գույքի տեսակները կամ դրանց տարրերը փաստացի հարկվում են, երբ դրանք ընդգրկված են հարկման բազայում, որի նկատմամբ հաշվարկվում է հարկը: Դրանք փաստացի չեն հարկվում, եթե դրանք հարկման ենթակա չեն կամ ազատված են հարկումից:

10. Համաձայնագրի 23-րդ հոդվածի 5-րդ կետի առնչությամբ.

Համաձայնեցված է, որ Համաձայնագրի 23-րդ հոդվածի 5-րդ կետը չպետք է մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող թույլատրելի ձեռնարկությունների միջև կատարել եկամտի կամ համանման այլ օգուտների միջսահմանային համախմբում:

11. Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածի առնչությամբ.

Եթե, Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածի համաձայն, կատարվել է անհատական տվյալների փոխանակում, ապա պետք է կիրառվեն հետևյալ լրացուցիչ դրույթները յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության ներքին օրենքների համաձայն.

ա) Ստացող գործակալությունը կարող է օգտագործել տվյալները Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածի 2-րդ կետին համապատասխան միայն տրամադրող գործակալության սահմանած նպատակով հաշվի առնելով տրամադրող գործակալության սահմանած և Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածին համապատասխանող պայմանները:

բ) Համաձայն Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 4-րդ նախադասության տեղեկատվությունը կարող է առանց տրամադրող Պետության հետ նախապես համաձայնեցման այլ նպատակների համար օգտագործվել միայն այն դեպքում, եթե դա անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր

առանձին դեպքում մարդու կյանքին, մարմնական անխաթարությանը կամ անձի ազատությանը սպառնացող վտանգի դեպքում կամ նշանակալի գույքի պաշտպանության համար, և եթե առկա է ուշացումից բխող որևէ վտանգ: Նման դեպքում անհապաղ պետք է դիմել տեղեկատվություն տրամադրող Պետության իրավասու մարմինն՝ օգտագործման նպատակի փոփոխությունը հետադարձ կարգով թույլատրելու միջնորդությամբ: Եթե թույլտվությունը մերժվում է, ապա տեղեկատվությունն այլևս չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար: Տեղեկատվության օգտագործման կարգի փոփոխության արդյունքում ծագած վնասները ենթակա են փոխհատուցման:

զ) Տեղեկատվություն տրամադրող գործակալությունը պարտավոր է զգոնություն դրսևորել տրամադրվող տվյալների ճշտության և դրանց՝ Համաձայնագրի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետի առումով ենթադրվող կարևորության և տրամադրման նպատակի հետ համապատասխանության հարցում: Տվյալները ենթադրաբար կարևոր են, եթե կոնկրետ դեպքում մեծ է հավանականությունը, որ մյուս Պայմանավորվող պետությունն ունի հարկելու իրավունք, և չկա որևէ փաստ, որը կմատնանշի, որ տվյալները արդեն հայտնի են մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, կամ որ մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը կարող էր իմանալ հարկման օբյեկտի մասին առանց այդ տեղեկատվության: Եթե պարզվում է, որ տրամադրվել են չճշտված կամ այնպիսի տվյալներ, որոնք չպետք է տրամադրվեին, ապա ստացող գործակալությունն անհապաղ պետք է տեղեկացվի այդ մասին: Ստացող գործակալությունը պարտավոր է անհապաղ ճշտել կամ ջնջել այդպիսի տվյալները:

դ) Տեղեկատվություն ստացող գործակալությունը հարցման դեպքում պետք է տեղեկատվություն տրամադրող գործակալությանը տեղեկացնի յուրաքանչյուր դեպքի համար տրամադրված տվյալների օգտագործման և դրա արդյունքների մասին:

ե) Տեղեկատվություն ստացող գործակալությունը պետք է տեղեկացնի այն անձին, ում վերաբերում է տեղեկատվություն տրամադրող գործակալության կողմից տվյալների հավաքումը: Շահագրգիռ անձին տեղեկացնելու կարիք չկա, քանի դեռ համարվում է, որ նրան չտեղեկացնելու հասարակական շահը գերակայում է նրա տեղեկացված լինելու իրավունքի նկատմամբ:

զ) Կիրառման ընթացքում շահագրգիռ անձը պետք է տեղեկացված լինի իրեն վերաբերող տրամադրված տվյալների և դրանց օգտագործման վերաբերյալ: «Ե» ենթակետի երկրորդ նախադասությունը կկիրառվի համապատասխանաբար:

է) Ստացող գործակալությունն իր ներպետական օրենքների համաձայն պատասխանատվություն է կրում բոլոր այն անձանց համար, ովքեր տուժել են սույն Համաձայնագրի համաձայն տվյալների փոխանակման անօրինական տրամադրման հետևանքով: Ստացող գործակալությունը չի կարող խուսափել տուժած անձի հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից պատճառաբանելով, որ վնասը պատճառել է տրամադրող գործակալությունը:

ը) Տրամադրող և ստացող գործակալությունները պարտավոր են վարել անհատական տվյալների տրամադրման և ստացման պաշտոնական գրառումներ:

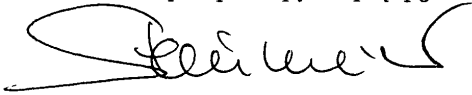
թ) Եթե տրամադրող գործակալության ազգային օրենքը պարունակում է տրամադրված անհատական տվյալները վերացնելու հատուկ վերջնաժամկետ , այդ գործակալությունը պետք է համապատասխանաբար տեղեկացնի ստացող գործակալությանը: Ամեն դեպքում տրամադրված անհատական տվյալները ոչնչացվում են, երբ այլևս անհրաժեշտ չեն այն նպատակի համար, ինչի համար տրամադրվել էին:

ժ) Տրամադրող և ստացող գործակալությունները պարտավոր են արդյունավետ միջոցներ ձեռնարկել տրամադրված անհատական տվյալները չթույլատրված օգտագործումից, չթույլատրված փոփոխություններից և չթույլատրված հրապարակումից պաշտպանելու համար:

Կատարված է *ՆՔԽԱՆ* քաղաքում 2016թվականի *հունիսի 29*-ին, երկու հավասարազոր բնօրինակով, յուրաքանչյուրը գերմաներեն, հայերեն, և անգլերեն: Գերմաներեն և հայերեն տեքստերի մեկնաբանման ժամանակ ի հայտ եկած տարաձայնությունների դեպքում նախապատվությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

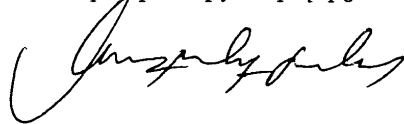
Գերմանիայի Դաշնային

Հանրապետության կողմից

Հայաստանի

Հանրապետության կողմից

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

Agreement

between

the Federal Republic of Germany

and

the Republic of Armenia

for the Avoidance of Double Taxation

and the Prevention of Fiscal Evasion

with respect to Taxes on Income and on Capital

The Federal Republic of Germany
and
the Republic of Armenia -

desiring to further develop their economic relationship, to enhance their cooperation in tax matters and to ensure an effective and appropriate collection of tax,

intending to allocate their respective taxation rights in a way that avoids both double taxation as well as non-taxation -

have agreed as follows:

Article 1
Persons Covered

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2
Taxes Covered

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State, one of its "Länder", or one of their political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains

from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

a) in Armenia:

(i) the profit tax;

(ii) the income tax;

(iii) the property tax;

(hereinafter referred to as “Armenian tax”);

b) in the Federal Republic of Germany:

(i) the income tax (Einkommensteuer);

(ii) the corporate income tax (Körperschaftsteuer);

(iii) the trade tax (Gewerbesteuer), and

(iv) the capital tax (Vermögensteuer);

including the supplements levied thereon

(hereinafter referred to as “German tax”).

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the

existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their respective taxation laws.

Article 3

General Definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - a) the terms “a Contracting State” and “the other Contracting State” mean, as the context requires, the Republic of Armenia or the Federal Republic of Germany;
  - b) the term “Armenia” means the Republic of Armenia and, when used in the geographical sense, means the territory, including land, waters, subsoil and air spaces upon which the Republic of Armenia exercises its sovereign rights and jurisdiction according to national legislation and international law;
  - c) the term “the Federal Republic of Germany” means the Federal Republic of Germany and, when used in a geographical sense, the territory of the Federal Republic of Germany, as well as the area of the sea-bed, its subsoil and the superjacent water column adjacent to the territorial sea, wherein the Federal Republic of Germany exercises sovereign rights and jurisdiction in conformity with international law and its national legislation for the purpose of exploring, exploiting, conserving and managing the living and non-living natural resources or for the production of energy from renewable sources;
  - d) the term “person” includes an individual, a company and any other body of persons;
  - e) the term “company” means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;

- f) the term “enterprise” applies to the carrying on of any business;
- g) the terms “enterprise of a Contracting State” and “enterprise of the other Contracting State” mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- h) the term “international traffic” means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise that has its place of effective management in a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
- i) the term “competent authority” means:
  - (i) in Armenia, the Ministry of Finance, the State Revenue Committee or their authorised representatives;
  - (ii) in the Federal Republic of Germany, the Federal Ministry of Finance or the agency to which it has delegated its powers;
- j) the term “national” means:
  - (i) in relation to Armenia, any individual possessing the nationality of Armenia and any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in Armenia;
  - (ii) in relation to the Federal Republic of Germany, any German within the meaning of the Basic Law for the Federal Republic of Germany and any legal person, partnership and association deriving its status as such from the laws in force in the Federal Republic of Germany;

k) the term “business” includes the performance of professional services and of other activities of an independent character.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

Resident

1. For the purposes of this Agreement, the term “resident of a Contracting State” means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State, any of its “Länder” and any of their political subdivisions or local authorities. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

- b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
  - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then the competent authorities of the Contracting States shall endeavor to determine by mutual agreement the Contracting State of which that person shall be deemed to be a resident for the purposes of this Agreement. In the absence of a mutual agreement by the competent authorities of the Contracting States the person shall not be considered a resident of either Contracting State for the purposes of claiming any benefits provided by the Agreement.

Article 5

Permanent Establishment

1. For the purposes of this Agreement, the term “permanent establishment” means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term “permanent establishment” includes especially:
  - a) a place of management;
  - b) a branch;

- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop, and
- f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. A building site or construction, assembly, or installation project or supervisory activities in connection therewith, constitute a permanent establishment but only where such site, project or activities continue for a period of more than 9 months.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term “permanent establishment” shall be deemed not to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person — other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies — is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

Income from Immovable Property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term “immovable property” shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

Article 7

Business Profits

1. Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits that are attributable to the permanent establishment in accordance with the provisions of paragraph 2 may be taxed in that other State.

2. For the purposes of this Article and Article 22, the profits that are attributable in each Contracting State to the permanent establishment referred to in paragraph 1 are the profits it might be expected to make, in particular in its dealings with other parts of the enterprise, if it were a separate and independent enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions, taking into account the functions performed, assets used and risks assumed by the enterprise through the permanent establishment and through the other parts of the enterprise.

3. Where, in accordance with paragraph 2, a Contracting State adjusts the profits that are attributable to a permanent establishment of an enterprise of one of the Contracting States and taxes accordingly profits of the enterprise that have been charged to tax in the other State, the other Contracting State shall, to the extent necessary to eliminate double taxation, make an appropriate adjustment if it agrees with the adjustment made by the first-mentioned State; if the other Contracting State does not so agree, the Contracting States shall endeavour to eliminate any double taxation resulting therefrom by mutual agreement.

4. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

Shipping and Air Transport

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

2. For the purposes of this Article, profits from the operation of ships or aircraft shall include income from

- a) the occasional rental of ships or aircraft on a bare-boat basis, and
- b) the use or rental of containers (including trailers and ancillary equipment used for transporting the containers),

if such income is attributable to the profits from the operation of ships or aircraft.

3. If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship, then it shall be deemed to be situated in the Contracting State in which the home harbour of the ship is situated, or, if there is no such home harbour, in the Contracting State of which the operator of the ship is a resident.

4. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

Associated Enterprises

1. Where

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have

accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits, where that other State considers the adjustment justified. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

- a) 7 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;
- b) 10 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term “dividends” as used in this Article means income from shares, “jouissance” shares or “jouissance” rights, founders’ shares or other income which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident through a permanent establishment situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company’s undistributed profits to a tax on the company’s undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 percent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2,

- a) interest arising in the Federal Republic of Germany and paid to the Government of Armenia and to the Central Bank of Armenia shall be exempt from German tax;
- b) interest arising in Armenia and paid in consideration of a loan guaranteed by the Federal Republic of Germany in respect of export or foreign direct investment or paid to the Government of the Federal Republic of Germany, the Deutsche Bundesbank, the Kreditanstalt für Wiederaufbau or the DEG–Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH shall be exempt from Armenian tax.

4. The term “interest” as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor’s profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

Royalties

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 6 percent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films or films or tapes used for radio or television

broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13
Capital Gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.
4. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares deriving more than 50 per cent of their value directly or indirectly from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.
5. Gains from the alienation of any property, other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.
6. Where an individual was a resident of a Contracting State for a period of 5 years or more and has become a resident of the other Contracting State, paragraph 5 shall not prevent the first-mentioned State from taxing under its domestic law the capital appreciation of shares in a company resident in the first-mentioned State for the period of residency of that individual in the first-mentioned State. In such case, the appreciation of

capital taxed in the first-mentioned State shall not be included in the determination of the subsequent appreciation of capital by the other State.

Article 14
Income from Employment

1. Subject to the provisions of Articles 15, 17 and 18, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
  - a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise which operates the ship or aircraft is situated.

Article 15
Directors' Fees

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 16
Artistes and Sportspersons

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from his or her personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities within the meaning of paragraph 1 exercised by an entertainer or a sportsperson in his or her capacity as such accrues not to the entertainer or sportsperson himself or herself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.
3. Paragraphs 1 and 2 shall not apply to income accruing from the exercise of activities by artistes or sportspersons in a Contracting State where the visit to that State is financed entirely or mainly from public funds of the other Contracting State, one of its "Länder", or one of their political subdivisions or local authorities, or by an organization which in that other State is recognized as a charitable organization. In such a case the income may be taxed only in the Contracting State of which the individual is a resident.

Article 17

Pensions, Annuities and similar Payments

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 18 pensions, annuities and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, benefits paid under the social security legislation of a Contracting State shall be taxable only in that State.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, recurrent or non-recurrent payments made by one of the Contracting States, one of its “Länder”, or one of their political subdivisions or local authorities to a resident of the other Contracting State as compensation for political persecution (including restitution payments) or for injustice or damage sustained as a result of war or for damage as a result of military or civil alternative service or of a crime, a vaccination or for similar reasons shall be taxable only in the first-mentioned State.
4. The term “annuities” means certain amounts payable periodically at stated times, for life or for a specified or ascertainable period of time, under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money’s worth.

Article 18

Government Service

1.
  - a) Salaries, wages and other similar remuneration, paid by a Contracting State, one of its “Länder”, or one of their political subdivisions or local authorities to an

individual in respect of services rendered to that State, "Land" or political subdivision or local authority shall be taxable only in that State.

b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

(i) is a national of that State; or

(ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2.

a) Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration paid by, or out of funds created by, a Contracting State, one of its "Länder", or one of their political subdivisions or local authorities to an individual in respect of services rendered to that State, "Land" or political subdivision or local authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pensions and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall likewise apply to salaries, wages, pensions and other similar remuneration paid by a legal entity under public law which carries out functions of a governmental nature if it is mutually agreed by the competent authorities for this legal entity under public law.

4. The provisions of Articles 14, 15, 16, and 17 shall apply to salaries, wages, pensions, and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a

business carried on by a Contracting State, one of its “Länder”, or one of their political subdivisions or local authorities or another legal person under the public law of that State.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to salaries, wages, pensions, and other similar remuneration paid to an individual in respect of services rendered to the Goethe Institute and the German Academic Exchange Service (“Deutscher Akademischer Austauschdienst”), or to other comparable institutions if mutually agreed by the competent authorities. Where this remuneration is not taxed in the State of establishment of the institution, Article 14 shall apply.

6. The provisions of paragraph 1 shall likewise apply in respect of remuneration paid, under a development assistance programme of a Contracting State, one of its “Länder”, or one of their political subdivisions or local authorities, out of funds exclusively supplied by that State, “Land”, political subdivision or local authority, to a specialist or volunteer seconded to the other Contracting State with the consent of that other State.

Article 19

Visiting Professors, Teachers and Students

1. An individual who, at the invitation of a Contracting State or of a university, college, school, museum or other cultural or educational institution of that Contracting State or under an official programme of cultural exchange, visits that Contracting State for a period not exceeding two years for the purpose of teaching, lecturing or engaging in research at that institution and who is, or was immediately before that visit, a resident of the other Contracting State shall be exempt from tax in the first-mentioned State on his remuneration for such activity, provided that such remuneration is derived by him from outside that State.

2. Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in

the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 20
Other Income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

Article 21
Capital

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State may be taxed in that other State.

3. Capital represented by ships or aircraft operated in international traffic, and by movable property pertaining to the operation of such ships and aircraft, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

4. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 22

Elimination of Double Taxation

1. In Armenia, double taxation shall be avoided as follows:

a) where a resident of Armenia derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in the Federal Republic of Germany, Armenia shall allow:

(i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the tax on income paid in the Federal Republic of Germany;

(ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the tax on capital paid in the Federal Republic of Germany.

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the Armenian tax on income or capital, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in the Federal Republic of Germany.

b) Where in accordance with any provision of this Agreement, income derived or capital owned by a resident of Armenia is exempt from tax in Armenia, Armenia

may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

2. Where a resident of the Federal Republic of Germany derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Armenia, the following shall apply:

- a) Except as provided in subparagraph c), the income shall be exempted from the basis upon which German tax is imposed. In the case of dividends, this applies only to such dividends as are paid to a company (not including partnerships) resident in the Federal Republic of Germany by a company resident in Armenia at least 10 per cent of the capital of which is owned directly by the company resident in the Federal Republic of Germany. The exemption from the basis provided by the first sentence of this subparagraph shall not apply to dividends paid by a tax exempt company or to dividends that the distributing company may deduct for Armenian tax purposes or to dividends that are attributed under the law of the Federal Republic of Germany to a person that is not a company resident in the Federal Republic of Germany. There shall be exempted from the assessment basis of the German taxes on capital such capital as is taxable in Armenia under paragraphs 1 and 2 of Article 21, as well as any shareholding the dividends of which, if paid, would be exempted from the tax base, according to the foregoing sentences.
- b) The Federal Republic of Germany retains the right to take into account in the determination of its rate of tax the items of income and capital which under the provisions of this Agreement are exempted from German tax.
- c) With respect to the following items of income, there shall be allowed as a credit against German tax on income, subject to the provisions of German tax law regarding credit for foreign tax, Armenian tax paid under the laws of Armenia and in accordance with the provisions of this Agreement on such items of income:

- (i) dividends within the meaning of Article 10 to which subparagraph a) does not apply;
  - (ii) interest;
  - (iii) royalties;
  - (iv) capital gains to which paragraph 4 of Article 13 applies;
  - (v) income to which Article 15 applies;
  - (vi) income to which Article 16 applies;
  - (vii) income to which Article 17 applies.
- d) The provisions of subparagraph a) are to be applied to items of income within the meaning of Article 7 and Article 10 and to profits from the alienation of property within the meaning of paragraph 2 of Article 13 only to the extent that the items of income or profits were derived from the production, processing, working or assembling of goods and merchandise, the exploration and extraction of natural resources, banking and insurance, trade or the rendering of services or if the items of income or profits are economically attributable to these activities. This applies only if a business undertaking that is adequately equipped for its business purpose exists. This applies accordingly to capital underlying the income within the meaning of Article 7 and Article 10. If subparagraph a) is not to be applied, double taxation shall be eliminated by means of a tax credit as provided for in subparagraph c).
- e) Notwithstanding subparagraph a), double taxation shall be eliminated by a tax credit as provided for in subparagraph c), if

- (i) in the Contracting States items of income or capital, or elements thereof, are placed under different provisions of this Agreement and if, as a consequence of this different placement, such income or capital would be subject to double taxation, non-taxation or lower taxation and in the case of double taxation this conflict cannot be resolved by a procedure pursuant to paragraphs 2 or 3 of Article 24;
- (ii) Armenia may, under the provisions of the Agreement, tax items of income or capital, or elements thereof, but does not actually do so;
- (iii) after consultation, the Federal Republic of Germany notifies the Republic of Armenia through diplomatic channels of items of income or capital, or elements thereof, to which it intends to apply the provisions on tax credit under subparagraph c). Double taxation is then eliminated for the notified items of income or capital, or elements thereof, by allowing a tax credit from the first day of the calendar year following that in which the notification was made.

Article 23

Non-Discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals

of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 24
Mutual Agreement Procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.
5. Where, under paragraph 1, a person has presented a case to the competent authority of a Contracting State on the basis that the actions of one or both of the Contracting States

have resulted for that person in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, and the competent authorities are unable to reach an agreement to resolve that case pursuant to paragraph 2 within three years from the presentation of the case to the competent authority of the other Contracting State, any unresolved issues arising from the case shall be submitted to arbitration if either competent authority so requests. The person who has presented the case shall be notified of the request. These unresolved issues shall not, however, be submitted to arbitration if a decision on these issues has already been rendered by a court or administrative tribunal of either Contracting State. The arbitration decision shall be binding on both Contracting States and shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic laws of these States unless both competent authorities agree on a different solution within six months after the decision has been communicated to them or unless a person directly affected by the case does not accept the mutual agreement that implements the arbitration decision. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this paragraph.

Article 25

Exchange of Information

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of a Contracting State, one of its "Länder", or one of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation there under is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in

respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. For these purposes information may be disclosed in administrative or criminal investigations, in public court proceedings or in judicial decisions, if this is provided for in the respective laws of the Contracting States. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes, when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying Contracting State authorises such use.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.

5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

Article 26

Assistance in the Collection of Taxes

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.
2. The term “revenue claim” as used in this Article means an amount owed in respect of taxes of every kind and description imposed on behalf of a Contracting State, one of its “Länder”, or one of their political subdivisions or local authorities, insofar as such taxation is not contrary to this Agreement or any other instrument to which the Contracting States are parties, as well as interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.
3. When a revenue claim of a Contracting State is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of collection by the competent authority of the other Contracting State. That revenue claim shall be collected by that other State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other State.
4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that

revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other Contracting State. That other State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.

6. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall not be brought before the courts or administrative bodies of the other Contracting State.

7. Where, at any time after a request has been made by a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned State, the relevant revenue claim ceases to be

- a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned State that is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, or
- b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned State in respect of which that State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection

the competent authority of the first-mentioned State shall promptly notify the competent authority of the other State of that fact and, at the option of the other State, the first-mentioned State shall either suspend or withdraw its request.

8. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to carry out measures which would be contrary to public policy (ordre public);
- c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;
- d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.

Article 27

Procedural Rules for Taxation at Source

1. If in one of the Contracting States the taxes on dividends, interest, royalties, or other items of income derived by a resident of the other Contracting State are levied by withholding at source, then the right to apply the withholding of tax at the rate provided for under the domestic law of the first-mentioned State is not affected by the provisions of this Agreement.

2. The tax so withheld at source shall be refunded on the taxpayer's application to the extent that its levying is limited or eliminated by this Agreement. The period for

application for a refund of the tax withheld is four years from the end of the calendar year in which the dividends, interest, royalties, or other items of income have been received.

3. Notwithstanding paragraph 1, each Contracting State shall provide for procedures to the effect that payments of dividends, interest, royalties or any other items of income which are subject under this Agreement to no tax or only to reduced tax in the State of source may be made without deduction of tax or with deduction of tax only at the rate provided in the relevant Article.

4. The Contracting State in which the income arises may require the taxpayer to provide certification of his residence in the other Contracting State issued by the competent authority of that other State.

5. The competent authorities of the Contracting States may determine the mode of implementation of this Article by mutual agreement and if necessary establish other procedures for the implementation of tax reductions or exemptions provided for under this Agreement.

Article 28

Application of the Agreement in Special Cases

This Agreement shall not be interpreted as preventing a Contracting State from applying its domestic legal provisions on the prevention of tax evasion or tax avoidance. If the foregoing provisions result in double taxation, the competent authorities shall consult each other pursuant to paragraph 3 of Article 24 on how to avoid double taxation.

Article 29

Members of Diplomatic Missions and Consular Posts

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 30

Protocol

The attached Protocol shall be an integral part of this Agreement.

Article 31

Entry into Force

1. This Agreement shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged as soon as possible.

2. This Agreement shall enter into force on the day of the exchange of the instruments of ratification and shall have effect in both Contracting States:
  - a) in the case of taxes withheld at source, in respect of amounts paid on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which this Agreement enters into force;

  - b) in the case of other taxes, in respect of taxes levied for periods beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which this Agreement enters into force;

- c) in the case of assistance in the collection of taxes under Article 26, as soon as the competent authorities have so agreed by mutual agreement in accordance with Article 24.

3. With the entry into force of this Agreement, the Agreement of 24 November 1981 between the Federal Republic of Germany and the Union of Soviet Socialist Republics for the Avoidance of Double Taxation of Income and Capital shall no longer apply in the relations between the Federal Republic of Germany and the Republic of Armenia to the taxes in respect of which the present Agreement has effect pursuant to paragraph 2 of this Article.

Article 32

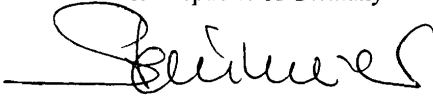
Termination

1. This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State.
2. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of a period of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, this Agreement shall cease to have effect in both Contracting States:
  - a) in the case of taxes withheld at source, in respect of amounts paid on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which notice of termination is given;
  - b) in the case of other taxes, in respect of taxes levied for periods beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which notice of termination is given.

Done at *Yerevan* on *29 June 2016*, in duplicate, in the German, Armenian and English languages, each text being authentic. In case of divergent interpretations of the German and Armenian texts, the English text shall prevail.

For the
Federal Republic of Germany

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Stiller', written over a horizontal line.

For the
Republic of Armenia

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Anzuresyan', written over a horizontal line.

Protocol
to the Agreement
between
the Federal Republic of Germany
and
the Republic of Armenia
for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion
with respect to Taxes on Income and on Capital

The Federal Republic of Germany and the Republic of Armenia (the “Contracting States”) have in addition to the Agreement between the Federal Republic of Germany and the Republic of Armenia for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income and on Capital agreed on the following provisions, which shall form an integral part of the Agreement:

1. With reference to subparagraphs b) and c) of paragraph 1 of Article 3 of the Agreement:

The Contracting States agree that international law shall take precedence at any time when determining the territorial scope of application of this Agreement.

2. With reference to Articles 3, 8, 13, 14, 21 of the Agreement:

It is understood that the term “place of effective management” means the place where key management and commercial decisions that are necessary for the conduct of the entity’s business are in substance made. The place of effective management will ordinarily be the place where the most senior person or group of persons makes its

decisions, the place where the actions to be taken by the entity as a whole are determined.

3. With reference to Article 7 of the Agreement:
  - a) Where an enterprise of a Contracting State sells goods or merchandise or carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, the profits of that permanent establishment shall not be determined on the basis of the total amount received therefor by the enterprise but only on the basis of the amount which is attributable to the actual activity of the permanent establishment for such sales or business.
  - b) In the case of contracts, in particular for the survey, supply, installation or construction of industrial, commercial or scientific equipment or premises, or of public works, where the enterprise has a permanent establishment in the other Contracting State, the profits of such permanent establishment shall not be determined on the basis of the total amount of the contract, but only on the basis of that part of the contract which is effectively carried out by the permanent establishment in the Contracting State in which it is situated. Profits derived from the supply of goods to that permanent establishment or profits related to the part of the contract which is carried out in the Contracting State in which the enterprise is situated shall be taxable only in that State.
  - c) Payments received as a consideration for technical services, including studies or surveys of a scientific, geological or technical nature, or for engineering contracts including blue prints related thereto, or for consultancy or supervisory services shall be deemed to be payments to which the provisions of Article 7 of the Agreement apply.

4. With reference to paragraphs 2 and 3 of Article 10 of the Agreement:

It is understood that in the case of the Federal Republic of Germany the following provisions apply:

- a) It is understood that the term “dividends” used in Article 10 of the Agreement also includes distributions on certificates of an investment fund. For the purposes of this Agreement, the term “investment fund” means an investment fund as defined in the Investment Tax Act (*Investmentsteuergesetz*).
- b) Notwithstanding the provisions of subparagraphs a) and b) of paragraph 2 of Article 10 of the Agreement, the tax shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the dividends
  - (i) to the extent that distributions on certificates of an investment fund are directly or indirectly connected to income from immovable property as defined in Article 6 of the Agreement;
  - (ii) where the distributing company is a real estate investment company whose profits are wholly or partially tax-exempt or which is entitled to deduct the distributions when determining its profits. A real estate investment company is a company under section 1 subsection (1) of the Act on German Real Estate Stock Corporations with Listed Shares (REIT Act; *Gesetz über deutsche Immobilien-Aktiengesellschaften mit börsennotierten Anteilen*).
- c) Notwithstanding the provisions of subparagraph a) of paragraph 2 of Article 10 of the Agreement, only the provisions of subparagraph b) of paragraph 2 of Article 10 of the Agreement shall apply to distributions on certificates of an investment fund in connection with any income other than that mentioned in subdivision (i) of subparagraph b).

5. With reference to paragraph 2 of Article 11 of the Agreement:

It is agreed that if any agreement between Armenia and one of the current (as of the date of signature of this Agreement) member states of the Organization for Economic Co-operation and Development signed after the date of signature of this Agreement provides that interest arising in Armenia shall be exempted or taxed in Armenia at a lower rate than that which applies in this Agreement, then such exemption or lower rate shall automatically apply to interest governed by the provisions of this Agreement. In such case, it is further understood that the competent authority of Armenia will inform the competent authority of the Federal Republic of Germany without delay that the conditions for the application of this paragraph have been met.

6. With reference to paragraph 3 of Article 11 of the Agreement:

It is understood that the provisions of paragraph 3 of Article 11 of the Agreement will also apply to other financial institutions wholly owned by the Government of the Republic of Armenia that have been agreed on by mutual agreement between the competent authorities of the Contracting States.

7. With reference to paragraph 4 of Article 11 of the Agreement:

It is understood that the term “interest” does not include income dealt with in Article 10 of the Agreement as for example distributions on certificates of a German investment fund.

8. With reference to Articles 10 and 11 of the Agreement:

Notwithstanding the provisions of Articles 10 and 11 of the Agreement, dividends and interest may be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the law of that State if they

- a) are derived from rights or debt claims carrying a right to participate in profits, including income derived by a silent partner (“stiller Gesellschafter”) from his participation as such, or income from loans with an interest rate linked to the borrower’s profit (“partiarische Darlehen”) or profit sharing bonds (“Gewinnobligationen”) within the meaning of the tax law of the Federal Republic of Germany, and
- b) are deductible in the determination of profits of the debtor of such dividends or interest.

9. With reference to subdivision (ii) of subparagraph e) of paragraph 2 of Article 22 of the Agreement:

It is understood that items of income or capital, or elements thereof, are actually taxed when they are included in the taxable base by reference to which the tax is computed. They are not actually taxed when they are either not taxable or exempt from tax.

10. With reference to paragraph 5 of Article 23 of the Agreement:

It is understood that paragraph 5 of Article 23 of the Agreement shall not be construed as obligating a Contracting State to permit cross-border consolidation of income or similar benefits between enterprises.

11. With reference to Article 25 of the Agreement:

If personal data is exchanged under Article 25 of the Agreement, the following additional provisions shall apply subject to the domestic laws of each Contracting State:

- a) The receiving agency may use data in compliance with paragraph 2 of Article 25 of the Agreement only for the purpose stated by the supplying agency and shall be subject to the conditions prescribed by the supplying agency and that conform with Article 25 of the Agreement.
- b) The information may be used for other purposes without the prior approval of the supplying State according to sentence 4 of paragraph 2 of Article 25 of the Agreement only if it is needed to avert in the individual case at hand an imminent threat to a person of loss of life, bodily harm or loss of liberty, or to protect significant assets and there is danger inherent in any delay. In such a case the competent authority of the supplying State must be asked without delay for retroactive authorization of the change in use. If authorization is refused, the information may no longer be used for the other purpose; any damage which has been caused by the change in use of the information must be compensated.
- c) The supplying agency shall be obliged to exercise vigilance as to the accuracy of the data to be supplied and their foreseeable relevance within the meaning of paragraph 1 of Article 25 of the Agreement and the proportionality to the purpose for which they are supplied. Data are foreseeably relevant if in the concrete case at hand there is the serious possibility that the other Contracting State has a right to tax and there is nothing to indicate that the data are already known to the competent authority of the other Contracting State or that the competent authority of the other Contracting State would learn of the taxable object without the information. If it emerges that inaccurate data or data which should not have been supplied have

been supplied, the receiving agency shall be informed of this without delay. That agency shall be obliged to correct or erase such data without delay.

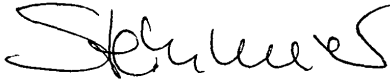
- d) The receiving agency shall on request inform the supplying agency on a case-by-case basis about the use of the supplied data and the results achieved thereby.
- e) The receiving agency shall inform the person concerned of the collecting of data at the supplying agency. The person concerned need not be informed if and as long as on balance it is considered that the public interest in not informing him outweighs his right to be informed.
- f) Upon application the person concerned shall be informed of the supplied data relating to him and of the use to which such data are to be put. The second sentence of paragraph e) shall apply accordingly.
- g) The receiving agency shall bear liability under its domestic laws in relation to any person suffering unlawful damage in connection with the supply of data under the exchange of data pursuant to this Agreement. In relation to the damaged person, the receiving agency may not plead to its discharge that the damage was caused by the supplying agency.
- h) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to keep official records of the supply and receipt of personal data.
- i) Where the domestic law of the supplying agency contains special deadlines for the deletion of the personal data supplied, that agency shall inform the receiving agency accordingly. In any case, supplied personal data shall be erased once they are no longer required for the purpose for which they were supplied.

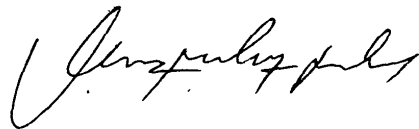
- j) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to take effective measures to protect the personal data supplied against unauthorized access, unauthorized alteration and unauthorized disclosure.

Done at *Yerevan* on *29 June 2016*, in duplicate, in the German, Armenian and English languages, each text being authentic. In case of divergent interpretations of the German and Armenian texts, the English text shall prevail.

For the
Federal Republic of Germany

For the
Republic of Armenia

[GERMAN TEXT – TEXTE ALLEMAND]

Abkommen

zwischen

der Bundesrepublik Deutschland

und

der Republik Armenien

zur Vermeidung der Doppelbesteuerung

und zur Verhinderung der Steuerverkürzung

auf dem Gebiet der Steuern vom Einkommen und vom Vermögen

Die Bundesrepublik Deutschland
und
die Republik Armenien –

von dem Wunsch geleitet, ihre beiderseitigen wirtschaftlichen Beziehungen weiterzuentwickeln, ihre Zusammenarbeit in Steuersachen zu vertiefen und eine wirksame und zutreffende Steuererhebung zu gewährleisten,

in der Absicht, die jeweiligen Besteuerungsrechte gegenseitig so abzugrenzen, dass sowohl Doppelbesteuerungen wie auch Nichtbesteuerungen vermieden werden –

sind wie folgt übereingekommen:

Artikel 1
Persönlicher Geltungsbereich

Dieses Abkommen gilt für Personen, die in einem Vertragsstaat oder in beiden Vertragsstaaten ansässig sind.

Artikel 2
Unter das Abkommen fallende Steuern

(1) Dieses Abkommen gilt, ungeachtet der Art der Erhebung, für Steuern vom Einkommen und vom Vermögen, die für Rechnung eines Vertragsstaats, eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften erhoben werden.

(2) Als Steuern vom Einkommen und vom Vermögen gelten alle Steuern, die vom Gesamteinkommen, vom Gesamtvermögen oder von Teilen des Einkommens oder des Vermögens erhoben werden, einschließlich der Steuern vom Gewinn aus der Veräußerung beweglichen oder unbeweglichen Vermögens, der von Unternehmen gezahlten Lohnsummensteuern sowie der Steuern vom Vermögenszuwachs.

(3) Zu den bestehenden Steuern, für die das Abkommen gilt, gehören insbesondere

a) in Armenien

(i) die Gewinnsteuer,

(ii) die Einkommensteuer,

(iii) die Vermögensteuer,

(im Folgenden als „armenische Steuer“ bezeichnet);

b) in der Bundesrepublik Deutschland

(i) die Einkommensteuer,

(ii) die Körperschaftsteuer,

(iii) die Gewerbesteuer und

(iv) die Vermögensteuer

einschließlich der hierauf erhobenen Zuschläge (im Folgenden als „deutsche Steuer“ bezeichnet).

(4) Das Abkommen gilt auch für alle Steuern gleicher oder im Wesentlichen ähnlicher Art, die nach der Unterzeichnung des Abkommens neben den bestehenden Steuern oder an deren Stelle erhoben werden. Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten teilen einander die in ihren jeweiligen Steuergesetzen eingetretenen bedeutsamen Änderungen mit.

Artikel 3

Allgemeine Begriffsbestimmungen

- (1) Im Sinne dieses Abkommens, wenn der Zusammenhang nichts anderes erfordert,
- a) bedeuten die Ausdrücke „ein Vertragsstaat“ und „der andere Vertragsstaat“ je nach dem Zusammenhang die Bundesrepublik Deutschland oder die Republik Armenien;
  - b) bedeutet der Ausdruck „Armenien“ die Republik Armenien und, wenn im geographischen Sinn verwendet, das Hoheitsgebiet einschließlich der Landmasse, der Gewässer, des Untergrunds und der Lufträume, über welche die Republik Armenien nach den innerstaatlichen Rechtsvorschriften und dem Völkerrecht ihre souveränen Rechte und Hoheitsbefugnisse ausübt;
  - c) bedeutet der Ausdruck „die Bundesrepublik Deutschland“ die Bundesrepublik Deutschland und, wenn im geographischen Sinn verwendet, das Hoheitsgebiet der Bundesrepublik Deutschland sowie das an das Küstenmeer angrenzende Gebiet des Meeresbodens, seines Untergrunds und der darüber liegenden Wassersäule, in dem die Bundesrepublik Deutschland in Übereinstimmung mit dem Völkerrecht und ihren innerstaatlichen Rechtsvorschriften souveräne Rechte und Hoheitsbefugnisse zum Zweck der Erforschung, der Ausbeutung, Erhaltung und Bewirtschaftung der lebenden und nicht lebenden natürlichen Ressourcen oder zur Energieerzeugung aus erneuerbaren Energieträgern ausübt;

- d) umfasst der Ausdruck „Person“ natürliche Personen, Gesellschaften und alle anderen Personenvereinigungen;
- e) bedeutet der Ausdruck „Gesellschaft“ juristische Personen oder Rechtsträger, die für die Besteuerung wie juristische Personen behandelt werden;
- f) bezieht sich der Ausdruck „Unternehmen“ auf die Ausübung einer Geschäftstätigkeit;
- g) bedeuten die Ausdrücke „Unternehmen eines Vertragsstaats“ und „Unternehmen des anderen Vertragsstaats“, je nachdem, ein Unternehmen, das von einer in einem Vertragsstaat ansässigen Person betrieben wird, oder ein Unternehmen, das von einer im anderen Vertragsstaat ansässigen Person betrieben wird;
- h) bedeutet der Ausdruck „internationaler Verkehr“ jede Beförderung mit einem Seeschiff oder Luftfahrzeug, das von einem Unternehmen mit tatsächlicher Geschäftsleitung in einem Vertragsstaat betrieben wird, es sei denn, das Seeschiff oder Luftfahrzeug wird ausschließlich zwischen Orten im anderen Vertragsstaat betrieben;
- i) bedeutet der Ausdruck „zuständige Behörde“
  - (i) in Armenien das Finanzministerium, der Ausschuss für Staatseinnahmen (State Revenue Committee) oder ihre bevollmächtigten Vertreter;
  - (ii) in der Bundesrepublik Deutschland das Bundesministerium der Finanzen oder die Behörde, an die es seine Befugnisse delegiert hat.
- j) bedeutet der Ausdruck „Staatsangehöriger“

- (i) in Bezug auf Armenien alle natürlichen Personen, die die Staatsangehörigkeit Armeniens besitzen, sowie alle juristischen Personen, Personengesellschaften und anderen Personenvereinigungen, die ihren Rechtsstatus aus dem in Armenien geltenden Recht ableiten;
- (ii) in Bezug auf die Bundesrepublik Deutschland alle Deutschen im Sinne des Grundgesetzes für die Bundesrepublik Deutschland sowie alle juristischen Personen, Personengesellschaften und anderen Personenvereinigungen, die ihren Rechtsstatus aus dem in der Bundesrepublik Deutschland geltenden Recht ableiten;
- k) umfasst der Ausdruck „Geschäftstätigkeit“ auch die Ausübung einer freiberuflichen oder sonstigen selbständigen Tätigkeit.

(2) Bei der Anwendung des Abkommens durch einen Vertragsstaat hat, wenn der Zusammenhang nichts anderes erfordert, jeder im Abkommen nicht definierte Ausdruck die Bedeutung, die ihm im Anwendungszeitraum nach dem Recht dieses Staates über die Steuern zukommt, für die das Abkommen gilt, wobei die Bedeutung nach dem in diesem Staat anzuwendenden Steuerrecht den Vorrang vor einer Bedeutung hat, die der Ausdruck nach anderem Recht dieses Staates hat.

Artikel 4

Ansässige Person

(1) Im Sinne dieses Abkommens bedeutet der Ausdruck „eine in einem Vertragsstaat ansässige Person“ eine Person, die nach dem Recht dieses Staates dort auf Grund ihres Wohnsitzes, ihres ständigen Aufenthalts, des Ortes ihrer Gründung, des Ortes ihrer Geschäftsleitung oder eines anderen ähnlichen Merkmals steuerpflichtig ist, und umfasst auch diesen Staat, seine Länder und ihre Gebietskörperschaften. Der Ausdruck umfasst

jedoch nicht eine Person, die in diesem Staat nur mit Einkünften aus Quellen in diesem Staat oder mit in diesem Staat gelegenen Vermögen steuerpflichtig ist.

(2) Ist eine natürliche Person nach Absatz 1 in beiden Vertragsstaaten ansässig, so wird ihr Status wie folgt bestimmt:

- a) Die Person gilt als nur in dem Staat ansässig, in dem sie über eine ständige Wohnstätte verfügt; verfügt sie in beiden Staaten über eine ständige Wohnstätte, so gilt sie als nur in dem Staat ansässig, zu dem sie die engeren persönlichen und wirtschaftlichen Beziehungen hat (Mittelpunkt der Lebensinteressen).
- b) Kann nicht bestimmt werden, in welchem Staat die Person den Mittelpunkt ihrer Lebensinteressen hat, oder verfügt sie in keinem der Staaten über eine ständige Wohnstätte, so gilt sie als nur in dem Staat ansässig, in dem sie ihren gewöhnlichen Aufenthalt hat.
- c) Hat die Person ihren gewöhnlichen Aufenthalt in beiden Staaten oder in keinem der Staaten, so gilt sie als nur in dem Staat ansässig, dessen Staatsangehörige sie ist.
- d) Ist die Person Staatsangehörige beider Staaten oder keines der Staaten, so regeln die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten die Frage durch Verständigung.

(3) Ist nach Absatz 1 eine andere als eine natürliche Person in beiden Vertragsstaaten ansässig, so bemühen sich die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten, durch Verständigung den Vertragsstaat zu bestimmen, in dem diese Person im Sinne dieses Abkommens als ansässig gilt. Ohne eine Verständigung der zuständigen Behörden der Vertragsstaaten gilt die Person für Zwecke der Inanspruchnahme der im Abkommen vorgesehenen Vergünstigungen als in keinem der beiden Vertragsstaaten ansässig.

Artikel 5
Betriebsstätte

(1) Im Sinne dieses Abkommens bedeutet der Ausdruck „Betriebsstätte“ eine feste Geschäftseinrichtung, durch die die Geschäftstätigkeit eines Unternehmens ganz oder teilweise ausgeübt wird.

(2) Der Ausdruck „Betriebsstätte“ umfasst insbesondere

- a) einen Ort der Leitung,
- b) eine Zweigniederlassung,
- c) eine Geschäftsstelle,
- d) eine Fabrikationsstätte,
- e) eine Werkstatt und
- f) ein Bergwerk, ein Öl- oder Gasvorkommen, einen Steinbruch oder eine andere Stätte der Ausbeutung natürlicher Ressourcen.

(3) Eine Bauausführung oder Montage oder damit zusammenhängende Aufsichtstätigkeiten sind eine Betriebsstätte, jedoch nur dann, wenn diese Bauausführung, Montage oder Tätigkeiten die Dauer von neun Monaten überschreiten.

(4) Ungeachtet der Absätze 1 bis 3 gelten nicht als Betriebsstätten

- a) Einrichtungen, die ausschließlich zur Lagerung, Ausstellung oder Auslieferung von Gütern oder Waren des Unternehmens benutzt werden;

- b) Bestände von Gütern oder Waren des Unternehmens, die ausschließlich zur Lagerung, Ausstellung oder Auslieferung unterhalten werden;
- c) Bestände von Gütern oder Waren des Unternehmens, die ausschließlich zu dem Zweck unterhalten werden, durch ein anderes Unternehmen bearbeitet oder verarbeitet zu werden;
- d) eine feste Geschäftseinrichtung, die ausschließlich zu dem Zweck unterhalten wird, für das Unternehmen Güter oder Waren einzukaufen oder Informationen zu beschaffen;
- e) eine feste Geschäftseinrichtung, die ausschließlich zu dem Zweck unterhalten wird, für das Unternehmen andere Tätigkeiten auszuüben, die vorbereitender Art sind oder eine Hilfstätigkeit darstellen;
- f) eine feste Geschäftseinrichtung, die ausschließlich zu dem Zweck unterhalten wird, mehrere der unter den Buchstaben a bis e genannten Tätigkeiten auszuüben, vorausgesetzt, dass die sich daraus ergebende Gesamttätigkeit der festen Geschäftseinrichtung vorbereitender Art ist oder eine Hilfstätigkeit darstellt.

(5) Ist eine Person – mit Ausnahme eines unabhängigen Vertreters im Sinne des Absatzes 6 – für ein Unternehmen tätig und besitzt sie in einem Vertragsstaat die Vollmacht, im Namen des Unternehmens Verträge abzuschließen, und übt sie die Vollmacht dort gewöhnlich aus, so wird das Unternehmen ungeachtet der Absätze 1 und 2 so behandelt, als habe es in diesem Staat für alle von der Person für das Unternehmen ausgeübten Tätigkeiten eine Betriebsstätte, es sei denn, diese Tätigkeiten beschränken sich auf die in Absatz 4 genannten Tätigkeiten, die, würden sie durch eine feste Geschäftseinrichtung ausgeübt, diese Einrichtung nach dem genannten Absatz nicht zu einer Betriebsstätte machen.

(6) Ein Unternehmen wird nicht schon deshalb so behandelt, als habe es eine Betriebsstätte in einem Vertragsstaat, weil es dort seine Geschäftstätigkeit durch einen Makler, Kommissionär oder einen anderen unabhängigen Vertreter ausübt, sofern diese Personen im Rahmen ihrer ordentlichen Geschäftstätigkeit handeln.

(7) Allein dadurch, dass eine in einem Vertragsstaat ansässige Gesellschaft eine Gesellschaft beherrscht oder von einer Gesellschaft beherrscht wird, die im anderen Vertragsstaat ansässig ist oder dort (entweder durch eine Betriebsstätte oder auf andere Weise) ihre Geschäftstätigkeit ausübt, wird keine der beiden Gesellschaften zur Betriebsstätte der anderen.

Artikel 6

Einkünfte aus unbeweglichem Vermögen

(1) Einkünfte, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person aus unbeweglichem Vermögen (einschließlich der Einkünfte aus Land- und Forstwirtschaft) bezieht, das im anderen Vertragsstaat belegen ist, können im anderen Staat besteuert werden.

(2) Der Ausdruck „unbewegliches Vermögen“ hat die Bedeutung, die ihm nach dem Recht des Vertragsstaats zukommt, in dem das Vermögen belegen ist. Der Ausdruck umfasst in jedem Fall das Zubehör zum unbeweglichen Vermögen, das lebende und tote Inventar land- und forstwirtschaftlicher Betriebe, die Rechte, für die die Vorschriften des Privatrechts über Grundstücke gelten, Nutzungsrechte an unbeweglichem Vermögen sowie Rechte auf veränderliche oder feste Vergütungen für die Ausbeutung oder das Recht auf Ausbeutung von Mineralvorkommen, Quellen und anderen natürlichen Ressourcen; Seeschiffe und Luftfahrzeuge gelten nicht als unbewegliches Vermögen.

(3) Absatz 1 gilt für Einkünfte aus der unmittelbaren Nutzung, der Vermietung oder Verpachtung sowie jeder anderen Art der Nutzung unbeweglichen Vermögens.

(4) Die Absätze 1 und 3 gelten auch für Einkünfte aus unbeweglichem Vermögen eines Unternehmens.

Artikel 7

Unternehmensgewinne

(1) Gewinne eines Unternehmens eines Vertragsstaats können nur in diesem Staat besteuert werden, es sei denn, das Unternehmen übt seine Geschäftstätigkeit im anderen Vertragsstaat durch eine dort gelegene Betriebsstätte aus. Übt das Unternehmen seine Geschäftstätigkeit auf diese Weise aus, so können die Gewinne, die der Betriebsstätte in Übereinstimmung mit Absatz 2 zugerechnet werden können, im anderen Staat besteuert werden.

(2) Im Sinne dieses Artikels und des Artikels 22 handelt es sich bei den Gewinnen, die in jedem Vertragsstaat einer in Absatz 1 genannten Betriebsstätte zugerechnet werden können, um die Gewinne, die die Betriebsstätte, insbesondere in ihren wirtschaftlichen Beziehungen mit anderen Teilen des Unternehmens, voraussichtlich erzielen würde, wenn sie ein selbständiges und unabhängiges Unternehmen wäre, das die gleichen oder ähnlichen Tätigkeiten unter den gleichen oder ähnlichen Bedingungen ausübt, unter Berücksichtigung der von dem Unternehmen durch die Betriebsstätte und durch die anderen Teile des Unternehmens ausgeübten Funktionen, genutzten Vermögenswerte und übernommenen Risiken.

(3) Wenn in Übereinstimmung mit Absatz 2 ein Vertragsstaat die Gewinne, die der Betriebsstätte eines Unternehmens eines Vertragsstaats zugerechnet werden können, berichtigt und dementsprechend Gewinne des Unternehmens besteuert, die bereits im anderen Staat besteuert wurden, nimmt der andere Vertragsstaat, soweit zur Beseitigung einer Doppelbesteuerung erforderlich, eine entsprechende Änderung vor, wenn er der Berichtigung des erstgenannten Staates zustimmt; stimmt der andere Vertragsstaat nicht

zu, bemühen sich die Vertragsstaaten, eine sich daraus ergebende Doppelbesteuerung durch Verständigung zu beseitigen.

(4) Gehören zu den Gewinnen Einkünfte, die in anderen Artikeln dieses Abkommens gesondert behandelt werden, so werden die Bestimmungen jener Artikel durch diesen Artikel nicht berührt.

Artikel 8

Seeschifffahrt und Luftfahrt

(1) Gewinne aus dem Betrieb von Seeschiffen oder Luftfahrzeugen im internationalen Verkehr können nur in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem sich der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung des Unternehmens befindet.

(2) Im Sinne dieses Artikels umfassen Gewinne aus dem Betrieb von Seeschiffen oder Luftfahrzeugen auch die Einkünfte aus

- a) der gelegentlichen Vercharterung von leeren Seeschiffen oder Luftfahrzeugen sowie
- b) der Nutzung oder Vermietung von Containern (einschließlich Trailern und zugehöriger Ausstattung, die dem Transport der Container dienen),

wenn diese Einkünfte den Gewinnen aus dem Betrieb von Seeschiffen oder Luftfahrzeugen zugerechnet werden können.

(3) Befindet sich der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung eines Unternehmens der Seeschifffahrt an Bord eines Schiffes, so gilt er als in dem Vertragsstaat gelegen, in dem der Heimathafen des Schiffes liegt, oder, wenn kein Heimathafen vorhanden ist, in dem Vertragsstaat, in dem die Person ansässig ist, die das Schiff betreibt.

(4) Absatz 1 gilt auch für Gewinne aus der Beteiligung an einem Pool, einer Betriebsgemeinschaft oder einer internationalen Betriebsstelle.

Artikel 9 Verbundene Unternehmen

(1) Wenn

- a) ein Unternehmen eines Vertragsstaats unmittelbar oder mittelbar an der Geschäftsleitung, der Kontrolle oder dem Kapital eines Unternehmens des anderen Vertragsstaats beteiligt ist oder .
- b) dieselben Personen unmittelbar oder mittelbar an der Geschäftsleitung, der Kontrolle oder dem Kapital eines Unternehmens eines Vertragsstaats und eines Unternehmens des anderen Vertragsstaats beteiligt sind

und in diesen Fällen die beiden Unternehmen in ihren kaufmännischen oder finanziellen Beziehungen an vereinbarte oder auferlegte Bedingungen gebunden sind, die von denen abweichen, die unabhängige Unternehmen miteinander vereinbaren würden, dürfen die Gewinne, die eines der Unternehmen ohne diese Bedingungen erzielt hätte, wegen dieser Bedingungen aber nicht erzielt hat, den Gewinnen dieses Unternehmens zugerechnet und entsprechend besteuert werden.

(2) Werden in einem Vertragsstaat den Gewinnen eines Unternehmens dieses Staates Gewinne zugerechnet – und entsprechend besteuert –, mit denen ein Unternehmen des anderen Vertragsstaats in diesem anderen Staat besteuert worden ist, und handelt es sich bei den zugerechneten Gewinnen um solche, die das Unternehmen des erstgenannten Staates erzielt hätte, wenn die zwischen den beiden Unternehmen vereinbarten Bedingungen die gleichen gewesen wären, die unabhängige Unternehmen miteinander vereinbaren würden, so nimmt der andere Staat eine entsprechende Änderung der dort von

diesen Gewinnen erhobenen Steuer vor, sofern er die Änderung als begründet erachtet. Bei dieser Änderung sind die übrigen Bestimmungen dieses Abkommens zu berücksichtigen; erforderlichenfalls konsultieren die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten einander.

Artikel 10 Dividenden

(1) Dividenden, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Gesellschaft an eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person zahlt, können im anderen Staat besteuert werden.

(2) Diese Dividenden können jedoch auch in dem Vertragsstaat, in dem die die Dividenden zahlende Gesellschaft ansässig ist, nach dem Recht dieses Staates besteuert werden; die Steuer darf aber, wenn der Nutzungsberechtigte der Dividenden eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person ist, Folgendes nicht übersteigen:

- a) 7 Prozent des Bruttobetrags der Dividenden, wenn der Nutzungsberechtigte eine Gesellschaft (jedoch keine Personengesellschaft) ist, die unmittelbar über mindestens 25 Prozent des Kapitals der die Dividenden zahlenden Gesellschaft verfügt;
- b) 10 Prozent des Bruttobetrags der Dividenden in allen anderen Fällen.

Dieser Absatz berührt nicht die Besteuerung der Gesellschaft in Bezug auf die Gewinne, aus denen die Dividenden gezahlt werden.

(3) Der in diesem Artikel verwendete Ausdruck „Dividenden“ bedeutet Einkünfte aus Gesellschaftsanteilen, Genussrechten oder Genussscheinen, Gründeranteilen oder sonstige Einkünfte, die nach dem Recht des Staates, in dem die ausschüttende Gesellschaft ansässig ist, den Einkünften aus Gesellschaftsanteilen steuerlich gleichgestellt sind.

(4) Die Absätze 1 und 2 sind nicht anzuwenden, wenn der in einem Vertragsstaat ansässige Nutzungsberechtigte der Dividenden im anderen Vertragsstaat, in dem die die Dividenden zahlende Gesellschaft ansässig ist, eine Geschäftstätigkeit durch eine dort gelegene Betriebsstätte ausübt und die Beteiligung, für die die Dividenden gezahlt werden, tatsächlich zu dieser Betriebsstätte gehört. In diesem Fall ist Artikel 7 anzuwenden.

(5) Bezieht eine in einem Vertragsstaat ansässige Gesellschaft Gewinne oder Einkünfte aus dem anderen Vertragsstaat, so darf dieser andere Staat weder die von der Gesellschaft gezahlten Dividenden besteuern – es sei denn, dass diese Dividenden an eine im anderen Staat ansässige Person gezahlt werden oder dass die Beteiligung, für die die Dividenden gezahlt werden, tatsächlich zu einer im anderen Staat gelegenen Betriebsstätte gehört – noch die nicht ausgeschütteten Gewinne der Gesellschaft einer Steuer auf nicht ausgeschüttete Gewinne unterwerfen, selbst wenn die gezahlten Dividenden oder die nicht ausgeschütteten Gewinne ganz oder teilweise aus im anderen Staat erzielten Gewinnen oder Einkünften bestehen.

Artikel 11

Zinsen

(1) Zinsen, die aus einem Vertragsstaat stammen und an eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person gezahlt werden, können im anderen Staat besteuert werden.

(2) Diese Zinsen können jedoch auch in dem Vertragsstaat, aus dem sie stammen, nach dem Recht dieses Staates besteuert werden; die Steuer darf aber, wenn der Nutzungsberechtigte der Zinsen eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person ist, 5 Prozent des Bruttobetrags der Zinsen nicht übersteigen.

(3) Ungeachtet des Absatzes 2 gilt Folgendes:

- a) Zinsen, die aus der Bundesrepublik Deutschland stammen und an die Regierung von Armenien oder an die Zentralbank von Armenien gezahlt werden, sind von der deutschen Steuer befreit;
- b) Zinsen, die aus Armenien stammen und für ein durch Gewährleistungen der Bundesrepublik Deutschland für Ausfuhren oder Direktinvestitionen im Ausland gedecktes Darlehen oder an die Regierung der Bundesrepublik Deutschland, die Deutsche Bundesbank, die Kreditanstalt für Wiederaufbau oder die DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH gezahlt werden, sind von der armenischen Steuer befreit.

(4) Der in diesem Artikel verwendete Ausdruck „Zinsen“ bedeutet Einkünfte aus Forderungen jeder Art, auch wenn die Forderungen durch Pfandrechte an Grundstücken gesichert oder mit einer Beteiligung am Gewinn des Schuldners ausgestattet sind, und insbesondere Einkünfte aus öffentlichen Anleihen und aus Obligationen einschließlich der damit verbundenen Aufgelder und der Gewinne aus Losanleihen. Zuschläge für verspätete Zahlung gelten nicht als Zinsen im Sinne dieses Artikels.

(5) Die Absätze 1, 2 und 3 sind nicht anzuwenden, wenn der in einem Vertragsstaat ansässige Nutzungsberechtigte der Zinsen im anderen Vertragsstaat, aus dem die Zinsen stammen, eine Geschäftstätigkeit durch eine dort gelegene Betriebsstätte ausübt und die Forderung, für die die Zinsen gezahlt werden, tatsächlich zu dieser Betriebsstätte gehört. In diesem Fall ist Artikel 7 anzuwenden.

(6) Zinsen gelten dann als aus einem Vertragsstaat stammend, wenn der Schuldner eine in diesem Staat ansässige Person ist. Hat aber der Schuldner der Zinsen, ohne Rücksicht darauf, ob er in einem Vertragsstaat ansässig ist oder nicht, in einem Vertragsstaat eine Betriebsstätte und ist die Schuld, für die die Zinsen gezahlt werden, für Zwecke der

Betriebsstätte eingegangen worden und trägt diese Betriebsstätte die Zinsen, so gelten die Zinsen als aus dem Staat stammend, in dem die Betriebsstätte liegt.

(7) Bestehen zwischen dem Schuldner und dem Nutzungsberechtigten oder zwischen jedem von ihnen und einem Dritten besondere Beziehungen und übersteigen deshalb die Zinsen, gemessen an der zugrunde liegenden Forderung, den Betrag, den Schuldner und Nutzungsberechtigter ohne diese Beziehungen vereinbart hätten, so wird dieser Artikel nur auf den letzteren Betrag angewendet. In diesem Fall kann der übersteigende Betrag nach dem Recht eines jeden Vertragsstaats und unter Berücksichtigung der anderen Bestimmungen dieses Abkommens besteuert werden.

Artikel 12

Lizenzgebühren

(1) Lizenzgebühren, die aus einem Vertragsstaat stammen und an eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person gezahlt werden, können im anderen Staat besteuert werden.

(2) Diese Lizenzgebühren können jedoch auch in dem Vertragsstaat, aus dem sie stammen, nach dem Recht dieses Staates besteuert werden; die Steuer darf aber, wenn der Nutzungsberechtigte der Lizenzgebühren eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person ist, 6 Prozent des Bruttobetrag der Lizenzgebühren nicht übersteigen.

(3) Der in diesem Artikel verwendete Ausdruck „Lizenzgebühren“ bedeutet Zahlungen jeder Art, die als Gegenleistung für die Benutzung oder für das Recht auf Benutzung von Urheberrechten an literarischen, künstlerischen oder wissenschaftlichen Werken, einschließlich kinematographischer Filme oder Filme oder Tonbänder für Rundfunk- oder Fernsehübertragungen, von Patenten, Marken, Mustern oder Modellen, Plänen, geheimen Formeln oder Verfahren oder für die Mitteilung gewerblicher, kaufmännischer oder wissenschaftlicher Erfahrungen bezogen werden.

(4) Die Absätze 1 und 2 sind nicht anzuwenden, wenn der in einem Vertragsstaat ansässige Nutzungsberechtigte der Lizenzgebühren im anderen Vertragsstaat, aus dem die Lizenzgebühren stammen, eine Geschäftstätigkeit durch eine dort gelegene Betriebsstätte ausübt und die Rechte oder Vermögenswerte, für die die Lizenzgebühren gezahlt werden, tatsächlich zu dieser Betriebsstätte gehören. In diesem Fall ist Artikel 7 anzuwenden.

(5) Lizenzgebühren gelten dann als aus einem Vertragsstaat stammend, wenn der Schuldner eine in diesem Staat ansässige Person ist. Hat aber der Schuldner der Lizenzgebühren, ohne Rücksicht darauf, ob er in einem Vertragsstaat ansässig ist oder nicht, in einem Vertragsstaat eine Betriebsstätte und ist die Verpflichtung zur Zahlung der Lizenzgebühren für Zwecke der Betriebsstätte eingegangen worden und trägt diese Betriebsstätte die Lizenzgebühren, so gelten die Lizenzgebühren als aus dem Staat stammend, in dem die Betriebsstätte liegt.

(6) Bestehen zwischen dem Schuldner und dem Nutzungsberechtigten oder zwischen jedem von ihnen und einem Dritten besondere Beziehungen und übersteigen deshalb die Lizenzgebühren, gemessen an der zugrunde liegenden Leistung, den Betrag, den Schuldner und Nutzungsberechtigter ohne diese Beziehungen vereinbart hätten, so wird dieser Artikel nur auf den letzteren Betrag angewendet. In diesem Fall kann der übersteigende Betrag nach dem Recht eines jeden Vertragsstaats und unter Berücksichtigung der anderen Bestimmungen dieses Abkommens besteuert werden.

Artikel 13

Gewinne aus der Veräußerung von Vermögen

(1) Gewinne, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person aus der Veräußerung unbeweglichen Vermögens im Sinne des Artikels 6 erzielt, das im anderen Vertragsstaat belegen ist, können im anderen Staat besteuert werden.

(2) Gewinne aus der Veräußerung beweglichen Vermögens, das Betriebsvermögen einer Betriebsstätte ist, die ein Unternehmen eines Vertragsstaats im anderen Vertragsstaat hat, einschließlich derartiger Gewinne, die bei der Veräußerung einer solchen Betriebsstätte (allein oder mit dem übrigen Unternehmen) erzielt werden, können im anderen Staat besteuert werden.

(3) Gewinne aus der Veräußerung von Seeschiffen oder Luftfahrzeugen, die im internationalen Verkehr betrieben werden, oder von beweglichem Vermögen, das dem Betrieb dieser Seeschiffe oder Luftfahrzeuge dient, können nur in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem sich der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung des Unternehmens befindet.

(4) Gewinne, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person aus der Veräußerung von Gesellschaftsanteilen bezieht, deren Wert zu mehr als 50 Prozent unmittelbar oder mittelbar auf unbeweglichem Vermögen beruht, das im anderen Vertragsstaat belegen ist, können in diesem anderen Vertragsstaat besteuert werden.

(5) Gewinne aus der Veräußerung des in den Absätzen 1 bis 4 nicht genannten Vermögens können nur in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem der Veräußerer ansässig ist.

(6) War eine natürliche Person während mindestens fünf Jahren in einem Vertragsstaat ansässig und ist sie im anderen Vertragsstaat ansässig geworden, berührt Absatz 5 nicht das Recht des erstgenannten Staates, bei Anteilen an Gesellschaften, die im erstgenannten Vertragsstaat ansässig sind, nach seinen innerstaatlichen Rechtsvorschriften bei der Person einen Vermögenszuwachs bis zu ihrem Wohnsitzwechsel zu besteuern. In diesem Fall wird der im erstgenannten Staat besteuerte Vermögenszuwachs bei der Ermittlung des späteren Vermögenszuwachses durch den anderen Staat nicht einbezogen.

Artikel 14

Einkünfte aus unselbständiger Arbeit

(1) Vorbehaltlich der Artikel 15, 17 und 18 können Gehälter, Löhne und ähnliche Vergütungen, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person aus unselbständiger Arbeit bezieht, nur in diesem Staat besteuert werden, es sei denn, die Arbeit wird im anderen Vertragsstaat ausgeübt. Wird die Arbeit dort ausgeübt, so können die dafür bezogenen Vergütungen im anderen Staat besteuert werden.

(2) Ungeachtet des Absatzes 1 können Vergütungen, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person für eine im anderen Vertragsstaat ausgeübte unselbständige Arbeit bezieht, nur im erstgenannten Staat besteuert werden, wenn

- a) der Empfänger sich im anderen Staat insgesamt nicht länger als 183 Tage innerhalb eines Zeitraums von zwölf Monaten, der während des betreffenden Steuerjahres beginnt oder endet, aufhält und
- b) die Vergütungen von einem Arbeitgeber oder für einen Arbeitgeber gezahlt werden, der nicht im anderen Staat ansässig ist, und
- c) die Vergütungen nicht von einer Betriebsstätte getragen werden, die der Arbeitgeber im anderen Staat hat.

(3) Ungeachtet der Absätze 1 und 2 können Vergütungen für eine unselbständige Arbeit, die an Bord eines im internationalen Verkehr betriebenen Seeschiffs oder Luftfahrzeugs ausgeübt wird, in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem sich der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung des Unternehmens befindet, das das Seeschiff oder Luftfahrzeug betreibt.

Artikel 15

Aufsichtsrats- und Verwaltungsratsvergütungen

Aufsichtsrats- oder Verwaltungsratsvergütungen und ähnliche Zahlungen, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person in ihrer Eigenschaft als Mitglied des Aufsichts- oder Verwaltungsrats einer Gesellschaft bezieht, die im anderen Vertragsstaat ansässig ist, können im anderen Staat besteuert werden.

Artikel 16

Künstler und Sportler

(1) Ungeachtet der Artikel 7 und 14 können Einkünfte, die eine in einem Vertragsstaat ansässige Person als Künstler, wie etwa als Bühnen-, Film-, Rundfunk- oder Fernsehkünstler oder Musiker, oder als Sportler aus ihrer im anderen Vertragsstaat persönlich ausgeübten Tätigkeit bezieht, im anderen Staat besteuert werden.

(2) Fließen Einkünfte aus einer von einem Künstler oder Sportler in dieser Eigenschaft persönlich ausgeübten Tätigkeit im Sinne des Absatzes 1 nicht dem Künstler oder Sportler selbst, sondern einer anderen Person zu, so können diese Einkünfte ungeachtet der Artikel 7 und 14 in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem der Künstler oder Sportler seine Tätigkeit ausübt.

(3) Die Absätze 1 und 2 gelten nicht für Einkünfte aus der von Künstlern oder Sportlern in einem Vertragsstaat ausgeübten Tätigkeit, wenn der Aufenthalt in diesem Staat ganz oder überwiegend aus öffentlichen Mitteln des anderen Staates oder eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften oder von einer in diesem anderen Staat als gemeinnützig anerkannten Einrichtung finanziert wird. In diesem Fall können die Einkünfte nur in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem die Person ansässig ist.

Artikel 17

Ruhegehälter, Renten und ähnliche Zahlungen

(1) Vorbehaltlich des Artikels 18 Absatz 2 können Ruhegehälter, Renten und ähnliche Vergütungen, die einer in einem Vertragsstaat ansässigen Person gezahlt werden, nur in diesem Staat besteuert werden.

(2) Ungeachtet des Absatzes 1 können Leistungen, die auf Grund des Sozialversicherungsrechts eines Vertragsstaats gezahlt werden, nur in diesem Staat besteuert werden.

(3) Ungeachtet des Absatzes 1 können wiederkehrende und einmalige Zahlungen eines Vertragsstaats, eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften an eine in dem anderen Vertragsstaat ansässige Person als Entschädigung für politische Verfolgung (einschließlich Wiedergutmachungsleistungen) oder für Unrecht oder Schäden auf Grund von Kriegshandlungen oder für einen Schaden, der als Folge des Wehr- oder Zivildienstes, von Straftaten, Impfunen oder aus ähnlichen Gründen entstanden ist, nur im erstgenannten Staat besteuert werden.

(4) Der Ausdruck „Rente“ bedeutet einen bestimmten Betrag, der regelmäßig zu festgesetzten Zeitpunkten lebenslang oder während eines bestimmten oder bestimmbaren Zeitabschnitts auf Grund einer Verpflichtung zahlbar ist, die diese Zahlungen als Gegenleistung für eine in Geld oder Geldeswert bewirkte angemessene Leistung vorsieht.

Artikel 18
Öffentlicher Dienst

(1)

- a) Gehälter, Löhne und ähnliche Vergütungen, die von einem Vertragsstaat, einem seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften an eine natürliche Person für die diesem Staat, diesem Land oder dieser Gebietskörperschaft geleisteten Dienste gezahlt werden, können nur in diesem Staat besteuert werden.
- b) Diese Gehälter, Löhne und ähnlichen Vergütungen können jedoch nur im anderen Vertragsstaat besteuert werden, wenn die Dienste in diesem Staat geleistet werden und die natürliche Person in diesem Staat ansässig ist und
  - (i) eine Staatsangehörige dieses Staates ist; oder
  - (ii) nicht ausschließlich deshalb in diesem Staat ansässig geworden ist, um die Dienste zu leisten.

(2)

- a) Ungeachtet des Absatzes 1 können Ruhegehälter und ähnliche Vergütungen, die von einem Vertragsstaat, einem seiner Länder, einer ihrer Gebietskörperschaften oder einem von ihnen errichteten Sondervermögen an eine natürliche Person für die diesem Staat, diesem Land oder dieser Gebietskörperschaft geleisteten Dienste gezahlt werden, nur in diesem Staat besteuert werden.
- b) Diese Ruhegehälter und ähnlichen Vergütungen können jedoch nur im anderen Vertragsstaat besteuert werden, wenn die natürliche Person in diesem Staat ansässig und eine Staatsangehörige dieses Staates ist.

(3) Die Absätze 1 und 2 sind auch auf Löhne, Gehälter, Ruhegehälter und ähnliche Vergütungen anzuwenden, die von einer öffentlich-rechtlichen Körperschaft, die öffentliche Aufgaben wahrnimmt, gezahlt werden, wenn dies für diese öffentlich-rechtliche Körperschaft zwischen den zuständigen Behörden vereinbart wird.

(4) Auf Gehälter, Löhne, Ruhegehälter und ähnliche Vergütungen für Dienstleistungen, die im Zusammenhang mit einer Geschäftstätigkeit eines Vertragsstaats, eines seiner Länder, einer ihrer Gebietskörperschaften oder einer anderen juristischen Person des öffentlichen Rechts dieses Staates erbracht werden, sind die Artikel 14, 15, 16 und 17 anzuwenden.

(5) Die Absätze 1 und 2 sind auch auf Löhne, Gehälter, Ruhegehälter und ähnliche Vergütungen anzuwenden, die an natürliche Personen für Dienste gezahlt werden, die dem Goethe-Institut und dem Deutschen Akademischen Austauschdienst (DAAD) geleistet werden sowie anderen ähnlichen Einrichtungen, wenn dies zwischen den zuständigen Behörden vereinbart wird. Werden diese Vergütungen im Gründungsstaat der Einrichtung nicht besteuert, so gilt Artikel 14.

(6) Absatz 1 ist auch auf Vergütungen anzuwenden, die im Rahmen eines Programms der Entwicklungszusammenarbeit eines Vertragsstaats, eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften aus Mitteln, die ausschließlich von diesem Staat, diesem Land oder dieser Gebietskörperschaft bereitgestellt werden, an Fachkräfte oder freiwillige Helfer gezahlt werden, die in den anderen Vertragsstaat mit dessen Zustimmung entsandt worden sind.

Artikel 19

Gastprofessoren, Lehrer und Studenten

(1) Eine natürliche Person, die sich auf Einladung eines Vertragsstaats oder einer Universität, Hochschule, Schule, eines Museums oder einer anderen Kultur- oder Bildungseinrichtung dieses Vertragsstaats oder im Rahmen eines amtlichen

Kulturaustausches in diesem Vertragsstaat höchstens zwei Jahre lang zur Ausübung einer Lehrtätigkeit, zum Halten von Vorlesungen oder zur Ausübung einer Forschungstätigkeit bei dieser Einrichtung aufhält und die im anderen Vertragsstaat ansässig ist oder dort unmittelbar vor der Einreise in den erstgenannten Staat ansässig war, ist in dem erstgenannten Staat mit ihren für diese Tätigkeit bezogenen Vergütungen von der Steuer befreit, vorausgesetzt, dass diese Vergütungen von außerhalb dieses Staates bezogen werden.

(2) Zahlungen, die ein Student, Praktikant oder Auszubildender, der sich in einem Vertragsstaat ausschließlich zum Studium oder zur Ausbildung aufhält und der im anderen Vertragsstaat ansässig ist oder dort unmittelbar vor der Einreise in den erstgenannten Staat ansässig war, für seinen Unterhalt, sein Studium oder seine Ausbildung erhält, dürfen im erstgenannten Staat nicht besteuert werden, sofern diese Zahlungen aus Quellen außerhalb dieses Staates stammen.

Artikel 20

Andere Einkünfte

(1) Einkünfte einer in einem Vertragsstaat ansässigen Person, die in den vorstehenden Artikeln nicht behandelt wurden, können ungeachtet ihrer Herkunft nur in diesem Staat besteuert werden.

(2) Absatz 1 ist auf andere Einkünfte als solche aus unbeweglichem Vermögen im Sinne des Artikels 6 Absatz 2 nicht anzuwenden, wenn der in einem Vertragsstaat ansässige Empfänger im anderen Vertragsstaat eine Geschäftstätigkeit durch eine dort gelegene Betriebsstätte ausübt und die Rechte oder Vermögenswerte, für die die Einkünfte gezahlt werden, tatsächlich zu dieser Betriebsstätte gehören. In diesem Fall ist Artikel 7 anzuwenden.

Artikel 21
Vermögen

(1) Unbewegliches Vermögen im Sinne des Artikels 6, das einer in einem Vertragsstaat ansässigen Person gehört und im anderen Vertragsstaat belegen ist, kann im anderen Staat besteuert werden.

(2) Bewegliches Vermögen, das Betriebsvermögen einer Betriebsstätte ist, die ein Unternehmen eines Vertragsstaats im anderen Vertragsstaat hat, kann im anderen Staat besteuert werden.

(3) Seeschiffe oder Luftfahrzeuge, die im internationalen Verkehr betrieben werden, sowie bewegliches Vermögen, das dem Betrieb dieser Seeschiffe oder Luftfahrzeuge dient, können nur in dem Vertragsstaat besteuert werden, in dem sich der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung des Unternehmens befindet.

(4) Alle anderen Vermögensteile einer in einem Vertragsstaat ansässigen Person können nur in diesem Staat besteuert werden.

Artikel 22
Beseitigung der Doppelbesteuerung

(1) In Armenien wird die Doppelbesteuerung wie folgt vermieden:

- a) Bezieht eine in Armenien ansässige Person Einkünfte oder hat sie Vermögen und können diese Einkünfte oder dieses Vermögen nach diesem Abkommen in der Bundesrepublik Deutschland besteuert werden, so rechnet Armenien

- (i) auf die vom Einkommen dieser Person zu erhebende Steuer den Betrag an, der in der Bundesrepublik Deutschland gezahlten Steuer vom Einkommen entspricht;
- (ii) auf die vom Vermögen dieser Person zu erhebende Steuer den Betrag an, der in der Bundesrepublik Deutschland gezahlten Steuer vom Vermögen entspricht.

Der anzurechnende Betrag darf jedoch in beiden Fällen den Teil der vor der Anrechnung ermittelten armenischen Steuer vom Einkommen oder vom Vermögen nicht übersteigen, der auf die Einkünfte, die in der Bundesrepublik Deutschland besteuert werden können, oder auf das Vermögen, das in der Bundesrepublik Deutschland besteuert werden kann, entfällt.

- b) Einkünfte oder Vermögen einer in Armenien ansässigen Person, die nach dem Abkommen von der Besteuerung in Armenien auszunehmen sind, können dort gleichwohl bei der Festsetzung der Steuer für das übrige Einkommen oder Vermögen dieser Person einbezogen werden.

(2) Bezieht eine in der Bundesrepublik Deutschland ansässige Person Einkünfte oder hat sie Vermögen und können diese Einkünfte oder dieses Vermögen nach diesem Abkommen in Armenien besteuert werden, so gilt Folgendes:

- a) Soweit Buchstabe c nichts anderes vorsieht, werden die Einkünfte von der Bemessungsgrundlage der deutschen Steuer ausgenommen. Für Dividenden gilt dies nur, wenn die Dividenden an eine in der Bundesrepublik Deutschland ansässige Gesellschaft (jedoch nicht an eine Personengesellschaft) von einer in Armenien ansässigen Gesellschaft gezahlt werden, deren Kapital zu mindestens 10 Prozent unmittelbar der in der Bundesrepublik Deutschland ansässigen Gesellschaft gehört. Die in Satz 1 vorgesehene Ausnahme von der Bemessungsgrundlage gilt weder für Dividenden einer steuerbefreiten Gesellschaft

noch für Dividenden, die von der ausschüttenden Gesellschaft für Zwecke der Steuer in Armenien abgezogen werden können, noch für Dividenden, die nach dem Recht der Bundesrepublik Deutschland einer Person zugerechnet werden, die keine in der Bundesrepublik Deutschland ansässige Gesellschaft ist. Für die Zwecke der Steuern vom Vermögen werden von der Bemessungsgrundlage der deutschen Steuer die Vermögenswerte ausgenommen, die nach Artikel 21 Absätze 1 und 2 in Armenien besteuert werden können, sowie Beteiligungen, deren Dividenden, falls solche gezahlt werden, nach den vorhergehenden Sätzen von der Steuerbemessungsgrundlage auszunehmen wären.

- b) Die Bundesrepublik Deutschland behält das Recht, die nach diesem Abkommen von der deutschen Steuer ausgenommenen Einkünfte und Vermögenswerte bei der Festsetzung ihres Steuersatzes zu berücksichtigen.
- c) Auf die deutsche Steuer vom Einkommen für die folgenden Einkünfte wird unter Beachtung der Vorschriften des deutschen Steuerrechts über die Anrechnung ausländischer Steuern die armenische Steuer angerechnet, die nach armenischem Recht und in Übereinstimmung mit diesem Abkommen für diese Einkünfte gezahlt wurde:
  - (i) Dividenden im Sinne des Artikels 10, auf die Buchstabe a nicht anzuwenden ist;
  - (ii) Zinsen;
  - (iii) Lizenzgebühren;
  - (iv) Veräußerungsgewinne, auf die Artikel 13 Absatz 4 anzuwenden ist;
  - (v) Einkünfte, auf die Artikel 15 anzuwenden ist;

- (vi) Einkünfte, auf die Artikel 16 anzuwenden ist;
- (vii) Einkünfte, auf die Artikel 17 anzuwenden ist.
- d) Buchstabe a ist auf Einkünfte im Sinne der Artikel 7 und 10 und auf Gewinne aus der Veräußerung von Vermögen im Sinne des Artikels 13 Absatz 2 nur anzuwenden, soweit sie durch Herstellung, Bearbeitung, Verarbeitung oder Montage von Gütern oder Waren, Erforschung und Gewinnung natürlicher Ressourcen, Bank- und Versicherungsgeschäfte, Handel oder Erbringung von Dienstleistungen erzielt werden oder soweit sie wirtschaftlich diesen Tätigkeiten zuzurechnen sind. Das gilt nur, wenn ein dem Geschäftszweck angemessen eingerichteter Geschäftsbetrieb besteht. Das gilt entsprechend für die den Einkünften im Sinne der Artikel 7 und 10 zugrunde liegenden Vermögenswerte. Ist Buchstabe a nicht anzuwenden, wird die Doppelbesteuerung durch Steueranrechnung nach Buchstabe c beseitigt.
- e) Ungeachtet des Buchstabens a wird die Doppelbesteuerung durch Steueranrechnung nach Buchstabe c beseitigt, wenn
- (i) in den Vertragsstaaten Einkünfte oder Vermögen oder Teile davon unterschiedlichen Bestimmungen dieses Abkommens zugeordnet werden und wenn auf Grund dieser unterschiedlichen Zuordnung die betreffenden Einkünfte oder Vermögenswerte doppelt besteuert oder nicht oder niedriger besteuert würden und sich im Fall doppelter Besteuerung dieser Konflikt nicht durch ein Verfahren nach Artikel 24 Absatz 2 oder 3 regeln lässt;
  - (ii) Armenien Einkünfte oder Vermögen oder Teile davon nach dem Abkommen besteuern kann, tatsächlich aber nicht besteuert;
  - (iii) die Bundesrepublik Deutschland nach Konsultation der Republik Armenien auf diplomatischem Weg Einkünfte oder Vermögen oder Teile davon notifiziert

hat, auf die sie die Steueranrechnung nach Buchstabe c anzuwenden beabsichtigt. Die Doppelbesteuerung wird für die notifizierten Einkünfte oder Vermögenswerte oder Teile davon durch Steueranrechnung vom ersten Tag des Kalenderjahres beseitigt, das dem Kalenderjahr folgt, in dem die Notifikation übermittelt wurde.

Artikel 23 Gleichbehandlung

(1) Staatsangehörige eines Vertragsstaats dürfen im anderen Vertragsstaat keiner Besteuerung oder damit zusammenhängenden Verpflichtung unterworfen werden, die anders oder belastender ist als die Besteuerung und die damit zusammenhängenden Verpflichtungen, denen Staatsangehörige des anderen Staates unter gleichen Verhältnissen, insbesondere hinsichtlich der Ansässigkeit, unterworfen sind oder unterworfen werden können. Satz 1 gilt ungeachtet des Artikels 1 auch für Personen, die in keinem Vertragsstaat ansässig sind.

(2) Staatenlose, die in einem Vertragsstaat ansässig sind, dürfen in einem Vertragsstaat keiner Besteuerung oder damit zusammenhängenden Verpflichtung unterworfen werden, die anders oder belastender ist als die Besteuerung und die damit zusammenhängenden Verpflichtungen, denen Staatsangehörige des betreffenden Staates unter gleichen Verhältnissen, insbesondere hinsichtlich der Ansässigkeit, unterworfen sind oder unterworfen werden können.

(3) Die Besteuerung einer Betriebsstätte, die ein Unternehmen eines Vertragsstaats im anderen Vertragsstaat hat, darf im anderen Staat nicht ungünstiger sein als die Besteuerung von Unternehmen des anderen Staates, die die gleiche Tätigkeit ausüben. Satz 1 ist nicht so auszulegen, als verpflichte er einen Vertragsstaat, den im anderen Vertragsstaat ansässigen Personen Steuerfreibeträge, -vergünstigungen und -ermäßigungen auf Grund des

Personenstands oder der Familienlasten zu gewähren, die er seinen ansässigen Personen gewährt.

(4) Sofern nicht Artikel 9 Absatz 1, Artikel 11 Absatz 7 oder Artikel 12 Absatz 6 anzuwenden ist, sind Zinsen, Lizenzgebühren und andere Zahlungen, die ein Unternehmen eines Vertragsstaats an eine im anderen Vertragsstaat ansässige Person leistet, bei der Ermittlung der steuerpflichtigen Gewinne dieses Unternehmens unter den gleichen Bedingungen wie Zahlungen an eine im erstgenannten Staat ansässige Person zum Abzug zuzulassen. Dementsprechend sind Schulden, die ein Unternehmen eines Vertragsstaats gegenüber einer im anderen Vertragsstaat ansässigen Person hat, bei der Ermittlung des steuerpflichtigen Vermögens dieses Unternehmens unter den gleichen Bedingungen wie Schulden gegenüber einer im erstgenannten Staat ansässigen Person zum Abzug zuzulassen.

(5) Unternehmen eines Vertragsstaats, deren Kapital ganz oder teilweise unmittelbar oder mittelbar einer im anderen Vertragsstaat ansässigen Person oder mehreren solchen Personen gehört oder ihrer Kontrolle unterliegt, dürfen im erstgenannten Staat keiner Besteuerung oder damit zusammenhängenden Verpflichtung unterworfen werden, die anders oder belastender ist als die Besteuerung und die damit zusammenhängenden Verpflichtungen, denen andere ähnliche Unternehmen des erstgenannten Staates unterworfen sind oder unterworfen werden können.

(6) Dieser Artikel gilt ungeachtet des Artikels 2 für Steuern jeder Art und Bezeichnung.

Artikel 24 Verständigungsverfahren

(1) Ist eine Person der Auffassung, dass Maßnahmen eines Vertragsstaats oder beider Vertragsstaaten für sie zu einer Besteuerung führen oder führen werden, die diesem Abkommen nicht entspricht, so kann sie unbeschadet der nach dem innerstaatlichen Recht

dieser Staaten vorgesehenen Rechtsmittel ihren Fall der zuständigen Behörde des Vertragsstaats, in dem sie ansässig ist, oder, sofern ihr Fall von Artikel 23 Absatz 1 erfasst wird, der zuständigen Behörde des Vertragsstaats unterbreiten, dessen Staatsangehörige sie ist. Der Fall muss innerhalb von drei Jahren nach der ersten Mitteilung der Maßnahme unterbreitet werden, die zu einer dem Abkommen nicht entsprechenden Besteuerung führt.

(2) Hält die zuständige Behörde die Einwendung für begründet und ist sie selbst nicht in der Lage, eine befriedigende Lösung herbeizuführen, so bemüht sie sich, den Fall durch Verständigung mit der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats so zu regeln, dass eine dem Abkommen nicht entsprechende Besteuerung vermieden wird. Die Verständigungsregelung ist ungeachtet der Fristen des innerstaatlichen Rechts der Vertragsstaaten durchzuführen.

(3) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten bemühen sich, Schwierigkeiten oder Zweifel, die bei der Auslegung oder Anwendung des Abkommens entstehen, durch Verständigung zu beseitigen. Sie können auch gemeinsam beraten, um eine Doppelbesteuerung in Fällen, die im Abkommen nicht behandelt sind, zu beseitigen.

(4) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten können zur Herbeiführung einer Einigung im Sinne der Absätze 1 bis 3 unmittelbar miteinander verkehren, gegebenenfalls auch durch eine aus ihnen oder ihren Vertretern bestehende gemeinsame Kommission.

(5) Wenn eine Person der zuständigen Behörde eines Vertragsstaats nach Absatz 1 einen Fall vorgelegt hat, weil die Maßnahmen eines oder beider Vertragsstaaten für sie zu einer dem Abkommen nicht entsprechenden Besteuerung geführt haben, und die zuständigen Behörden sich innerhalb von drei Jahren ab Vorlage des Falls bei der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats erfolglos um eine Einigung zur Regelung des Falles nach Absatz 2 bemüht haben, werden noch offene Fragen des Falls auf Antrag einer der beiden zuständigen Behörden einem Schiedsverfahren unterworfen. Die Person, die den Fall vorgelegt hat, ist von dem Antrag in Kenntnis zu setzen. Diese noch offenen Fragen werden jedoch nicht einem Schiedsverfahren unterworfen, wenn diesbezüglich bereits in

einem der Vertragsstaaten eine Gerichtsentscheidung ergangen ist. Die Entscheidung des Schiedsgerichts ist für beide Vertragsstaaten verbindlich und ungeachtet der Verjährungsfristen des innerstaatlichen Rechts dieser Staaten umzusetzen, es sei denn, die beiden zuständigen Behörden verständigen sich innerhalb von sechs Monaten, nachdem ihnen die Entscheidung mitgeteilt wurde, auf eine andere Lösung oder eine unmittelbar von dem Fall betroffene Person erkennt die Verständigungsregelung zur Umsetzung der Entscheidung des Schiedsgerichts nicht an. Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten regeln durch Verständigung, wie dieser Absatz anzuwenden ist.

Artikel 25

Informationsaustausch

(1) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten tauschen die Informationen aus, die zur Durchführung dieses Abkommens oder zur Anwendung oder Durchsetzung des innerstaatlichen Rechts betreffend Steuern jeder Art und Bezeichnung, die für Rechnung eines Vertragsstaats, eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften erhoben werden, voraussichtlich erheblich sind, soweit die diesem Recht entsprechende Besteuerung nicht dem Abkommen widerspricht. Der Informationsaustausch wird durch die Artikel 1 und 2 nicht eingeschränkt.

(2) Alle Informationen, die ein Vertragsstaat nach Absatz 1 erhalten hat, sind ebenso geheim zu halten wie die auf Grund des innerstaatlichen Rechts dieses Staates beschafften Informationen und dürfen nur den Personen oder Behörden (einschließlich der Gerichte und Verwaltungsbehörden) zugänglich gemacht werden, die mit der Festsetzung oder Erhebung, der Vollstreckung oder Strafverfolgung, der Entscheidung über Rechtsbehelfe hinsichtlich der in Absatz 1 genannten Steuern oder mit der Aufsicht darüber befasst sind. Diese Personen oder Behörden dürfen die Informationen nur für diese Zwecke verwenden. Für diese Zwecke dürfen die Informationen in einem verwaltungs- oder strafrechtlichen Ermittlungsverfahren, in einem öffentlichen Gerichtsverfahren oder in einer Gerichtsentscheidung offengelegt werden, sofern dies nach dem jeweiligen Recht der

Vertragsstaaten vorgesehen ist. Ungeachtet der vorstehenden Bestimmungen können Informationen, die ein Vertragsstaat erhalten hat, für andere Zwecke verwendet werden, wenn sie nach dem Recht beider Staaten für diese anderen Zwecke verwendet werden können und die zuständige Behörde des übermittelnden Staates dieser Verwendung zugestimmt hat.

(3) Die Absätze 1 und 2 sind nicht so auszulegen, als verpflichteten sie einen Vertragsstaat,

- a) Verwaltungsmaßnahmen durchzuführen, die von den Gesetzen und der Verwaltungspraxis dieses oder des anderen Vertragsstaats abweichen;
- b) Informationen zu erteilen, die nach den Gesetzen oder im üblichen Verwaltungsverfahren dieses oder des anderen Vertragsstaats nicht beschafft werden können;
- c) Informationen zu erteilen, die ein Betriebs-, Geschäfts-, Gewerbe-, Handels- oder Berufsgeheimnis oder ein Geschäftsverfahren preisgeben würden oder deren Erteilung der öffentlichen Ordnung (*ordre public*) widerspräche.

(4) Ersucht ein Vertragsstaat nach diesem Artikel um Informationen, so nutzt der andere Vertragsstaat die ihm zur Verfügung stehenden Möglichkeiten zur Beschaffung der erbetenen Informationen, selbst wenn er diese Informationen für seine eigenen steuerlichen Zwecke nicht benötigt. Die in Satz 1 enthaltene Verpflichtung unterliegt den Beschränkungen nach Absatz 3, aber diese Beschränkungen sind nicht so auszulegen, als könne ein Vertragsstaat die Erteilung von Informationen nur deshalb ablehnen, weil er kein innerstaatliches Interesse an diesen Informationen hat.

(5) Absatz 3 ist nicht so auszulegen, als könne ein Vertragsstaat die Erteilung von Informationen nur deshalb ablehnen, weil sich die Informationen bei einer Bank, einem sonstigen Finanzinstitut, einem Bevollmächtigten, Vertreter oder Treuhänder befinden oder weil sie sich auf Eigentumsanteile an einer Person beziehen.

Artikel 26

Amtshilfe bei der Steuererhebung

(1) Die Vertragsstaaten leisten sich gegenseitige Amtshilfe bei der Erhebung von Steueransprüchen. Diese Amtshilfe wird durch die Artikel 1 und 2 nicht eingeschränkt. Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten können durch Verständigung regeln, wie dieser Artikel anzuwenden ist.

(2) Der Ausdruck „Steueranspruch“ im Sinne dieses Artikels bedeutet einen Betrag, der auf Grund von Steuern jeder Art und Bezeichnung, die für Rechnung eines Vertragsstaats, eines seiner Länder oder einer ihrer Gebietskörperschaften erhoben werden, geschuldet wird, soweit die Besteuerung nicht diesem Abkommen oder einer anderen völkerrechtlichen Übereinkunft, bei der die Vertragsstaaten Vertragsparteien sind, widerspricht, sowie mit diesem Betrag zusammenhängende Zinsen, Geldbußen sowie Kosten der Erhebung oder der Sicherung.

(3) Ist der Steueranspruch eines Vertragsstaats nach dem Recht dieses Staates vollstreckbar und wird er von einer Person geschuldet, die zu diesem Zeitpunkt nach dem Recht dieses Staates die Vollstreckung nicht verhindern kann, so wird dieser Steueranspruch auf Ersuchen der zuständigen Behörde dieses Staates für die Zwecke der Erhebung von der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats anerkannt. Der Steueranspruch wird von dem anderen Staat nach dessen Rechtsvorschriften über die Vollstreckung und Erhebung der eigenen Steuern erhoben, als handle es sich bei dem Steueranspruch um einen Steueranspruch dieses anderen Staates.

(4) Handelt es sich bei dem Steueranspruch eines Vertragsstaats um einen Anspruch, bei dem dieser Staat nach seinem Recht Maßnahmen zur Sicherung der Erhebung ergreifen kann, so wird dieser Steueranspruch auf Ersuchen der zuständigen Behörde dieses Staates zum Zweck der Ergreifung von Sicherungsmaßnahmen durch die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats anerkannt. Dieser andere Staat leitet in Übereinstimmung mit den eigenen Rechtsvorschriften Sicherungsmaßnahmen in Bezug auf diesen Steueranspruch

ein, als wäre der Steueranspruch ein Steueranspruch dieses anderen Staates, selbst wenn der Steueranspruch im Zeitpunkt der Einleitung dieser Maßnahmen in dem erstgenannten Staat nicht vollstreckbar ist oder von einer Person geschuldet wird, die berechtigt ist, die Vollstreckung zu verhindern.

(5) Ungeachtet der Absätze 3 und 4 unterliegt ein von einem Vertragsstaat für die Zwecke des Absatzes 3 oder 4 anerkannter Steueranspruch als solcher in diesem Staat nicht den Verjährungsfristen oder den Bestimmungen über vorrangige Behandlung eines Steueranspruchs nach dem Recht dieses Staates. Auch hat ein Steueranspruch, der von einem Vertragsstaat für die Zwecke des Absatzes 3 oder 4 anerkannt wurde, in diesem Staat nicht den Vorrang, den dieser Steueranspruch nach dem Recht des anderen Vertragsstaats hat.

(6) Verfahren im Zusammenhang mit dem Bestehen, der Gültigkeit oder der Höhe des Steueranspruchs eines Vertragsstaats können nicht bei den Gerichten oder Verwaltungsbehörden des anderen Vertragsstaats eingeleitet werden.

(7) Verliert der betreffende Steueranspruch, nachdem das Ersuchen eines Vertragsstaats nach Absatz 3 oder 4 gestellt wurde und bevor der andere Vertragsstaat den betreffenden Steueranspruch erhoben und an den erstgenannten Staat ausgezahlt hat,

- a) im Fall eines Ersuchens nach Absatz 3 seine Eigenschaft als Steueranspruch des erstgenannten Staates, der nach dem Recht dieses Staates vollstreckbar ist und von einer Person geschuldet wird, die zu diesem Zeitpunkt nach dem Recht dieses Staates die Vollstreckung nicht verhindern kann, oder
- b) im Fall eines Ersuchens nach Absatz 4 seine Eigenschaft als Steueranspruch des erstgenannten Staates, für den dieser Staat nach seinem Recht Maßnahmen zur Sicherung der Erhebung ergreifen kann,

so teilt die zuständige Behörde des erstgenannten Staates dies der zuständigen Behörde des anderen Staates unverzüglich mit und der erstgenannte Staat setzt das Ersuchen nach Wahl des anderen Staates entweder aus oder nimmt es zurück.

- (8) Dieser Artikel ist nicht so auszulegen, als verpflichte er einen Vertragsstaat,
- a) Verwaltungsmaßnahmen durchzuführen, die von den Gesetzen und der Verwaltungspraxis dieses oder des anderen Vertragsstaats abweichen;
  - b) Maßnahmen durchzuführen, die der öffentlichen Ordnung (*ordre public*) widersprechen;
  - c) Amtshilfe zu leisten, wenn der andere Vertragsstaat nicht alle angemessenen Maßnahmen zur Erhebung oder Sicherung, die nach seinen Gesetzen oder seiner Verwaltungspraxis möglich sind, ausgeschöpft hat;
  - d) Amtshilfe zu leisten, wenn der Verwaltungsaufwand für diesen Staat im Vergleich zum sich daraus ergebenden Vorteil für den anderen Vertragsstaat unverhältnismäßig hoch ist.

Artikel 27

Verfahrensregeln für die Quellenbesteuerung

(1) Werden in einem Vertragsstaat die Steuern von Dividenden, Zinsen, Lizenzgebühren oder sonstigen von einer im anderen Vertragsstaat ansässigen Person bezogenen Einkünften im Abzugsweg erhoben, so wird das Recht des erstgenannten Staates zur Vornahme des Steuerabzugs zu dem nach seinem innerstaatlichen Recht vorgesehenen Satz durch dieses Abkommen nicht berührt.

(2) Die im Abzugsweg erhobene Steuer ist auf Antrag des Steuerpflichtigen zu erstatten, wenn und soweit sie durch dieses Abkommen ermäßigt wird oder entfällt. Die Frist für den Antrag auf Erstattung der Abzugsteuer beträgt vier Jahre nach Ablauf des Kalenderjahres, in dem die Dividenden, Zinsen, Lizenzgebühren oder sonstigen Einkünfte bezogen worden sind.

(3) Ungeachtet des Absatzes 1 schafft jeder Vertragsstaat Verfahren dafür, dass Zahlungen von Dividenden, Zinsen, Lizenzgebühren oder sonstigen Einkünften, die nach diesem Abkommen im Quellenstaat keiner oder nur einer ermäßigten Steuer unterliegen, ohne oder nur mit dem Steuerabzug erfolgen können, der im jeweiligen Artikel vorgesehen ist.

(4) Der Vertragsstaat, aus dem die Einkünfte stammen, kann vom Steuerpflichtigen die Vorlage einer Bescheinigung der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats über seine Ansässigkeit in diesem anderen Staat verlangen.

(5) Die zuständigen Behörden können die Durchführung dieses Artikels durch Verständigung regeln und gegebenenfalls andere Verfahren zur Durchführung der in diesem Abkommen vorgesehenen Steuerermäßigungen oder -befreiungen festlegen.

Artikel 28

Anwendung des Abkommens in bestimmten Fällen

Dieses Abkommen ist nicht so auszulegen, als hindere es einen Vertragsstaat, seine innerstaatlichen Rechtsvorschriften zur Verhinderung der Steuerverkürzung oder Steuerumgehung anzuwenden. Führen die vorstehenden Bestimmungen zur Doppelbesteuerung, beraten die zuständigen Behörden nach Artikel 24 Absatz 3, wie die Doppelbesteuerung zu vermeiden ist.

Artikel 29

Mitglieder diplomatischer Missionen und konsularischer Vertretungen

Dieses Abkommen berührt nicht die steuerlichen Vorrechte, die den Mitgliedern diplomatischer Missionen und konsularischer Vertretungen nach den allgemeinen Regeln des Völkerrechts oder auf Grund besonderer Übereinkünfte zustehen.

Artikel 30

Protokoll

Das angefügte Protokoll ist Bestandteil dieses Abkommens.

Artikel 31

Inkrafttreten

(1) Dieses Abkommen bedarf der Ratifikation; die Ratifikationsurkunden werden so bald wie möglich ausgetauscht.

(2) Dieses Abkommen tritt am Tag des Austauschs der Ratifikationsurkunden in Kraft und ist in beiden Vertragsstaaten anzuwenden

- a) bei den im Abzugsweg erhobenen Steuern auf die Beträge, die am oder nach dem 1. Januar des Kalenderjahrs gezahlt werden, das dem Jahr folgt, in dem das Abkommen in Kraft getreten ist;
- b) bei den übrigen Steuern auf die Steuern, die für Zeiträume ab dem 1. Januar des Kalenderjahrs erhoben werden, das dem Jahr folgt, in dem das Abkommen in Kraft getreten ist;

- c) bei der Amtshilfe bei der Steuererhebung nach Artikel 26, sobald die zuständigen Behörden dies nach Artikel 24 durch Verständigung vereinbart haben.

(3) Mit Inkrafttreten dieses Abkommens ist das Abkommen vom 24. November 1981 der Bundesrepublik Deutschland und der Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken zur Vermeidung der Doppelbesteuerung von Einkommen und Vermögen im Verhältnis zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Armenien nicht mehr anzuwenden auf die Steuern, auf die dieses Abkommen nach Absatz 2 anzuwenden ist.

Artikel 32 Kündigung

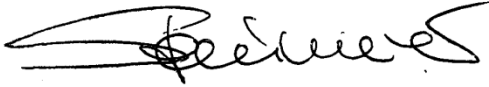
(1) Dieses Abkommen bleibt in Kraft, solange es nicht von einem Vertragsstaat gekündigt wird.

(2) Jeder der Vertragsstaaten kann frühestens nach Ablauf von fünf Jahren, vom Tag des Inkrafttretens des Abkommens an gerechnet, das Abkommen unter Einhaltung einer Frist von mindestens sechs Monaten zum Ende eines Kalenderjahrs auf diplomatischem Weg schriftlich kündigen. In diesem Fall ist das Abkommen in beiden Vertragsstaaten nicht mehr anzuwenden

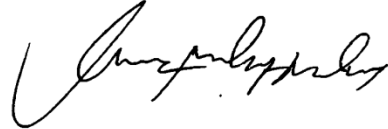
- a) bei den im Abzugsweg erhobenen Steuern auf die Beträge, die am oder nach dem 1. Januar des Kalenderjahrs gezahlt werden, das dem Kündigungsjahr folgt;
- b) bei den übrigen Steuern auf die Steuern, die für Zeiträume ab dem 1. Januar des Kalenderjahrs erhoben werden, das dem Kündigungsjahr folgt.

Geschehen zu *Eriwan* am *29. Juni 2016* in zwei Urschriften, jede in deutscher, armenischer und englischer Sprache, wobei jeder Wortlaut verbindlich ist. Bei unterschiedlicher Auslegung des deutschen und des armenischen Wortlauts ist der englische Wortlaut maßgebend.

Für die
Bundesrepublik Deutschland

Für die
Republik Armenien

Protokoll
zu dem Abkommen
zwischen
der Bundesrepublik Deutschland
und
der Republik Armenien
zur Vermeidung der Doppelbesteuerung und zur Verhinderung der Steuerverkürzung
auf dem Gebiet der Steuern vom Einkommen und vom Vermögen

Die Bundesrepublik Deutschland und die Republik Armenien (die „Vertragsstaaten“)
haben ergänzend zum Abkommen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der
Republik Armenien zur Vermeidung der Doppelbesteuerung und zur Verhinderung der
Steuerverkürzung auf dem Gebiet der Steuern vom Einkommen und vom Vermögen die
nachstehenden Bestimmungen vereinbart, die Bestandteile des Abkommens sind:

1. Zu Artikel 3 Absatz 1 Buchstaben b und c des Abkommens:

Die Vertragsstaaten vereinbaren, dass das Völkerrecht bei der Festlegung des
räumlichen Geltungsbereichs dieses Abkommens jederzeit Vorrang hat.

2. Zu den Artikeln 3, 8, 13, 14 und 21 des Abkommens:

Der Ausdruck „Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung“ bedeutet den Ort, an dem die
grundlegenden unternehmerischen und kaufmännischen Entscheidungen, die für die
Führung der Geschäfte des Rechtsträgers notwendig sind, im Wesentlichen getroffen
werden. Der Ort der tatsächlichen Geschäftsleitung ist gewöhnlich der Ort, an dem die
ranghöchste Person oder Personengruppe ihre Entscheidungen trifft, der Ort, an dem
die von dem Rechtsträger als Ganzem zu ergreifenden Maßnahmen bestimmt werden.

3. Zu Artikel 7 des Abkommens:

- a) Verkauft ein Unternehmen eines Vertragsstaats durch eine Betriebsstätte im anderen Vertragsstaat Güter oder Waren oder übt es durch eine Betriebsstätte dort eine Geschäftstätigkeit aus, so werden die Gewinne dieser Betriebsstätte nicht auf der Grundlage des vom Unternehmen hierfür erzielten Gesamtbetrags, sondern nur auf der Grundlage des Betrags ermittelt, der der tatsächlichen Verkaufs- oder Geschäftstätigkeit der Betriebsstätte zuzurechnen ist.

- b) Hat ein Unternehmen eine Betriebsstätte im anderen Vertragsstaat, so werden im Fall von Verträgen, insbesondere über Entwürfe, Lieferungen, Einbau oder Bau von gewerblichen, kaufmännischen oder wissenschaftlichen Ausrüstungen oder Einrichtungen, oder von öffentlichen Aufträgen, die Gewinne dieser Betriebsstätte nicht auf der Grundlage des Gesamtvertragspreises, sondern nur auf der Grundlage des Teils des Vertrages ermittelt, der tatsächlich von der Betriebsstätte in dem Vertragsstaat durchgeführt wird, in dem die Betriebsstätte liegt. Gewinne aus der Lieferung von Gütern an die Betriebsstätte oder Gewinne im Zusammenhang mit dem Teil des Vertrages, der in dem Vertragsstaat durchgeführt wird, in dem der Sitz des Unternehmen liegt, können nur in diesem Staat besteuert werden.

- c) Vergütungen für technische Dienstleistungen einschließlich Studien oder Entwürfe wissenschaftlicher, geologischer oder technischer Art oder für Konstruktionsverträge einschließlich dazugehöriger Blaupausen oder für Beratungs- oder Überwachungstätigkeit gelten als Vergütungen, auf die Artikel 7 des Abkommens anzuwenden ist.

4. Zu Artikel 10 Absätze 2 und 3 des Abkommens:

Für die Bundesrepublik Deutschland gelten die nachstehenden Bestimmungen:

- a) Der in Artikel 10 des Abkommens verwendete Ausdruck „Dividenden“ umfasst auch Ausschüttungen auf Anteilscheine an einem Investmentvermögen. Der Ausdruck „Investmentvermögen“ bedeutet im Sinne dieses Abkommens einen Investmentfonds im Sinne des Investmentsteuergesetzes.
- b) Ungeachtet des Artikels 10 Absatz 2 Buchstaben a und b des Abkommens darf die Steuer 15 Prozent des Bruttobetrags der Dividenden nicht übersteigen,
  - (i) soweit Ausschüttungen auf Anteilscheine an einem Investmentvermögen unmittelbar oder mittelbar im Zusammenhang mit Einkünften aus unbeweglichem Vermögen im Sinne des Artikels 6 des Abkommens stehen;
  - (ii) wenn es sich bei der ausschüttenden Gesellschaft um eine REIT-Aktiengesellschaft handelt, deren Gewinne vollständig oder teilweise steuerbefreit sind oder die die Ausschüttungen bei der Ermittlung ihrer Gewinne abziehen kann. Eine REIT-Aktiengesellschaft ist eine Gesellschaft nach § 1 Absatz 1 des Gesetzes über deutsche Immobilien-Aktiengesellschaften mit börsennotierten Anteilen (REIT-Gesetz).
- c) Ungeachtet des Artikels 10 Absatz 2 Buchstabe a des Abkommens gilt für Ausschüttungen auf Anteilscheine an einem Investmentvermögen, die im Zusammenhang mit anderen als den unter Buchstabe b Ziffer i genannten Einkünften stehen, nur Artikel 10 Absatz 2 Buchstabe b des Abkommens.

5. Zu Artikel 11 Absatz 2 des Abkommens:

Sieht eine nach der Unterzeichnung dieses Abkommens unterzeichnete Übereinkunft zwischen Armenien und einem der gegenwärtigen (zum Zeitpunkt der Unterzeichnung dieses Abkommens) Mitgliedstaaten der Organisation für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung vor, dass Zinsen, die aus Armenien stammen, in Armenien von der Steuer befreit sind oder in Armenien zu einem niedrigeren als dem nach diesem Abkommen geltenden Satz besteuert werden, dann gilt diese Befreiung oder dieser niedrigere Satz automatisch für die unter dieses Abkommen fallenden Zinsen. Außerdem wird die zuständige Behörde Armeniens in einem solchen Fall der zuständigen Behörde der Bundesrepublik Deutschland unverzüglich mitteilen, dass die Bedingungen für die Anwendung dieses Absatzes erfüllt sind.

6. Zu Artikel 11 Absatz 3 des Abkommens:

Artikel 11 Absatz 3 des Abkommens gilt auch für andere im Alleineigentum der Regierung der Republik Armenien stehende Finanzinstitute, für welche die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten dies durch Verständigung vereinbart haben.

7. Zu Artikel 11 Absatz 4 des Abkommens:

Der Ausdruck „Zinsen“ umfasst nicht die in Artikel 10 des Abkommens behandelten Einkünfte wie beispielsweise Ausschüttungen auf Anteilscheine an einem deutschen Investmentvermögen.

8. Zu den Artikeln 10 und 11 des Abkommens:

Ungeachtet der Artikel 10 und 11 des Abkommens können Dividenden und Zinsen in dem Vertragsstaat, aus dem sie stammen, und nach dem Recht dieses Staates besteuert werden, wenn sie

- a) auf Rechten oder Forderungen mit Gewinnbeteiligung, einschließlich der Einkünfte eines stillen Gesellschafters aus seiner Beteiligung als stiller Gesellschafter oder der Einkünfte aus partiarischen Darlehen oder Gewinnobligationen im Sinne des Steuerrechts der Bundesrepublik Deutschland, beruhen und
- b) bei der Ermittlung der Gewinne des Schuldners der Dividenden oder Zinsen abzugsfähig sind.

9. Zu Artikel 22 Absatz 2 Buchstabe e Ziffer ii des Abkommens:

Einkünfte oder Vermögen oder Teile davon werden tatsächlich besteuert, wenn sie in die Bemessungsgrundlage einbezogen werden, auf deren Grundlage die Steuer berechnet wird. Sie werden nicht tatsächlich besteuert, wenn sie nicht steuerpflichtig sind oder von der Besteuerung ausgenommen werden.

10. Zu Artikel 23 Absatz 5 des Abkommens:

Artikel 23 Absatz 5 des Abkommens ist nicht so auszulegen, als verpflichte er einen Vertragsstaat, die grenzüberschreitende Konsolidierung von Einkünften oder vergleichbare Vergünstigungen zwischen Unternehmen zuzulassen.

11. Zu Artikel 25 des Abkommens:

Sofern nach Artikel 25 des Abkommens personenbezogene Daten ausgetauscht werden, gelten die folgenden ergänzenden Bestimmungen vorbehaltlich des innerstaatlichen Rechts jedes Vertragsstaats:

- a) Die empfangende Stelle kann die Daten in Übereinstimmung mit Artikel 25 Absatz 2 des Abkommens nur zu dem von der übermittelnden Stelle angegebenen Zweck verwenden und unterliegt dabei den durch die übermittelnde Stelle vorgeschriebenen und mit Artikel 25 des Abkommens in Einklang stehenden Bedingungen.
- b) Die Informationen können für andere Zwecke ohne die in Artikel 25 Absatz 2 Satz 4 des Abkommens vorgesehene vorherige Zustimmung des übermittelnden Staates nur verwendet werden, wenn sie zur Abwehr einer im Einzelfall bestehenden dringenden Gefahr für das Leben, die körperliche Unversehrtheit oder die persönliche Freiheit einer Person oder zum Schutz bedeutender Vermögenswerte erforderlich sind und Gefahr im Verzug besteht. In diesem Fall ist die zuständige Behörde des übermittelnden Staates unverzüglich um nachträgliche Genehmigung der Änderung der Verwendung zu ersuchen. Wird die Genehmigung verweigert, so ist die weitere Verwendung der Informationen für den anderen Zweck unzulässig; ein durch die Änderung der Verwendung der Informationen entstandener Schaden ist zu ersetzen.
- c) Die übermittelnde Stelle ist verpflichtet, auf die Richtigkeit der zu übermittelnden Daten und ihre voraussichtliche Erheblichkeit im Sinne des Artikels 25 Absatz 1 des Abkommens und die Verhältnismäßigkeit in Bezug auf den mit der Übermittlung verfolgten Zweck zu achten. Voraussichtlich erheblich sind die Daten, wenn im konkreten Fall die ernstliche Möglichkeit besteht, dass der andere Vertragsstaat ein Besteuerungsrecht hat, und keine Anhaltspunkte dafür vorliegen, dass die Daten der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaats bereits bekannt

sind oder dass die zuständige Behörde des anderen Vertragsstaats ohne die Information von dem Gegenstand des Besteuerungsrechts Kenntnis erlangt. Erweist sich, dass unrichtige Daten oder Daten, die nicht übermittelt werden durften, übermittelt worden sind, so ist dies der empfangenden Stelle unverzüglich mitzuteilen. Diese ist verpflichtet, die Berichtigung oder Löschung solcher Daten unverzüglich vorzunehmen.

- d) Auf Ersuchen unterrichtet die empfangende Stelle die übermittelnde Stelle im Einzelfall über die Verwendung der übermittelten Daten und die dadurch erzielten Ergebnisse.
- e) Die empfangende Stelle hat den Betroffenen über die Datenerhebung bei der übermittelnden Stelle zu informieren. Die Information kann unterbleiben, sofern und solange eine Abwägung ergibt, dass das öffentliche Interesse an dem Unterbleiben der Information gegenüber dem Informationsinteresse des Betroffenen überwiegt.
- f) Der Betroffene ist auf Antrag über die zu seiner Person übermittelten Daten sowie über deren vorgesehene Verwendung zu unterrichten. Buchstabe e Satz 2 gilt entsprechend.
- g) Wird jemand im Zusammenhang mit Übermittlungen im Rahmen des Datenaustauschs nach diesem Abkommen rechtswidrig geschädigt, so haftet ihm hierfür die empfangende Stelle nach Maßgabe ihres innerstaatlichen Rechts. Sie kann sich im Verhältnis zum Geschädigten zu ihrer Entlastung nicht darauf berufen, dass der Schaden durch die übermittelnde Stelle verursacht worden ist.
- h) Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die Übermittlung und den Empfang von personenbezogenen Daten aktenkundig zu machen.

- i) Sieht das für die übermittelnde Stelle geltende innerstaatliche Recht in Bezug auf die übermittelten personenbezogenen Daten besondere Lösungsfristen vor, so weist diese Stelle die empfangende Stelle darauf hin. In jedem Fall sind die übermittelten personenbezogenen Daten zu löschen, sobald sie für den Zweck, für den sie übermittelt worden sind, nicht mehr erforderlich sind.
- j) Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die übermittelten personenbezogenen Daten wirksam gegen unbefugten Zugang, unbefugte Veränderung und unbefugte Bekanntgabe zu schützen.

Geschehen zu *Eriwan* am *29. Juni 2016* in zwei Urschriften, jede in deutscher, armenischer und englischer Sprache, wobei jeder Wortlaut verbindlich ist. Bei unterschiedlicher Auslegung des deutschen und des armenischen Wortlauts ist der englische Wortlaut maßgebend.

Für die
Bundesrepublik Deutschland

Für die
Republik Armenien

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE ET LA
RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION
ET L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR
LA FORTUNE

La République fédérale d'Allemagne et
la République d'Arménie —

Désireuses de renforcer leurs relations économiques et leur coopération en matière d'impôts afin de garantir une collecte efficace et appropriée des impôts, et en particulier,

Ayant l'intention de répartir leurs droits d'imposition respectifs de manière à éviter tant la double imposition que la non-imposition —

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier. Personnes visées

Le présent Accord s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un État contractant ou des deux États contractants.

Article 2. Impôts visés

1. Le présent Accord s'applique aux impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte d'un État contractant, de l'un de ses « Lander » ou de l'une de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu et sur la fortune les impôts perçus sur le revenu total, sur la fortune totale, ou sur des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant global des salaires payés par les entreprises, ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts en vigueur auxquels s'applique le présent Accord sont notamment :

a) en Arménie :

- (i) l'impôt sur les bénéfices ;
- (ii) l'impôt sur le revenu ;
- (iii) l'impôt foncier ;

(ci-après dénommé « impôt arménien »).

b) en République fédérale d'Allemagne :

- (i) l'impôt sur le revenu (Einkommensteuer),
- (ii) l'impôt sur les sociétés (Körperschaftsteuer) ;
- (iii) la taxe professionnelle (Gewerbesteuer), et
- (iv) l'impôt sur la fortune (Vermögensteuer) ; y compris les taxes complémentaires qui s'y rapportent (ci-après dénommés l'« impôt allemand »).

4. Le présent Accord s'applique également à l'ensemble des impôts de nature identique ou dans une large mesure analogue qui seraient établis après la date de signature de l'Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent les modifications de fond apportées à leurs législations fiscales respectives.

Article 3. Définitions générales

1. Aux fins du présent Accord, à moins que le contexte ne commande une autre interprétation :

a) les termes « un État contractant » et « l'autre État contractant » désignent, suivant le contexte, la République d'Arménie ou la République fédérale d'Allemagne ;

b) le terme « Arménie » désigne la République d'Arménie et, lorsqu'il est utilisé au sens géographique, désigne le territoire, y compris les terres, les eaux, le sous-sol et les espaces aériens sur lesquels la République d'Arménie exerce ses droits souverains et sa juridiction conformément à la législation nationale et au droit international ;

c) le terme « République fédérale d'Allemagne » désigne la République fédérale d'Allemagne et, lorsqu'il est employé au sens géographique, il désigne le territoire de la République fédérale d'Allemagne, ainsi que la zone des fonds marins, ses sous-sols et la colonne d'eau subjacente adjacente aux eaux territoriales, sur lesquels la République fédérale d'Allemagne exerce ses droits souverains et sa juridiction conformément au droit international et à son droit interne aux fins de l'exploration, de l'exploitation, de la conservation et de la gestion des ressources naturelles vivantes et non vivantes ou aux fins de la production d'énergie à partir de sources renouvelables ;

d) le terme « personne » désigne une personne physique, une société et tout autre groupement de personnes ;

e) le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité considérée comme une personne morale à des fins d'imposition ;

f) Le terme « entreprise » s'applique à l'exercice de toute activité.

g) les termes « entreprise d'un État contractant » et « entreprise de l'autre État contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un État contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre État contractant ;

h) le terme « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise dont le siège de direction effective est situé dans un État contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre État contractant ;

i) le terme « autorité compétente » désigne :

(i) dans le cas de l'Arménie, le Ministère des finances, le Comité des recettes de l'État ou leurs représentants autorisés ;

(ii) dans le cas de la République fédérale d'Allemagne, le Ministère des finances ou l'organisme auquel celui-ci a délégué ses pouvoirs ;

j) le terme « ressortissant » désigne :

(i) dans le cas de l'Arménie, toute personne possédant la nationalité arménienne et toute personne morale, société de personnes et association constituée conformément à la législation en vigueur en Arménie ;

(ii) en ce qui concerne la République fédérale d'Allemagne, toute personne allemande au sens de la loi fondamentale de la République fédérale d'Allemagne, et toute personne

morale, société de personnes et association qui tire son statut de la législation en vigueur en République fédérale d'Allemagne ;

k) le terme « activité » désigne l'exercice d'une profession indépendante et d'autres activités de caractère indépendant.

2. Pour l'application de l'Accord à un moment donné par un État contractant, tout terme qui n'y est pas défini a le sens que lui attribue, à ce moment-là, le droit de cet État concernant les impôts auxquels s'applique l'Accord ; le sens attribué à ce terme par le droit fiscal applicable de cet État prévalant sur le sens que lui attribuent les autres branches du droit de cet État, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

Article 4 Résident

1. Aux fins du présent Accord, le terme « résident d'un État contractant » désigne toute personne qui, en vertu de la législation de cet État, y est assujettie à l'impôt en raison de son domicile, de sa résidence, de son lieu de constitution, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue, et inclut également cet État, ses « Lander » et ses subdivisions politiques ou collectivités locales. Toutefois, ce terme ne comprend pas les personnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans cet État que pour les revenus de sources situées dans cet État ou pour la fortune qui y est située.

2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux États contractants, sa situation est réglée de la manière suivante :

(a) cette personne est considérée comme un résident seulement de l'État dans lequel elle dispose d'un foyer d'habitation permanent ; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux États, elle est considérée comme un résident seulement de l'État avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux) ;

si l'État où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des États, elle est considérée comme un résident seulement de l'État où elle séjourne de façon habituelle ;

si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux États ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident seulement de l'État dont elle possède la nationalité ;

si cette personne possède la nationalité des deux États ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des États contractants tranchent la question d'un commun accord.

3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux États contractants, les autorités compétentes des États contractants s'efforcent de déterminer d'un commun accord l'État contractant duquel cette personne est considérée être un résident aux fins du présent Accord. En l'absence d'accord mutuel des autorités compétentes des États contractants, la personne n'est pas considérée comme résidente de l'un ou l'autre État contractant pour bénéficier des avantages prévus par l'Accord.

Article 5. Établissement stable

1. Aux fins du présent Accord, le terme « établissement stable » désigne une installation fixe d'activités par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. Le terme « établissement stable » désigne notamment : a) un lieu de direction ;

b) une succursale ;

c) un bureau ;

d) une usine ;

e) un atelier ;

f) une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles.

3. Un chantier ou un projet de construction, de montage ou d'installation ou des activités de supervision liées à ce projet constituent un établissement stable, mais seulement si ce chantier, ce projet ou ces activités se poursuivent pendant plus de neuf mois.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas « établissement stable » si :

a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise ;

b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison ;

c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise ;

d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations pour l'entreprise ;

e) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire ;

f) une installation fixe d'affaires est utilisée uniquement pour l'exercice de toute combinaison des activités visées aux alinéas a) à e), sous réserve que l'activité générale résultant de cette combinaison ait un caractère préparatoire ou auxiliaire.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 6 — agit pour le compte d'une entreprise et dispose dans un État contractant de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans cet État pour toutes les activités que cette personne exerce pour l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles qui sont mentionnées au paragraphe 4 et qui, si elles étaient exercées par l'intermédiaire d'une installation fixe d'affaires, ne permettraient pas de considérer cette installation comme un établissement stable selon les dispositions de ce paragraphe.

6. Une entreprise n'est pas considérée comme ayant un établissement stable dans un État contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

7. Le fait qu'une société qui est un résident d'un État contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre État contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

Article 6. Revenus immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Le terme « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'État contractant où les biens considérés sont situés. En tout état de cause, il couvre les biens accessoires aux biens immobiliers, le cheptel et le matériel utilisé dans les activités agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions de la législation foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes au titre de l'exploitation ou de la concession de l'exploitation de gisements miniers, de sources et d'autres ressources naturelles ; les navires et aéronefs ne sont pas considérés comme biens immobiliers.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation directe, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation des biens immobiliers.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise.

Article 7. Bénéfices des entreprises

1. Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices qui sont attribuables à l'établissement stable conformément aux dispositions du paragraphe 2 sont imposables dans l'autre État.

2. Aux fins du présent article et de l'article 22, les bénéfices qui sont imputables dans chaque État contractant à l'établissement stable visé au paragraphe 1 sont les bénéfices que l'on pourrait s'attendre à le voir réaliser (notamment dans ses rapports avec les autres parties de l'entreprise) s'il s'agissait d'une entreprise distincte et indépendante exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues, compte tenu des fonctions exercées, des actifs utilisés et des risques assumés par l'entreprise par l'intermédiaire de l'établissement stable et des autres parties de l'entreprise.

3. Lorsque, conformément au paragraphe 2, un État contractant ajuste les bénéfices qui sont attribuables à un établissement stable d'une entreprise d'un des États contractants et impose en conséquence des bénéfices de l'entreprise qui ont été imposés dans l'autre État, cet autre État contractant procède à un ajustement approprié s'il accepte l'ajustement effectué par le premier État cité, dans la mesure nécessaire pour éliminer la double imposition ; si l'autre État contractant n'y consent pas, les États contractants s'efforcent d'éliminer la double imposition qui en résulte par voie d'accord mutuel. 4)

4. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu qui sont traités séparément dans d'autres articles du présent Accord, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

Article 8. Transports maritime et aérien

1. Les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans l'État contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

2. Aux fins du présent article, les bénéfices tirés de l'exploitation de navires ou d'aéronefs incluent les revenus tirés de :

a) la location occasionnelle de navires ou d'aéronefs à coque nue ;

b) l'utilisation ou la location de conteneurs (y compris les remorques et le matériel auxiliaire utilisé pour le transport de conteneurs),

si ces revenus sont imposables aux bénéfices provenant de l'exploitation de navires ou d'aéronefs.

3. Si le siège de direction effective d'une compagnie maritime se trouve à bord d'un navire, il est considéré comme situé dans l'État contractant du port d'attache de ce navire, ou à défaut, de port d'attache, dans l'État contractant dont l'exploitant du navire est un résident.

4. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent également aux bénéfices provenant de la participation à un consortium, à une coentreprise ou à un organisme international d'exploitation.

Article 9. Entreprises associées

1. Lorsque :

a) une entreprise d'un État contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre État contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un État contractant et d'une entreprise de l'autre État contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, des conditions différentes de celles qui seraient établies entre des entreprises indépendantes sont établies ou imposées entre les deux entreprises dans leurs relations commerciales ou financières, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été

réalisés par l'une des entreprises, mais qui, en raison de ces conditions, ne l'ont pas été, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsqu'un État contractant inclut dans les bénéfices d'une entreprise de cet État et impose en conséquence des bénéfices sur lesquels une entreprise de l'autre État contractant a été imposée dans cet autre État, et que les bénéfices ainsi inclus sont des bénéfices qui auraient été réalisés par l'entreprise du premier État si les conditions convenues entre les deux entreprises avaient été celles qui auraient été convenues entre des entreprises indépendantes, l'autre État procède à un ajustement approprié du montant de l'impôt qui y a été perçu sur ces bénéfices si ledit État estime que cet ajustement est justifié. Pour déterminer cet ajustement, il est tenu compte des autres dispositions du présent Accord et, si nécessaire, les autorités compétentes des États contractants se consultent.

Article 10. Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces dividendes sont aussi imposables dans l'État contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder :

- a) 7 % du montant brut des dividendes si le bénéficiaire effectif est une société (autre qu'une société de personnes) qui détient directement au moins 25 % du capital de la société qui paie les dividendes ;
- b) 10 % du montant brut des dividendes, dans tous les autres cas.

Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au versement des dividendes.

3. Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions ou les bons ou droits « de jouissance », de parts de fondateurs, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'État dont la société distributrice est un résident.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, une activité d'entreprise par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 sont applicables.

5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un État contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre État contractant, cet autre État ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre État ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable situé dans cet autre État, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre État.

Article 11. Intérêts

1. Les intérêts provenant d'un État contractant et payés à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces intérêts sont également imposables dans l'État contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 5 % du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2,

- a) les intérêts provenant de la République fédérale d'Allemagne et versés au gouvernement de l'Arménie et à la Banque centrale d'Arménie sont exonérés de l'impôt allemand ;
- b) les intérêts provenant de l'Arménie et versés au titre d'un prêt garanti par la République fédérale d'Allemagne à l'égard d'un investissement direct étranger ou d'une opération d'exportation ou versés au Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne, la Deutsche Bundesbank, le Kreditanstalt für Wiederaufbau ou la DEG — Deutsche Investitions — und Entwicklungsgesellschaft mbH sont exonérés de l'impôt arménien ;

4. Au sens du présent article, le terme « intérêts » désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices

du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Les pénalités pour retard de paiement ne sont pas considérées comme des intérêts au sens du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant d'où proviennent les intérêts, une activité commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 sont applicables.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'État où l'établissement stable est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des versements reste imposable selon la législation de chaque État contractant, compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 12. Redevance

1. Les redevances provenant d'un État contractant et payées à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces redevances sont aussi imposables dans l'État contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 6 % du montant brut des redevances.

3. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques ou les films ou cassettes utilisés à des fins de diffusion à la radio ou à la télévision,

tout brevet, marque commerciale, dessin ou modèle, plan, formule ou procédé secret, ou concernant des informations relatives à une expérience industrielle, commerciale ou scientifique.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant où sont produites les redevances, une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, et que le droit ou le bien générateur des redevances s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 sont applicables.

5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable en rapport avec lequel l'engagement donnant lieu aux redevances a été contracté, et que cet établissement stable

supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'État contractant où l'établissement stable est situé.

6. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des versements reste imposable selon la législation de chaque État contractant, compte tenu des autres dispositions du présent Accord.

Article 13. Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise), sont imposables dans cet autre État.

3. Les gains issus de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de biens meubles affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans l'État contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

4. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de l'aliénation d'actions qui tirent directement ou indirectement plus de 50 pour cent de leur valeur de biens immobiliers situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État contractant.

5. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1, 2, 3 et 4 ne sont imposables que dans l'État contractant dont le cédant est un résident.

6. Si une personne physique a été un résident d'un État contractant pour une durée de cinq années ou plus et est ensuite devenue un résident de l'autre État contractant, les dispositions du paragraphe 5 ne portent pas atteinte au droit du premier État contractant de prélever, conformément à son droit interne, un impôt sur les plus-values d'actions dans une société qui est un résident du premier État, pour la période de résidence de cette personne physique dans le premier État. Dans ce cas, les plus-values imposées dans le premier État ne sont pas prises en compte par l'autre État dans la détermination des plus-values ultérieures.

Article 14. Revenus tirés d'un emploi salarié

1. Sous réserve des dispositions des articles 15, 17 et 18, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un État contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet État, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre État contractant. Dans ce cas, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les rémunérations qu'un résident d'un État contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre État contractant ne sont imposables que dans le premier État si :

a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre État pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours commençant ou s'achevant pendant l'exercice considéré ;

- b) les rémunérations sont payées par un employeur, ou pour le compte d'un employeur, qui n'est pas un résident de l'autre État ;
- c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable que l'employeur a dans l'autre État.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations au titre d'un emploi exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international sont imposables dans l'État contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

Article 15. Tantièmes

Les tantièmes et autres rétributions analogues qu'un résident d'un État contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration d'une société qui est un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

Article 16. Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 7 et 14, les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre État contractant en tant qu'artiste du spectacle — artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision ou musicien — ou en tant qu'athlète sont imposables dans cet autre État.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un ou une artiste du spectacle, un sportif ou une sportive exerce personnellement et en cette qualité comme que le prévoit le paragraphe 1 sont attribués non pas à l'artiste, au sportif ou à la sportive lui ou elle-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7 et 14, dans l'État contractant où les activités de l'artiste, du sportif ou de la sportive sont exercées.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas aux revenus provenant d'activités exercées par des artistes ou des sportifs dans un État contractant si leur séjour dans cet État est financé entièrement ou principalement par des fonds publics de l'autre État contractant, de l'un de ses « Lander », ou de l'une de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales, ou par une organisation qui, dans cet autre État, est reconnue comme association caritative. En cette éventualité, les revenus ne sont imposables que dans l'État contractant dont la personne physique est un résident.

Article 17. Pensions, rentes et prestations assimilées

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 18, les pensions, rentes et autres rémunérations similaires versées à une personne résidente d'un État contractant ne sont assujetties à l'impôt que dans cet État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les prestations versées au titre de la législation d'un État contractant relative à la sécurité sociale ne sont imposables que dans cet État.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les prestations périodiques ou forfaitaires versées, par l'un des États contractants, l'un de ses « Lander », ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à un résident de l'autre État contractant en compensation de persécutions politiques (y compris les paiements de restitution) ou d'injustices ou de dommages subis par suite d'une guerre ou de dommages résultant d'un service alternatif militaire ou civil ou

d'un crime, d'une vaccination ou pour des raisons similaires ne sont imposables que dans le premier État mentionné.

4. Le terme « rente » désigne une somme déterminée, payable périodiquement à échéances fixes, à titre viager ou pendant une période déterminée ou pouvant l'être, en vertu d'une obligation d'effectuer les paiements en contrepartie d'une prestation monétaire équivalente ou d'une autre prestation de même valeur.

Article 18. Fonction publique

a) Les salaires, traitements et autres rémunérations similaires versés par un État contractant, l'un de ses « Lander », ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à une personne physique au titre de services rendus à cet État, à ce « Land » ou à cette subdivision politique ou collectivité locale ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces traitements, salaires et autres rémunérations analogues sont imposables uniquement dans l'autre État contractant si les services sont exécutés dans cet État et si la personne physique qui est résidente de cet État :

(i) possède la nationalité de cet État ; ou

(ii) n'est pas devenu résident de cet État aux seules fins de prestation des services.

2.

a) Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les pensions et autres rémunérations payées par un État contractant, l'un de ses « Lander », ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, soit directement soit par prélèvement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet État, ce « Land » ou cette subdivision politique ou collectivité locale, ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces pensions et autres rémunérations similaires ne sont imposables que dans l'autre État contractant si la personne physique est un résident de cet État et en possède la nationalité.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 s'appliquent également aux traitements, salaires, pensions et autres rémunérations similaires versés par une personne morale de droit public qui exerce des fonctions de nature gouvernementale, si les autorités compétentes pour cette personne morale de droit public en conviennent mutuellement.

4. Les dispositions des articles 14, 15, 16 et 17 s'appliquent aux salaires, traitements, pensions et aux autres rémunérations similaires au titre de services rendus dans le cadre d'une

activité commerciale exercée par un État contractant, l'un de ses « Lander », ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales ou par une autre personne morale de droit public de cet État.

5. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 s'appliquent également aux traitements, salaires, pensions et autres rémunérations similaires versés à une personne physique au titre de services rendus au Goethe Institut et à l'Office allemand d'échanges universitaires (« Deutscher Akademischer Austauschdienst »), ou à d'autres institutions comparables si les autorités compétentes en conviennent mutuellement. Lorsque ces rémunérations ne sont pas imposées dans l'État d'établissement de l'institution, l'article 14 s'applique.

6. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent de même à l'égard de toute rémunération versée au titre d'un programme d'aide au développement d'un État contractant, de l'un de ses « Lander », ou de l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, sur des fonds exclusivement fournis par cet État, ce « Land », cette subdivision politique ou cette collectivité

locale, à un spécialiste ou à un volontaire détaché dans l'autre État contractant avec le consentement de cet autre État.

Article 19. Professeurs invités, enseignants et étudiants

1. Une personne physique qui, à l'invitation d'un État contractant ou d'une université, d'un collège, d'une école, d'un musée ou d'une autre institution culturelle ou d'enseignement de cet État contractant, ou dans le cadre d'un programme officiel d'échanges culturels, séjourne dans cet État contractant pendant une période n'excédant pas deux ans afin d'y enseigner, d'y donner des conférences ou d'y effectuer des recherches, et qui est, ou était immédiatement avant ce séjour, un résident de l'autre État contractant, est exonérée d'impôt dans le premier État sur les rémunérations qu'elle reçoit au titre de cette activité, à condition qu'elle les reçoive de l'extérieur de cet État.

2. Les sommes qu'un étudiant ou un stagiaire qui est, ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un État contractant, un résident de l'autre État contractant et qui séjourne dans

le premier État à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet État, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet État.

Article 20. Autres revenus

1. Les éléments du revenu d'un résident d'un État contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents du présent Accord ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis au paragraphe 2 de l'article 6, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant une activité d'entreprise par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé et que le droit ou le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 sont applicables.

Article 21. Fortune

1. La fortune constituée par des biens immobiliers visés à l'article 6, que possède un résident d'un État contractant et qui sont situés dans l'autre État contractant, est imposable dans cet autre État.

2. La fortune constituée par des biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant est imposable dans cet autre État.

3. La fortune constituée par des navires ou des aéronefs exploités en trafic international ainsi que par des biens meubles affectés à l'exploitation de ces navires et aéronefs n'est imposable que dans l'État contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

4. Les autres éléments de la fortune d'un résident d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État.

Article 22. Élimination de la double imposition

1. En Arménie, les doubles impositions sont éliminées comme suit :

a) lorsqu'un résident de l'Arménie perçoit des revenus ou possède de la fortune qui, conformément aux dispositions du présent accord, sont imposables en République fédérale d'Allemagne, l'Arménie autorise :

- (i) de déduire de l'impôt sur le revenu de ce résident un montant égal à l'impôt sur le revenu payé en République fédérale d'Allemagne ;
- (ii) de déduire de l'impôt sur la fortune de ce résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé en République fédérale d'Allemagne ;

Dans l'un ou l'autre cas, cette déduction ne peut toutefois excéder la fraction de l'impôt arménien sur le revenu ou sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant selon le cas aux revenus ou à la fortune imposables en République fédérale d'Allemagne.

b) Lorsque, conformément à une disposition du présent Accord, les revenus qu'une personne résidente de l'Arménie reçoit ou la fortune qu'elle possède sont exonérés d'impôt en Arménie, l'Arménie

peut toutefois prendre en considération les revenus ou la fortune exonérés pour le calcul du montant de l'impôt sur le revenu ou sur la fortune restant de cette personne.

2. Lorsqu'un résident de la République fédérale d'Allemagne perçoit des revenus ou possède de la fortune qui, conformément aux dispositions du présent Accord, sont imposables en Arménie, les dispositions suivantes sont applicables :

a) Sous réserve des dispositions de l'alinéa c), les revenus sont exemptés de la base sur laquelle l'impôt allemand est perçu. En ce qui concerne les dividendes, cela ne s'applique qu'à ceux qui sont payés à une société (à l'exclusion des sociétés de personnes) résidente de la République fédérale d'Allemagne par une société résidente de l'Arménie dont au moins 10 % du capital est détenu directement par la société résidente de la République fédérale d'Allemagne. L'exonération de la base prévue par la première phrase du présent alinéa ne s'applique pas aux dividendes payés par une société exonérée d'impôt ou aux dividendes que la société distributrice peut déduire aux fins de l'impôt arménien ou aux dividendes qui sont attribués en vertu de la législation de la République fédérale d'Allemagne à une personne qui n'est pas une société résidente de la République fédérale d'Allemagne. Sont exemptées de la base d'imposition allemande sur la fortune les valeurs imposables en Arménie en vertu des paragraphes 1 et 2 de l'article 21, ainsi que toute participation dont les dividendes, s'ils étaient versés, seraient exemptés de la base d'imposition, conformément aux phrases précédentes.

b) La République fédérale d'Allemagne se réserve le droit de tenir compte, dans le calcul de son taux d'imposition, des éléments de revenu et de fortune qui sont exonérés de l'impôt allemand en vertu des dispositions du présent Accord.

c) En ce qui concerne les éléments de revenu suivants, sous réserve des dispositions de la législation fiscale allemande en matière de crédit d'impôt étranger, il est admis en déduction de l'impôt allemand sur le revenu au titre des éléments suivants de revenu, l'impôt arménien payé en vertu de la législation arménienne et conformément au présent Accord :

- (i) les dividendes au sens de l'article 10 auxquels l'alinéa a) ne s'applique pas ;
- (ii) les intérêts ;
- (iii) les redevances ;
- (iv) les plus-values auxquelles s'applique le paragraphe 4 de l'article 13 ;

- (v) les revenus auxquels s'applique l'article 15 ;
- (vi) les revenus auxquels s'applique l'article 16 ;
- (vii) les recettes auxquelles s'applique l'article 17.

d) Les dispositions de l'alinéa a) ne sont appliquées aux éléments de revenu au sens des articles 7 et 10 et aux bénéfices provenant de l'aliénation de biens au sens du paragraphe 2 de l'article 13 que dans la mesure où les éléments de revenu ou les bénéfices proviennent de la production, de la transformation, de l'ouvraison ou du montage de biens et de marchandises, de l'exploration et de l'extraction de ressources naturelles, de la banque et de l'assurance, du commerce ou de la prestation de services ou si les éléments de revenu ou les bénéfices sont économiquement attribuables à ces activités. Cela ne s'applique que s'il existe une entreprise commerciale adéquatement équipée pour son objectif commercial. Il en va de même pour la fortune à laquelle se rapporte le revenu au sens de l'article 7 et de l'article 10. Si l'alinéa a) ne doit pas être appliqué, la double imposition est éliminée au moyen d'un crédit d'impôt tel que prévu à l'alinéa c).

e) Nonobstant l'alinéa a), la double imposition est éliminée par un crédit d'impôt tel que prévu à l'alinéa c), dans les cas suivants :

- (i) lorsque des éléments de revenu ou de fortune ou des éléments de ceux-ci relèvent, dans les États contractants, de dispositions différentes du présent Accord et lorsque, du fait de cette différence entre les dispositions applicables, ces revenus ou cette fortune font l'objet d'une double imposition, d'une non-imposition ou d'une imposition réduite et, en cas de double imposition, lorsque ce conflit ne peut être résolu par une procédure conforme aux paragraphes 2 ou 3 de l'article 24 ;
- (ii) si l'Arménie peut, en vertu des dispositions de l'Accord, imposer des éléments de revenu ou de fortune, ou des éléments de ceux-ci, mais ne le fait pas ;
- (iii) lorsqu'après consultation, la République fédérale d'Allemagne notifie à la République d'Arménie, par voie diplomatique, les éléments de revenu ou de fortune, ou des éléments de ceux-ci, auxquels elle a l'intention d'appliquer les dispositions relatives au crédit d'impôt prévues à l'alinéa c). La double imposition concernant ces éléments de revenu ou de capital, ou leurs éléments est alors éliminée en accordant un crédit d'impôt à partir du premier jour de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle la notification a été faite.

Article 23. Non-discrimination

1. Les ressortissants d'un État contractant ne sont assujettis, dans l'autre État contractant, à aucun impôt ou aucune obligation connexe autres ou plus lourds que ceux auxquels sont ou peuvent être assujettis les ressortissants de cet autre État qui se trouvent dans la même situation, notamment au regard de la résidence. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1, aux personnes qui ne sont pas des résidents d'un État contractant ou des deux États contractants.

2. Les apatrides qui sont des résidents d'un État contractant ne sont soumis dans l'un ou l'autre État contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de l'État concerné qui se trouvent dans la même situation, notamment au regard de la résidence.

3. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant n'est pas établie dans cet autre État d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre État qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un État contractant à accorder aux résidents de l'autre État contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

4. À moins que les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9, du paragraphe 7 de l'article 11 ou du paragraphe 6 de l'article 12 ne soient applicables, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier État. De même, les dettes d'une entreprise d'un État contractant envers un résident de l'autre État contractant sont déductibles, aux fins du calcul de la fortune imposable de cette entreprise, dans les mêmes conditions que si elles avaient été contractées envers un résident du premier État cité.

5. Les entreprises d'un État contractant dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre État contractant ne sont soumises dans le premier État à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier État.

6. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

Article 24. Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne considère que les mesures de l'un ou des deux États contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord, elle peut, sans préjudice des voies de recours prévues par la législation interne de ces États, saisir l'autorité compétente de l'État contractant dont elle est un résident, ou, si sa situation relève du paragraphe 1 de l'article 23, celle de l'État contractant dont elle est ressortissante. Le cas doit être présenté dans un délai de trois ans à compter de la première notification de l'action ayant entraîné une imposition non conforme aux dispositions de l'Accord.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la requête lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre État contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à l'Accord. Tout accord conclu sera mis en œuvre indépendamment des délais prévus par le droit interne des États contractants. (27)

3. Les autorités compétentes des États contractants s'efforcent de résoudre d'un commun accord les difficultés ou les doutes qui peuvent surgir quant à l'interprétation ou à l'application de l'Accord. Elles peuvent également se concerter en vue d'éliminer la double imposition dans les cas non prévus par le présent Accord.

4. Les autorités compétentes des États contractants peuvent communiquer directement entre elles, y compris au sein d'une commission mixte composée de ces autorités ou de leurs représentants, en vue de parvenir à un accord au sens des paragraphes précédents.

5. Lorsque, en vertu du paragraphe 1, une personne a soumis un cas à l'autorité compétente d'un État contractant en se fondant sur le fait que les mesures prises par un État contractant ou par les deux États contractants

ont entraîné pour cette personne une imposition non conforme aux dispositions du présent Accord, et où les autorités compétentes ne parviennent pas à un accord permettant de résoudre ce cas conformément au paragraphe 2 dans un délai de trois ans à compter de la présentation du cas à l'autorité compétente de l'autre État contractant, les questions non résolues soulevées par ce cas sont soumises à arbitrage si l'une ou l'autre autorité compétente le demande. La personne qui a soumis le cas est notifiée de la demande. Ces questions non résolues ne sont pas toutefois soumises à arbitrage si une décision sur ces questions a déjà été rendue par un tribunal judiciaire ou administratif de l'un des deux États contractants. La décision arbitrale lie les deux États contractants et doit être appliquée quels que soient les délais prévus par le droit interne de ces États à moins que les deux autorités compétentes ne conviennent d'une solution différente dans un délai de six mois après que la décision leur a été communiquée ou sauf si une personne directement touchée par le cas refuse d'accepter l'accord mutuel donnant acte à la décision arbitrale. Les autorités compétentes des États contractants décident d'un commun accord du mode d'application du présent paragraphe.

Article 25. Échange de renseignements

1. Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements vraisemblablement utiles à l'exécution des dispositions du présent Accord ou à l'administration ou à l'application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination levés pour le compte d'un État contractant, de ses « Lander », de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, pour autant que l'imposition en résultant ne soit pas contraire au présent Accord. L'échange d'informations n'est pas limité par les articles 1 et 2.

2. Tous les renseignements reçus en application du paragraphe 1 par un État contractant sont tenus secrets, de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet État, et ne sont communiqués qu'aux personnes ou aux autorités (y compris les tribunaux et les organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts de toute nature et de toute dénomination, par les procédures ou les poursuites

concernant ces impôts, par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts, ou par le contrôle de ce qui précède. Ces personnes ou autorités n'utilisent les renseignements qu'à ces fins. À ces fins, les informations peuvent être divulguées dans le cadre d'enquêtes administratives ou pénales, de procédures judiciaires publiques ou de décisions judiciaires, si cela est prévu par les lois respectives des États contractants. Nonobstant ce qui précède, les renseignements reçus par un État contractant peuvent être utilisés à d'autres fins si la législation des deux États le prévoit et si l'autorité compétente de l'État contractant qui fournit ces renseignements autorise cette utilisation.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation :

- a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant ;
- b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre État contractant ;

c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

4. Si des renseignements sont demandés par un État contractant conformément au présent article, l'autre État contractant utilise les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés, même s'il n'en a pas besoin à ses propres fins fiscales. L'obligation énoncée dans la phrase précédente est soumise aux limitations prévues au paragraphe 3, mais en aucun cas ces limitations ne doivent être interprétées comme permettant à un État contractant de refuser de fournir des renseignements au seul motif qu'il n'a pas d'intérêt national à les obtenir.

5. En aucun cas les dispositions du paragraphe 3 ne peuvent être interprétées comme permettant à un État contractant de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque, un autre établissement financier, un mandataire ou une personne agissant en tant qu'agent ou fiduciaire ou parce que ces renseignements se rattachent aux droits de propriété d'une personne.

Article 26. Assistance en matière de recouvrement des impôts

1. Les États contractants se prêtent mutuellement assistance aux fins du recouvrement de leurs créances fiscales. Cette assistance n'est pas limitée par l'article premier et l'article 2. Les autorités compétentes des États contractants définissent d'un commun accord les modalités d'application du présent article.

2. Le terme « créance fiscale » tel qu'il est utilisé dans cet article désigne une somme due au titre d'impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte de l'un des États contractants, de ses « Lander » ou de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, dans la mesure où cette imposition n'est pas contraire au présent Accord ou à tout autre instrument auquel ces États contractants sont parties, ainsi que les intérêts, pénalités administratives et coûts de recouvrement ou de conservation afférents à ces impôts.

3. Lorsqu'une créance fiscale d'un État contractant est exécutoire en vertu de la législation de cet État et due par une personne qui, à cette date-là, ne peut pas, en vertu de ladite législation, empêcher son recouvrement, ladite créance fiscale doit, à la requête de l'autorité compétente dudit État, être acceptée à des fins de recouvrement par l'autorité compétente de l'autre État contractant. Telle créance est recouvrée par cet autre État conformément aux dispositions de sa législation applicable en matière de recouvrement de ses propres impôts, comme si la créance en question était la sienne.

4. Lorsqu'une créance fiscale d'un État contractant est une créance à l'égard de laquelle cet État peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires pour assurer son recouvrement, telle créance doit, à la demande des autorités compétentes de cet État, être acceptée aux fins d'adoption de mesures conservatoires par les autorités compétentes de l'autre État contractant. Cet autre État doit prendre des mesures conservatoires à l'égard de cette créance fiscale conformément aux dispositions de sa législation comme s'il s'agissait d'une créance fiscale de cet autre État même si, au moment où ces mesures sont appliquées, la créance fiscale n'est pas recouvrable dans le premier État ou est due par une personne qui a le droit d'empêcher son recouvrement.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 3 et 4, les délais de prescription et la priorité applicables, en vertu de la législation d'un État contractant, à une créance fiscale en raison de sa nature en tant que telle ne s'appliquent pas à une créance fiscale acceptée par cet État aux fins du

paragraphe 3 ou 4. En outre, une créance fiscale acceptée par un État contractant aux fins du paragraphe 3 ou 4 ne peut se voir appliquer aucune priorité dans cet État en vertu de la législation de l'autre État contractant.

6. Les procédures concernant l'existence, la validité ou le montant d'une créance fiscale d'un État contractant ne sont pas soumises aux tribunaux ou organes administratifs de l'autre État contractant.

7. Lorsqu'à tout moment après qu'une demande a été formulée par un État contractant en vertu du paragraphe 3 ou 4 et avant que l'autre État ait recouvré et transmis le montant de la créance fiscale en question au premier État, cette créance fiscale cesse d'être :

a) Dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 3, une créance fiscale du premier État qui est recouvrable en vertu des lois de cet État et est due par une personne qui, à ce moment, ne peut, en vertu des lois de cet État, empêcher son recouvrement,

b) Dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 4, une créance fiscale du premier État à l'égard de laquelle cet État peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires pour en assurer le recouvrement,

Les autorités compétentes du premier État notifient sans délai ce fait aux autorités compétentes de l'autre État et le premier État, au gré de l'autre État, suspend ou retire sa demande.

8. Les dispositions du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation :

a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant ;

b) de prendre des mesures contraires à l'ordre public ;

c) de fournir une assistance si l'autre État contractant n'a pas pris toutes les mesures raisonnables de recouvrement ou de conservation, selon le cas, prévues par sa législation ou ses pratiques administratives ;

d) de fournir une assistance dans les cas où la charge administrative pour cet État est clairement disproportionnée par rapport à l'avantage que doit en tirer l'autre État contractant.

Article 27

Règles de procédure pour l'imposition à la source

1. Si les impôts sont perçus dans l'un des États contractants par retenue à la source sur les dividendes, les intérêts, les redevances ou d'autres éléments de revenu provenant d'un résident de l'autre État contractant, alors le présent Accord ne modifie en rien le droit de prélèvement fiscal au taux prévu par la législation interne du premier État cité.

2. L'impôt ainsi retenu à la source est remboursé sur demande du contribuable dans la mesure où son prélèvement est limité ou supprimé par le présent Accord. Le délai de demande de remboursement de l'impôt retenu est de quatre ans à compter de la fin de l'année civile au cours de laquelle les dividendes, intérêts, redevances ou autres éléments de revenu ont été perçus.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, chaque État contractant prévoit des modalités pour que les paiements de dividendes, intérêts, redevances ou tous autres éléments de revenu qui, en vertu du présent Accord, ne sont soumis à aucun impôt ou font l'objet d'une réduction d'impôt dans l'État d'où proviennent les revenus puissent être effectués sans déduction d'impôt ou avec déduction d'impôt uniquement au taux visé à l'article pertinent du présent Accord.

4. L'État contractant d'où proviennent les revenus peut exiger du contribuable qu'il fournisse une attestation de sa résidence dans l'autre État contractant délivrée par l'autorité compétente de cet autre État.

5. Les autorités compétentes des États contractants peuvent déterminer d'un commun accord le mode d'application du présent article et, si nécessaire, établir d'autres procédures pour la mise en œuvre des réductions ou exonérations d'impôts prévues par le présent Accord.

Article 28

Application de l'Accord dans des cas spéciaux

Le présent Accord ne peut être interprété comme empêchant un État contractant d'appliquer sa législation interne relative à la prévention de la fraude et de l'évasion fiscales. Si les dispositions ci-avant entraînent une double imposition, les autorités compétentes se concertent conformément au paragraphe 3 de l'article 24 sur la manière d'éviter la double imposition.

Article 29

Membres des missions diplomatiques et des postes consulaires

Aucune disposition du présent Accord ne porte atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques ou des représentations consulaires en vertu des règles générales du droit international ou des dispositions d'accords spéciaux.

Article 30. Protocole

Le Protocole ci-joint fait partie intégrante du présent Accord.

Article 31. Entrée en vigueur

1. Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés dès que possible.

2. Le présent Accord entre en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification, et prend effet dans les deux États contractants :

- a) en ce qui concerne les impôts retenus à la source, à l'égard des sommes versées à partir du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle le présent Accord entre en vigueur ;
- b) en ce qui concerne les autres impôts, à l'égard des impôts exigibles pour tout exercice fiscal à partir du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle le présent Accord entre en vigueur ;
- c) en ce qui concerne l'assistance au recouvrement de taxes en vertu de l'article 26, dès que les autorités compétentes en ont convenu d'un commun accord conformément à l'article 24.

3. Avec l'entrée en vigueur du présent Accord, l'Accord du 24 novembre 1981 entre la République fédérale d'Allemagne et l'Union des Républiques socialistes soviétiques tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune ne s'applique plus, dans les relations entre la République fédérale d'Allemagne et la République d'Arménie, aux impôts pour lesquels le présent Accord produit ses effets en vertu du paragraphe 2 du présent article.

Article 32. Dénonciation

1. Le présent Accord demeure en vigueur tant qu'il n'a pas été dénoncé par un État contractant.

2. Chacun des États contractants peut dénoncer l'Accord par la voie diplomatique en donnant un préavis écrit de dénonciation au moins six mois avant la fin de toute année civile commençant après l'expiration d'une période de cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Accord. Dans ce cas, l'Accord cesse d'être applicable aux deux États contractants :

- a) en ce qui concerne les impôts retenus à la source, à l'égard des sommes versées à partir du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle la dénonciation est notifiée ;
- b) (b) en ce qui concerne les autres impôts, à l'égard des impôts exigibles pour tout exercice fiscal à partir du 1er janvier de l'année civile suivant celle au cours de laquelle la dénonciation est notifiée.

FAIT à Erevan, le 29 juin 2016, en double exemplaire en langues allemande, arménienne et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation entre les textes allemand et arménien, le texte anglais prévaut.

Pour la République fédérale d'Allemagne :

[SIGNÉ]

Pour la République d'Arménie :

[SIGNÉ]

PROTOCOLE À L'ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE ET LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION ET L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE

La République fédérale d'Allemagne et la République d'Arménie (les « États contractants ») ont, en complément de l'Accord entre la République fédérale d'Allemagne et la République d'Arménie tendant à éviter la double imposition et l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, convenu des dispositions suivantes, qui font partie intégrante de l'Accord :

1. En ce qui concerne les alinéas b) et c) du paragraphe 1 de l'article 3 de l'Accord :

Les États contractants conviennent que le droit international prime à tout moment pour déterminer le champ d'application territorial du présent Accord.

2. En ce qui concerne les articles 3, 8, 13, 14, 21 de l'Accord :

Il est entendu que l'expression « lieu de direction effective » désigne le lieu où sont prises en substance les décisions clés de gestion et de commerce qui sont nécessaires à la conduite des affaires de l'entité. Le lieu de la direction effective sera normalement l'endroit où la personne ou le groupe de personnes le plus haut placé prend ses

décisions, le lieu où sont déterminées les actions à entreprendre par l'entité dans son ensemble.

3. En ce qui concerne l'article 7 de l'Accord :

Lorsqu'une entreprise d'un État contractant vend des biens ou des marchandises ou exerce des activités lucratives dans l'autre État contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, les bénéfices de cet établissement stable ne sont pas déterminés sur la base du montant total reçu de ce fait par l'entreprise, mais exclusivement sur la base du montant imputable à l'activité effective de l'établissement stable pour ces ventes ou ces activités ;

Dans le cas de marchés, particulièrement de marchés concernant les études, la fourniture, l'installation ou la construction de matériels ou de locaux industriels, commerciaux ou scientifiques, ou concernant des travaux de génie civil, et lorsque l'entreprise possède un établissement stable dans l'autre État contractant, les bénéfices de cet établissement stable ne sont pas déterminés sur la base du montant total du marché, mais exclusivement sur la base de la partie du marché qui est effectivement exécutée par l'établissement stable dans l'État contractant dans lequel il est situé. Les bénéfices tirés de la fourniture de biens à cet établissement stable ou les bénéfices liés à la partie du marché qui est exécutée dans l'État contractant dans lequel est située l'entreprise sont exclusivement imposables dans cet État. (y)

Les paiements reçus au titre de services techniques, y compris les études ou enquêtes de nature scientifique, géologique ou technique, ou au titre d'études techniques, y compris les plans d'exécution y afférents, ou au titre de services de consultants ou de supervision, sont considérés comme des paiements auxquels s'appliquent les dispositions de l'article 7 de l'Accord.

4. En ce qui concerne les paragraphes 2 et 3 de l'article 10 de l'accord :

Il est entendu que, dans le cas de la République fédérale d'Allemagne, les dispositions suivantes s'appliquent :

a) Il est entendu que le terme « dividendes » utilisé dans l'article 10 de l'Accord inclut également la rémunération des porteurs de titres de fonds de placement. Aux fins du présent Accord, le terme « fonds d'investissement » désigne un fonds d'investissement tel que défini dans la loi sur la fiscalité des investissements {Investmentsteuergesetz}.

b) Nonobstant les dispositions des alinéas a) et b) du paragraphe 2 de l'article 10 de l'Accord, l'impôt ne peut excéder 15 pour cent du montant brut des dividendes

(i) dans la mesure où la rémunération des porteurs de titres de fonds de placement est directement ou indirectement liée aux revenus des biens immobiliers tels que définis à l'article 6 de l'Accord ;

(ii) lorsque la société distributrice est une société d'investissement immobilier dont les bénéficiaires sont totalement ou partiellement exonérés d'impôt ou qui a le droit de déduire les rémunérations lors de la détermination de ses bénéfices. Une société d'investissement immobilier est une société au sens de l'article 1, paragraphe 1, de la loi sur les sociétés anonymes immobilières allemandes dont les actions sont cotées en bourse (loi REIT) ; Gesetz über deutsche Immobilien-Aktiengesellschaften mit börsennotierten Anteilen).

c) Nonobstant les dispositions de l'alinéa a) du paragraphe 2 de l'article 10 de l'Accord, seules les dispositions de l'alinéa b) du paragraphe 2 de l'article 10 de l'Accord s'appliquent aux distributions sur les certificats d'un fonds d'investissement en relation avec tout revenu autre que celui mentionné dans la subdivision (i) de l'alinéa b).

5. En ce qui concerne le paragraphe 2 de l'article 11 de l'Accord :

Il est convenu que si un accord entre l'Arménie et l'un des États membres actuels (à la date de signature du présent Accord) de l'Organisation de coopération et de développement économiques signé après la date de signature du présent Accord prévoit que les intérêts provenant de l'Arménie sont exonérés ou imposés en Arménie à un taux inférieur à celui qui s'applique dans le présent Accord, cette exonération ou ce taux inférieur s'applique automatiquement aux intérêts régis par les dispositions du présent Accord. Dans ce cas, il est également entendu que l'autorité compétente de l'Arménie informera sans délai l'autorité compétente de la République fédérale d'Allemagne que les conditions d'application du présent paragraphe sont remplies.

6. En ce qui concerne le paragraphe 3 de l'article 11 de l'Accord :

Il est entendu que les dispositions du paragraphe 3 de l'article 11 de l'Accord s'appliqueront également aux autres institutions financières détenues à 100 % par le Gouvernement de la République d'Arménie qui ont été convenues d'un commun accord entre les autorités compétentes des États contractants.

7. En ce qui concerne le paragraphe 4 de l'article 11 de l'Accord :

Il est entendu que le terme « intérêts » ne comprend pas les revenus visés à l'article 10 de l'Accord, comme les distributions sur des certificats d'un fonds d'investissement allemand.

8. En ce qui concerne les articles 10 et 11 de l'Accord :

Nonobstant les dispositions des articles 10 et 11 de l'Accord, les dividendes et les intérêts sont imposables dans l'État contractant d'où ils proviennent et conformément à la législation de cet État,

a) s'ils découlent de droits ou de créances donnant droit à une participation aux bénéfices, y compris les revenus perçus par un associé passif (« stiller Gesellschafter ») au titre de sa

participation en cette qualité ou de revenus issus de prêts dont le taux d'intérêt est lié aux bénéficiaires de l'emprunteur (« partiarische Darlehen ») ou de bénéficiaires tirés d'obligations participatives (« Gewinnobligationen ») en application de la législation fiscale de la République fédérale d'Allemagne, et

b) s'ils sont déductibles aux fins du calcul des bénéficiaires du débiteur de ces dividendes ou intérêts.

9. En ce qui concerne le point ii) de l'alinéa e) du paragraphe 2 de l'article 22 de l'Accord :

Il est entendu que les éléments de revenu ou de fortune, ou des éléments de ceux-ci, sont effectivement imposés lorsqu'ils sont inclus dans la base imposable par rapport à laquelle l'impôt est calculé. Ils ne sont pas réellement imposés lorsqu'ils sont soit non imposables, soit exonérés d'impôt.

10. En ce qui concerne le paragraphe 5 de l'article 23 de l'Accord :

Il est entendu que le paragraphe 5 de l'article 23 de l'Accord ne doit pas être interprété comme obligeant un État contractant à permettre la consolidation transfrontalière des revenus ou des avantages similaires entre entreprises.

11. En ce qui concerne l'article 25 de l'Accord :

Si des données à caractère personnel sont échangées en vertu de l'article 25 de l'Accord, les dispositions supplémentaires suivantes s'appliquent sous réserve du droit interne de chaque État contractant :

a) l'organisme récepteur ne peut utiliser les données, conformément au paragraphe 2 de l'article 25 de l'Accord, qu'aux seules fins indiquées par l'organisme fournisseur, dans les conditions prescrites par ce dernier et dans le respect de l'article 25 de l'Accord.

b) Les informations peuvent être utilisées à d'autres fins sans l'accord préalable de l'État qui fournit les renseignements conformément à la phrase 4 du paragraphe 2 de l'article 25 de l'Accord uniquement si cela est nécessaire pour protéger, dans le cas de la personne physique concernée, une personne d'une menace imminente de mort, d'atteinte à l'intégrité physique ou de perte de liberté, ou pour protéger des biens essentiels, et s'il existe un danger inhérent à tout retard à agir. Dans cette éventualité, il doit être demandé sans délai à l'autorité compétente d'État qui fournit les renseignements une autorisation rétroactive pour le changement d'utilisation des renseignements. Si l'autorisation est refusée, les informations ne peuvent plus être utilisées à l'autre fin ; tout préjudice causé par le changement d'utilisation des renseignements doit être compensé.

c) L'organisme fournisseur prend toutes les précautions nécessaires pour s'assurer que les données fournies sont exactes et leur pertinence vraisemblable, au sens du paragraphe 1 de l'article 25 de l'Accord, ainsi que de la proportionnalité des fins auxquelles elles sont fournies. Des données ont une pertinence vraisemblable si, dans le cas d'espèce, il existe une possibilité réelle que l'autre État contractant ait le droit de lever l'impôt et s'il n'existe rien qui puisse indiquer que les données sont déjà connues de l'autorité compétente de l'autre État contractant ou que l'autorité compétente de l'autre État contractant aurait eu connaissance de l'objet imposable sans ces renseignements. S'il s'avère que des renseignements inexacts, ou qui ne devaient pas être fournis, ont été communiqués, l'organisme récepteur en est avisé dans les meilleurs délais. Cet organisme est tenu de rectifier ou de supprimer ces renseignements dans les meilleurs délais.

d) L'organisme récepteur informe au cas par cas l'organisme fournisseur, si celui-ci lui en fait la demande, de l'utilisation qu'il a faite des renseignements fournis et des résultats obtenus.

e) L'organisme récepteur informe la personne concernée de la collecte des données auprès de l'organisme fournisseur. La personne concernée n'a pas à être informée s'il s'avère que les impératifs d'ordre public priment sur son droit d'être informée.

- f) Sur sa demande, la personne concernée est informée des données fournies à son sujet et de l'utilisation qui en est prévue. La seconde phrase du paragraphe e) s'applique en conséquence.
- g) L'organisme récepteur engage sa responsabilité, conformément à sa législation nationale, envers toute personne qui pourrait subir un préjudice résultant de la fourniture de renseignements en vertu du présent Accord. L'organisme récepteur ne peut se soustraire à sa responsabilité en opposant à la personne lésée que le préjudice a été causé par l'organisme fournisseur.
- h) L'organisme fournisseur et l'organisme récepteur conservent un registre officiel des données personnelles échangées.
- i) Si le droit interne de l'organisme fournisseur prévoit des délais particuliers pour la destruction des données personnelles fournies, cet organisme en informe l'organisme récepteur. Dans tous les cas, les données personnelles fournies sont supprimées une fois qu'elles ne servent plus la finalité pour laquelle elles avaient été fournies ;
- j) Les organismes fournisseur et récepteur prennent des mesures effectives pour protéger les données personnelles fournies contre tout accès, toute altération et toute divulgation non autorisés.

FAIT à Erevan, le 29 juin 2016, en double exemplaire en langues allemande, arménienne et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation entre les textes allemand et arménien, le texte anglais prévaut.

Pour la République fédérale d'Allemagne :

[SIGNÉ]

Pour la République d'Arménie :

[SIGNÉ]